

Årsrapport 2011

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Innhold

Kapittel 1 - Om embetet	Side 4
Kapittel 2 - Sentrale politiske føringer	Side 7
Kapittel 3 - Resultatområder	Side 13
Kongehuset	Side 13
Miljøverndepartementet	Side 13
Landbruks- og matdepartementet	Side 15
Kunnskapsdepartementet	Side 24
Statens Helsetilsyn	Side 42
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	Side 44
Justis- og politidepartementet	Side 48
Kommunal- og regionaldepartementet	Side 51
Arbeidsdepartementet	Side 55
Helse- og omsorgsdepartementet	Side 57
Samferdselsdepartementet	Side 73
Utenriksdepartementet	Side 73
Kulturdepartementet	Side 73
Fomyings-, administrasjons- og kirke departementet	Side 73
Andre	Side 76
Endringer i årsrapporten	Side 77

Embete:

Innen 2030 tilsier prognosen at det blir 350.000 nye innbyggere i våre to fylker. Dette er en utfordring for langt flere enn fylkesmannsembetet. Men det blir, så langt våre oppdragsgivere vil, vår jobb å ivareta innbyggernes og Statens interesser under endrede forhold.

Mange nye innbyggere betyr økt innsats på en del av våre fagområder av i dag, men ikke nødvendigvis alle. Denne økte befolkningen skal ha plass innenfor et relativt begrenset område med store utfordringer når det gjelder Marka, strandsonen og andre miljøvern, landbruks og beredskapshensyn.

Arealpress og målkonflikter vil være en utfordring for Fylkesmannen i stigende grad fremover. Det vil være viktig å samle opplysninger fra flest mulig databaser for de fagområder som utfordres, for å få et best mulig grunnlag for beslutninger og prioriteringer.

Nye oppgaver vil komme til og andre vil antakelig bli fjernet. Det å være tilstrekkelig bemannet med kompetente medarbeidere til å ivareta oppgaver på rettssikkerhetsområdet, samt ha kapasitet til øvrige arbeidsfelt, vil være avgjørende for at vi skal kunne lykkes.

Embetet må være konkurransedyktig på flest mulig områder. Det betyr at riktig kompetanse fortsatt vil være den antatt viktigste faktor for å yte tjenester.

Men det er like viktig at våre oppdragsgivere bidrar med det nødvendige økonomiske grunnlag. Dette er bare mulig å oppnå dersom vi bevisstgjør oss selv og våre oppdragsgivere på den betydelige utfordring det er å møte et samfunn som i løpet av bare 20 år, går fra ca 1,1 millioner innbyggere til ca 1,5 millioner.

Vi legger til grunn at hovedstadsregionen fortsatt vil være et pressområde i lang tid fremover, og det må planlegges i forhold til det.

Kapittel 1 - Om embetet

1.1 Tilstanden i embetet og fylket generelt

Fylkesmannen mottar styringssignaler fra mange departementer og direktorater. Dette gir kontinuerlige utfordringer knyttet til ressursutnyttelse, ressursallokering, kompetanseutvikling, samordning og prioriteringer.

Økte krav til rapportering, kontrolltiltak og føringer som griper inn i embetets styringsmekanismer, bidrar til at ressurser styres vekk fra produksjon. Dette sammen med økonomiske rammer, som ikke i tilstrekkelig grad reflekterer nye oppgaver og befolkningsvekst, vil over tid kunne sette embetet ute av stand til å levere nødvendig kvalitet til fastsatt tid.

BEFOLKNINGSUTVIKLING I HOVEDSTADSREGIONEN

Nær 23 prosent av landets befolkning bor i Oslo og Akershus. Hovedstadsområdet har hatt den markert sterkeste befolkningsveksten i Norge. Den store tilflyttingen til regionen, som utgjør bare 1,6 prosent av landets samlede areal, gir et økende press på arealet, infrastrukturen og offentlige tjenester/tilbud. Oppdaterte prognoser anslår at den sterke befolkningsveksten i Oslo og Akershus vil medføre at ca. 28 % av landets totale befolkning er bosatt her om 20 år. En økning på flere hundre tusen innbyggere. Andelen av innbyggere med annen etnisk bakgrunn vil øke markert.

Våre kommuner begynner også for fullt å merke konsekvensene av "eldrebølgen" med et stadig økende antall eldre.

Befolkningsøkningen genererer flere saker til de fleste av fylkesmannens saksområder. En utvikling med flere lovbestemte rettigheter med klageadgang og tilsyn forsterker denne trenden.

Hovedstadsregionen er preget av geografisk små, men folkerike kommuner og bydeler. Noen eksempler, med sist tilgjengelige befolkningstall:

Oppegård 25 520 personer

Ullensaker 31 044 personer

Bydel Gamle Oslo 43 770 personer

Bydel Frogner 51 120 personer

Økt befolkningstetthet genererer erfaringsmessig også et større antall saker og økt kompleksitet i klagesaker blant annet etter plan- og bygningslovgivningen.

AREALUTFORDRINGER I HOVEDSTADSREGIONEN

Fylkesmannen registrerer at det gjennom planarbeidet i hele Osloregionen legges opp til en knutepunktsstruktur. Denne strukturen vil utfordre nasjonale føringer for areal- og transportplanlegging. De enkelte områder som fremstår som tydelige knutepunkter har ulike utfordringer når det gjelder arealdisponering. Dette vil sannsynligvis måtte kreve andre løsninger enn det de nasjonale føringer av i dag gir rom for. For eksempel vil et forsterket jordvern kreve en annen bruk av øvrige LNF områder. Satellittutbygginger kan være et alternativ som i dag utfordres av rikspolitiske retningslinjer.

EMBETET

Det er omlag 250 fast ansatte medarbeidere, kvinneandelen er på 71 %. Ledergruppen bestod av 9 personer, hvorav 6 var kvinner. Sykefraværet i 2011 var på 6,9 %, hvorav 5,3 % er sykemeldinger. Turnoveren må betegnes som normal, men alderssammensetningen kan bli en utfordring. Ved utgangen av 2011 var ca 18 % av alle ansatte fylt 60 år. Dette tilsier en sterkere utskifting av ansatte i årene fremover, og bortfall av mangeårig kompetanse.

Embetet er en IA-bedrift. Vi hadde to lærlinger i 2011.

Ved utlysning av faste stillinger og engasjementer har vi gjennomgående godt kvalifiserte søkere, men vi blir også kontinuerlig utfordret på lønnsbetingelsene. Det er stor konkurranse om kompetent arbeidskraft.

1.2 Ressursbruk og andre økonomiske forhold

Departement	Kap1510	Fagdep
Miljøverndepartementet	kr 12 255 205,38	kr 5 475 379,92
Landbruks- og matdepartementet	kr 9 840 655,48	kr 95 000,00
Kunnskapsdepartementet	kr 9 955 729,27	kr 21 033 997,76
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	kr 10 079 956,75	kr 503 129,00
Justis- og politidepartementet	kr 5 771 676,24	kr 1 198 301,06
Kommunal- og regionaldepartementet	kr 9 180 426,77	kr 473 861,53
Arbeidsdepartementet	kr 1 269 002,97	kr 2 643 572,61
Helse- og omsorgsdepartementet	kr 29 674 576,56	kr 12 568 085,80
Andre	kr 72 205 095,48	kr 0,00
Sum:	kr 160 232 324,90	kr 43 991 327,68

1.3 Risikostyring

Embedet har gjennomført dokumenterte risikoanalyser for alle avdelingene og for embedet samlet. Disse revideres jevnlig. Vi har identifisert og iverksatt risikoreducerende tiltak på et overordnet nivå for fem risikoområder som vi har vurdert som kritiske for måloppnåelsen.

Aktuelle sikkerhetstiltak følges opp i årlige planer, i budsjettet og i den løpende drift. Det er foretatt bygningsmessige utbedringer, så som etablering av nødstrømsystem og adgangskontroll med ombygging av hovedresepsjon og det er utviklet sikkerhetsrutiner.

Sikkerhetsutvalget og ledelsen vurderer løpende aktuelle tiltak. Det er i 2011 tilsatt en seniorrådgiver som blant annet har ansvar for intern sikkerhet og risikovurderinger.

1.4 Helhetlig og strategisk ledelse

Embedet bestreber seg på å legge opp til en tydelig, målrettet strategisk ledelse. Ledelsen har ukentlige møter, samt årlige samlinger, som ledd i dette arbeidet.

Det er utarbeidet flere overordnede dokumenter, eksempelvis strategisk plan for embedet, fremtidsperspektiver for utviklingen i fylket og lokal lønnspolitikk. Dette er virkemidler i den strategiske styringen.

1.5 Andre forhold

Innkjøp

Embedet har veldokumenterte innkjøpsrutiner. Rutinene er kjent blant de tilsatte og informasjon rundt anskaffelser / innkjøp ligger på vårt intranett.

I flere sammenhenger har vi samarbeidet med andre etater om rammeavtaler/samkjøpsavtaler, dette gjelder reisebyråtenester, hotell og møbler.

Miljø

Vi følger intensjonene i Handlingsplanen for miljø og samfunnsansvar i våre innkjøp. Det blir stilt krav om medlemskap i en returordning for brukt emballasje eller om leverandøren selv har etablert tilsvarende ordning.

Internt i embedet har vi stor sorteringsgrad på avfall – eksempelvis papp, papir, glass/metall, plast, matavfall og returordning for pc / IKT.

Alle printere er satt opp med tosidig kopiering, lys og maskiner slås av etter arbeidstid. Ansatte bes bruke mest mulig miljøvennlig transport og vurdere om telefonmøter kan erstatte tjenestereiser.

IKT-struktur

Fylkesmannens datanettverk består av Windowservere (2003 og 2008) og noen få Linusservere. Hovedtyngden av serverne er virtuelle. Klientene består av PCer med Windows 7 og en to-skjerms løsning.

Arkiv

Dokumenter og journalposter

Antall journalposter som er registrert de to siste år:

	Inngående	Utgående	Notater	Til sammen:
2010	68544	51037	9561	129142
2011	67425	49778	8290	125493

Kapittel 2 - Sentrale politiske føringer

2.1 Generelle samordningsoppgaver. Fornyning av offentlig sektor

Hovedansvaret for samordning ovenfor kommunene er tillagt samordningsstaben. Samordningsstaben består av en sentral planrådgiver, samt to økonomirådgivere og embetets informasjonsansvarlige.

Fagavdelingene og samordningsstaben gir tilbakemeldinger gjennom kommunenes planprosesser. Dette arbeidet skjer løpende.

I 2011 har embetet igjen gitt et utvalg kommuner en tilbakemelding på økonomiplanen. Tilbakemeldingene har et sterkt fokus på befolkningsvekst, frie inntekter og finansielle indikatorer.

Internt er det utarbeidet en kommuneprofil som skal styrke avdelingenes og embetsledelsens kunnskap om den enkelte kommunes situasjon. Det gjennomføres en løpende oppdatering av disse.

I forhold til kommunedialogen er Fylkesmannens kommunemøter, hvor fagavdelingene er representert etter behov, og vår årlige kontaktkonferanse viktige arenaer. I tillegg kommer den kommunikasjon som foregår løpende på faglige linjer.

Møtevirksomheten mellom embetet og kommunene søkes samordnet gjennom egen tilsynskalender og møtekalender. Dette arbeidet har vært prioritert også i 2011.

Formidle informasjon om det økonomisk opplegget for kommunesektoren

Høsten 2011 ble det som vanlig arrangert et informasjonsmøte for kommunene (ledelse og økonomimedarbeidere) samme dag som statsbudsjettet ble offentliggjort. Gjennom året har det vært en løpende dialog mellom embetet og kommunene i forhold til økonomiforvaltningen/inntektssystemet.

Det ble som tidligere år utarbeidet en database over finansielle indikatorer for kommunene i Akershus. Dette er en database som viser utviklingen i sentrale nøkkeltall, historiske og fremskrevne, for enkeltkommunene og gjennomsnitt Akershus. Grunnlaget for tallene er kommunenes regnskaper og økonomiplaner. Dette er et nyttig verktøy i kommunedialogen.

Fordeling av skjønnsmidler til kommunene

Tilbakeholdte skjønnsmidler på 8 millioner kroner ble fordelt i løpet av 2. halvår. Fokuset i 2011 var på omstillings/effektiviseringsprosjekt i enkeltkommuner, samt flere samarbeidsprosjekt mellom kommuner. Kommunene fikk et eget brev om dette i forkant, og ble gitt muligheten for å søke om prosjektskjønn, samt spille inn andre momenter. Arbeidet har vært videreført på samme måte som tidligere år. Økonomirådgiverne har stilt seg til særlig disposisjon for dialog med administrasjon og politisk ledelse i disse kommunene. Dette som et tillegg til den dialog som gjennomføres med alle kommunene i Akershus. De to kommunene i ROBEK fikk særlig oppfølging.

Forslag til fordeling av ordinære skjønnsmidler for 2012 ble utarbeidet høsten 2011. All tildeling av skjønnsmidler ble vurdert opp mot departementets retningslinjer.

Det ble i 2 omganger fordelt skjønnsmidler vedrørende hendelsene 22/7 til kommunene.

Oppfølging av kommuner som er i en vanskelig økonomisk situasjon

Som tidligere år, har vi også i 2011 viderefremmet og utarbeidet skriftlig informasjon til kommunene etter fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett og kommuneproposisjonen. Økonomirådgiverne har stilt seg til disposisjon for kommuner som har ønsket deltagelse på egne møter.

KOSTRA-rapporteringen ble fulgt opp på vanlig måte. Økonomirådgiverne var i løpende dialog med flere kommuner underveis i rapporteringen, i tillegg til mer generell kontakt med kommunene. KOSTRA-data er fortsatt en sentral del av økonomiplan-tilbakemeldingene og de interne kommuneprofilene.

2.2 Velferd, helse og personlig tjenesteyting

TILSYN ETTER LOV OM SOSIALE TJENESTER

Det var planlagt og ble gjennomført 12 revisjoner knyttet til lov om sosiale tjenester i NAV, som en del av det landsomfattende tilsynet initiert av Statens Helsetilsyn. 5 kommuner i Akershus og 5 bydeler i Oslo fikk et eller flere avvik. Det var en kommune og en bydel som ikke hadde brudd på lov under disse tilsynene.

Det ble videre planlagt og gjennomført 6 revisjoner knyttet til lov om sosiale tjenester kap. 4A, dvs. rettsikkerhet for og bruk av tvang og makt overfor utviklingshemmede. Det ble avdekket et eller flere lovbrudd i 5 av tilsynene.

12 stikkprøvetilsyn knyttet til avlastning til eldre ble planlagt, kun 4 ble avsluttet i 2011. 8 stikkprøvetilsyn avsluttes første halvår 2012.

Hendelsesbaserte tilsynssaker øker. Vi mottok i alt 43 beklagelser/klager. Av disse er 31 saker avsluttet. Alle hendelsesbaserte tilsynssaker for 2010 er avsluttet.

KLAGESAKSBEHANDLING ETTER LOV OM SOSIALE TJENESTER M.M.

Fylkesmannen har behandlet totalt 1395 klagesaker/vedtak i 2011, 150 flere enn i 2010. Dette omfatter saker etter lov om sosiale tjenester i nav, lov om sosiale tjenester m.m (tjenestesaker), vedtak etter lovens kap 4A, Introduksjonsordningen for flyktninger og nyankomne innvandrere og saker i medhold av forvaltningsloven.

Saksbehandlingstiden for 2011 er på gjennomsnittlig 2.8 mnd. Økning i antall klagesaker fortsatte svakt i 2011, 3% flere saker enn i 2010.

OMSORGSPLAN 2015/DEMENSPLAN 2015

Det ble arrangert 2 to-dagers samlinger med fokus på de 5 hovedstrategiene i Omsorgplanen. Nye helselover og virkemidler i Samhandlingsreformen var også tema. Et spesielt fokus rettet mot strategien Aktiv omsorg. Den nasjonale kartleggingen av tjenestetilbudet til personer med demens ga mer fullstendige data enn tidligere kartlegginger, og har gitt et bedre grunnlag for å vurdere tjenestetilbudet. Resultatene er presentert for kommunene, og brukes i møter med samarbeidspartnere innenfor demensarbeidet.

ØVRIGE OMRÅDER

Det har vært stor aktivitet tilknyttet KVP gjennom hele året.

Boligsosialt arbeid og barnefattigdom er fulgt opp i fht tilskuddsutbetalingen, seminarer og råd og veiledning gjennom hele året. Økonomisk rådgivning følges opp tett og det er i 2011 særlig vektlagt kompetansehevning av kommunenes ansatte.

Fylkesmannen er representert i samarbeidsutvalgene for NAV både Oslo og Akershus, hhv 3 møter i Akershus og 5 i Oslo i 2011. Det har ikke vært behov for megling mellom kommune/stat i 2011.

Det vises for øvrig til særreporteringer til direktorat og tilsyn og til kapittel 3 i årsrapporten.

2.3 Oppvekst, barnehager, utdanning og likestilling

BARNEHAGE OG UTDANNING

Den samlede resultatoppnåelse vurderes som god. Avdelingen fikk sommeren og høsten 2011 problemer med å holde fastsatt saksbehandlingstid på klagebehandlingen. Det skyldes bla et krevende nasjonalt tilsyn, og vakante stillinger.

Tilsynene er organisert i tverrfaglige team, med jurister og pedagoger/ andre fagpersoner. Denne organiseringen brukes også, så langt det er formålstjenlig, for alle arbeidsoppgaver i avdelingen.

Tiden som brukes til informasjon og veiledning er økende på både barnehage – og utdanningsområdet. Dette kan bl.a. skyldes at brukerne av kommunale tjenester er blitt mer bevisste sine rettigheter og at det er stort fokus på området i media. Hjemmesiden blir kontinuerlig videreutviklet og oppdatert. Det har vært gjennomført et eget Klart språk-prosjekt for de ansatte på avdelingen.

FMOA mottar innsynskrav fra både media og privatpersoner. Etter innføringen av OEP har avdelingen fått flere journalbestillinger enn tidligere. Tidsbruken varierer når slike innsynskrav besvares, både ut ifra mengden av dokumenter, og ut fra vurderingene om sladding av taushetsbelagt informasjon. Det fattes avvísingsvedtak på saker som er omfattet av taushetspliktbestemmelsen.

Tilsyn: Tilsyn står på dagsorden i alle møter med kommunale ledere. Fylkesmannen redegjør for sine funn, og kommuner som har hatt tilsyn redegjør for sine erfaringer og hvordan de følger opp i etterkant. Vi har fått tilbakemelding på at tilsyn gjennomføres i en god atmosfære. At sluttmøtene og rapportene også beskriver positive funn, virker motiverende.

Avdelingens tilsynsaktivitet i 2011 er ikke i samsvar med den planlagte aktiviteten. Avviket er meldt til Utdanningsdirektoratet. Avdelingen vil i året som kommer vurdere ulike tilsynsmetoder for å øke antall tilsyn og samtidig gjennomføre kvalitativ gode tilsyn. Dokumenttilsyn kan være en effektiv metode for å avdekke regelbrudd. Fylkesmannens erfaring er at eiere raskt retter opp lovbrudd som avdekkes gjennom tilsyn. Der dette ikke skjer umiddelbart, er årsaken at Fylkesmannen og tilsynsobjektet har ulik forståelse/oppfatning av hva som kreves for å gjenopprette lovlig tilstand, eller at pålegget klages til Utdanningsdirektoratet.

Klager: en særskilt utfordring er at det alltid vil være en opphopning av klager i tidsrommet fra mai til august. Det gjelder blant annet klager om skolebytte, skoleskyss, spesialundervisning og standpunkt karakterer. Det er i samme tidsrom som avdelingen har store oppgaver knyttet til eksamen i grunn- og videregående skoler og ferieavvikling for ansatte. Dette betyr ofte lang behandlingstid på klagesaker.

I 2011 har antallet klager på standpunkt karakterer i grunnskolen sunket. Det kan muligens skyldes stort fokus på informasjonsmøter og stor kurs- og veiledningsvirksomhet i regionen. Klager på fastsetting av nærskole har imidlertid økt kraftig. Dette kan forklares med regionens store befolkningsøkning og at utbygging av nye boliger og bygging av skoler kan bety endrede kretsgrenser/evt. at veiledende inntaksområder endres.

Barnehageområdet har i 2011 hatt store utfordringer i forbindelse med klager på likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Det har vært mange henvendelser. Avdelingen har utviklet nye saksbehandlingsprosedyrer på saksområdet og fått ny kompetanse. Forsinkelser med forskrift og avklaringer av viktige problemstillinger fra Kunnskapsdepartementet har ført til misnøye hos private barnehageeiere.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever ved norske private skoler i utlandet: PPT- utland arbeider for å få en mer effektiv organisering av spesialundervisningen. Dette er tema ved hvert skolebesøk. PPT-utland driver utstrakt veiledning til skolene på telefon og e-post. Veilederen fra Utdanningsdirektoratet om spesialundervisning, stiller krav til sakkyndige vurderinger og gjør det nødvendig med hyppigere utredninger. Fylkesmannen har tidligere meldt behov for ekstratildeling for å dekke merkostnadene til utredninger. Dette gjelder fortsatt.

Økt kvalitet i barnehage og grunnsopplæringen: vi har fokus på kvalitet på alle arenaer der vi møter barnehage- og skoleeiere. Vi legger stor vekt på at eierne må ta ansvar for kvaliteten på innhold, organisering, kompetanse, forvaltning og kvalitetssikring på barnehage- og utdanningsområdet. Arbeidet med etter- og videreutdanning i strategien for kompetanse for kvalitet av lærere og rektor, krever ressurser, gode registreringssystemer og rutiner for kvalitetssikring. På barnehagefeltet gis en stor del av utviklingsmidlene til nettverkene i Oslo og Akershus, etter søknad. Rapportene fra nettverksgruppene viser mange veloverveide tiltak som er prøvd ut og noen som er videreført og videreutviklet. Erfaringsdeling i - og utenfor nettverkene, er en forutsetning for å få midler, noe som gjør at mange får bred kompetanse på området.

Rekruttering og likestilling har vært i fokus som en del av kvalitetsarbeidet.

BARNEVERN

Fylkesmannen gjennomførte sine faste samlinger for barneverntjenestene på høsten, hvor det i tillegg til annen aktuell informasjon ble informert om evalueringen i barnevernet som Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har iverksatt. I mai ble det avholdt en to-dagers konferanse for barneverntjenestene i Oslo og Akershus, med hovedtema "Samfunnets vern av utsatte barn".

Fylkesmannen følger nøye med på utviklingen i de kommunale barneverntjenestene. Flere kommuner og bydeler er fulgt særskilt opp, bl.a. gjennom tilsynsmøter der oppmerksomheten har vært rettet mot sårbare områder i barnevernsarbeidet, slik som oversittelser av undersøkelsesfristen og oppfølging av barn plassert utenfor hjemmet. Det har i 2011 vært gjennomført landsomfattende tilsyn med barneverntjenestene i 2 kommuner i Akershus og en bydel i Oslo kommune. Temaet for tilsynet var kommunens arbeid med undersøkelser og

evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn.

I forbindelse med Regjeringens styrking av det kommunale barnevernet i 2011, har Fylkesmannen fordelt 50,3 stillinger til Oslo kommune og 46,8 stillinger til Akershus kommunene. Det ble fordelt kr. 7.541.000 i kompetansemidler til Oslo kommune og kr. 4.151.000 til Akershus kommunene. Alle kommuner og bydeler i Oslo kommune har fått tildelt både stillingsmidler og kompetansemidler i 2011.

Fylkesmannen har i løpet av 2011 ført tilsyn med i alt 52 barnvernsinstitusjoner (inklusive 2 stk MTFC-hjem), herunder 66 avdelinger (tilsynsobjekter). I tillegg har vi ført tilsyn med 4 stk fosterhjem med særskilt oppfølging, jf. barnevernloven § 4-27. Dette innebærer at i 2011 har vi gjennomført **196 individtilsyn**. Dette utgjør **99 %** av de lovpålagte tilsynsbesøkene. Tilsvarende tall for 2010 var 167 gjennomførte tilsynsbesøk. Vi hadde samtaler med totalt 213 barn i 2011. Det er en økning i forhold til 2010. Det har vært både anmeldte og uanmeldte tilsyn på både barnvernsinstitusjonene og omsorgssentrene for mindreårige asylsøkere i 2011. Det er ikke utført systemrevisjon på barnvernsinstitusjonene eller omsorgssentrene i løpet av 2011.

I Oslo og Akershus ligger det 7 sentre for foreldre og barn. Det ble gjennomført 2 tilsynsbesøk i 2011.

INTRODUKSJONORDNINGEN FOR NYANKOMNE FLYKTNINGER OG INNVANDRERE.

Fylkesmannen har behandlet 7 klagesaker i 2011. Alle kommunale vedtak ble stadfestet. Fylkesmannen vektlegger å ha god tilgjengelighet for råd og veiledning overfor kommunene med formål å sikre riktig lovforståelse og gode løsninger i 1. instansen. Fylkesmannen har i 2011 deltatt på møter med Imdi samt enkelte fagmøter i kommuner/bydeler.

2.4 Arealdisponering og byggesaker

Behandlingen av kommuneplaner og reguleringsplaner vektlegges sterkt i embetet. Fylkesmannen deltar også i regionale fora og partnerskapsarbeid for å implementere den nasjonale politikken i arealsakene. Embetet deltar bl.a. i fylkesplanarbeid og plansamarbeidet mellom Oslo og Akershus.

Planarbeidet i embetet har gjennomgått en omstrukturering i 2011 der resultatet er mer effektiv og enhetlig plansaksbehandling i tråd med nasjonale føringer, samt tid til mer veiledende dialog med kommunene. I mai sendte FMOA ut et forventningsbrev til kommunene med fokus på fylkesmannens rolle i plansaker og de viktige nasjonale og regionale interesser vi er satt til å ivareta.

Samordnet areal- og transportplanlegging har, som i tidligere år, vært høyt prioritert, sammen med varehandelslokalisering grunnet et stort utbyggingspress og store utfordringer innen miljøvennlig by- og tettstedsutvikling i Oslo og Akershus. Transportsektoren bidrar med 80 % av klimautslippene i Akershus. I regionen mener vi at det strategisk sett er viktig å stimulere til sterk fortetting av byggesonen spesielt i kollektivknutepunkt for å nå nasjonale klimamål.

De nye planretningslinjene for strandsonen er presentert for kommuneledelsen (ordførere/rådmenn) i fylkesmannens dialogmøte i mai og på et eget møte om kystsonen avholdt med kommunene i november. Embetet opprettholder en meget restriktiv holdning ved dispensasjonssaker i strandsonen til Oslofjorden. De fleste kommunene har plankrav i 100-metersbeltet til vann og vassdrag og det prioriteres også oppfølging av dispensasjonssaker i disse områdene. Vi planlegger et eget strandsoneprojekt for Oslofjordregionen.

Nå har vi et par års erfaring med forvaltning av markaloven, og ser at dette gjør saksbehandlingen mer effektiv. Midler knyttet til markaloven har muliggjort styrket plankompetanse i avdelingen, og vi spisser plansaksbehandlingen slik at ressursene brukes der miljøtrusselen er størst.

Vi har i 2011 behandlet 615 plansaker mot henholdsvis 640 og 550 plansaker i 2010 og 2009. I 2011 behandlet vi 337 reguleringsplaner, 262 dispensasjoner, 16 kommuneplaner/kommundelplaner. Miljøvernavdelingen har hatt 42 innsigelser til 22 planer innenfor miljøvernavdelingens område, hvilket er en vesentlig reduksjon i forhold til 2010.

Kurs i Naturmangfoldloven ble gjennomført i desember, med fokus på hvordan den skal brukes sammen med Pbl. Kurset var vellykket med gode tilbakemeldinger fra over 200 deltakere.

Klagesaker etter plan- og bygningsloven

Det er i 2011 gjort en betydelig innsats for å nedarbeide antall restanser. Det kom inn 699 saker mens 745 saker

ble avsluttet. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid siste kvartal var 144 dager, mens den i siste kvartal 2010 var 180 dager.

Fylkesmannen informerte i 2011 i 2 brev (datert hhv. 31.03.2011 og 19.07.2011) til KRD og FAD om saksbehandlingstid og tidsfrister. Som departementet er kjent med, og som det fremkommer i brevene, har embetet ikke klart å nå målet om 3 måneders saksbehandlingstid. Det byr på betydelige utfordringer for embetet å omprioritere midler fra andre områder under KRD for å løse problemene. Dette fordi det allerede brukes snaue ressurser på andre fagområder under KRD. Gjennom flere år er ulike tiltak prøvd for å organisere arbeidet mest mulig effektivt og derved nedarbeide restanser. Det er etablert gode rutiner for klagesaksbehandlingen. Rutinene er gjennomgått av Riksrevisjonen, sist i 2009, uten bemerkninger.

2.5 Landbruksforvaltning, næringsutvikling, naturressursforvaltning og miljøvern

Fylkesmannen samarbeider godt med IN's regionkontor, Akershus fylkeskommune og næringsorganisasjonene om landbruksbasert næringsutvikling. Det har vært tatt skritt for å videreutvikle samarbeidet med Oslo kommune. I sammenheng med forvaltningsreformen har det vært dialogmøter også i 2011, spesielt rettet mot fylkeskommunens innspill til jordbruksforhandlingene 2012. Fylkesmannen har bistått med fagkompetanse på områdene rekruttering/likestilling/etterutdanning, og i forhold til landbruksbasert næringsutvikling.

Fylkesmannen har vært en aktiv pådriver i arbeidet med å videreutvikle ”Inn på tunet” som et tjenestetilbud, og følge opp tiltak knyttet til den nasjonale handlingsplanen, IPT-løftet og i arbeidet med nasjonal strategi som skal lanseres i Nittedal kommune i Akershus i februar 2012. Konseptet har et stort potensiale i O/A med stor befolkning i umiddelbar nærhet til aktuelle virksomheter i landbruket. God måloppnåelse avtegner seg over tid i kommuner der IPT-tiltak er iverksatt.

Fylkesmannen har utarbeidet en risikobasert kontrollplan på landbruksområdet, og har gjennomført forvaltnings- og foretakskontroller iht denne.

Fylkesmannen har gjennomført sine forvaltningsoppgaver på skogområdet, og har avholdt møter og samlinger for kommunene, skognæringa og andre samarbeidspartnere. Det er initiert og medvirket til prosjekter innen skogkultur og bioenergi.

Regionalt miljøprogram for landbruket i Oslo og Akershus (RMP) ble rullert i 2009. RMP ble godkjent for ett år da SLF hadde merknader til deler av programmet. Godkjenning for hele perioden ble gitt i september 2010. Det ble innført forskrift om regionale miljøkrav i 2 nye vannområder (Leira og PURA). Forskrift for RMP-tilskudd og forskrift om regionale miljøkrav for Leira og PURA ble videreført i 2011. Det er utarbeidet informasjonsmateriell og avholdt informasjonsmøter. Rullering av RMP for neste 4-års periode (2013 - 2016) er forberedt.

Naturressursforvaltning og miljøvern

Midlene fra DN har i stor grad bidratt til at FMOA kan løse de ekstra oppgavene som vi er tillagt innen for handlingsplaner og utarbeidelse av faggrunnlag for arter og naturtyper. Gjennom de nye tilskuddsordningene for prioriterte arter og utvalgte naturtyper har FMOA delt ut nærmere 2.1 mill kroner, og viktige skjøtselstiltak er igangsatt for blant annet hule eiker og dragehode og akutte tiltak iverksatt for lakrismjeltblåvinge. Faggrunnlag for lakrismjeltblåvinge, humler og åpen grunnlendt kalkmark er godt i gang, og det er gjennomført supplerende kartlegging av dragehode, dragehodeglansbille, kalk-lindeskog og åpen grunnlendt kalkmark.

FMOA har gjennomført forvaltningsplaner i prioriterte verneområder i 2011 og Ramsarområdet Nordre Øyeren har vært den mest omfattende. Vi har vektlagt god dialog med kommuner, grunneiere og interesseorganisasjoner i dette arbeidet.

FMOA har god orden i økonomistyring og i rollen som sekretariat for rovviltnemda. Vi innfører også nye rutiner for arkivering for nemda, samt at det er påbegynt et arbeid for å få en tilfredsstillende ordning for rovviltberedskap utenfor arbeidstiden. Vårt samarbeid med rovviltnemda og Fylkesmann i Hedmark er godt.

Fylkesmannen har hatt høyeste prioritet i 2011 på arbeidet med helse- og miljøfarlige kjemikalier, bl.a. gjennom tilsyn, sanksjoner og oppfølging av avfallsanlegg, industrivirksomhet og annen forurensende virksomhet. På grunn av vakanser nådde vi ikke fullt ut vårt mål om gebyrinntekter på tilsyn men vi hadde god balanse mellom

inntekter og utgifter.

Klorutslippet i Akerselva og vår oppfølging av dette overfor Oslo kommune har tatt mye ressurser i 2011. Fylkesmannen ble delegert forurensningsmyndighet i saken og vi kom bra i mål innen årsskiftet med å få frem tilfredsstillende dokumentasjon på virkninger og få gitt nødvendige tillatelser til avbøtende tiltak.

Når det gjelder arbeidet med forurenset grunn er vi tilfreds med Klifs bidrag til å styrke grunnforurensningsarbeidet med en egen stilling i Oslo og Akershus. Ved utgangen av 2011 var vi i hovedsak i rute med oppfølging av lokalitetene og med å gi de nødvendige pålegg.

Fylkesmannen har i 2011 kommet godt i gang med å revidere utslippstillatelsene for kommunal avløpssektor for å gjøre disse i samsvar med de nye avløpsreglene. Mange av de nye tillatelsene er viktige for arbeidet med å redusere utslipp og for å bidra til å sikre god økologisk tilstand i vannforekomstene ihht. vannforskriften.

Vi har også startet opp arbeidet med kartleggingen av tilførsler av miljøgifter til vassdragene og fjorden som et av grunnlagene for arbeidet med vannforskriften.

Vi har hatt høy prioritert på oppfølging av Vannrammedirektivet ved tett oppfølging av vannområdene gjennom karakterisering og innlegging av data og deltagelse i vannområdeutvalg og faggrupper.

Fylkesmannen har i 2011 brukt miljødata i behandling av plansaker og veiledet aktivt kommunene i hvordan dataene best kan brukes lokalt. Det har vært viktig med godt ajourhold og kvalitetssikring av dataene slik at de er mest mulig presise i forhold til plansaksbehandlingen.

Hovedinnsatsen når det gjelder klima skjedde gjennom uttalelser til plansaker etter rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging. Innsigelser til kjøpersenteretableringer og etablering av boligfelt med dårlig kollektivdekning har vært virkemidler som er brukt. Vår rolle som rettleder og pådriver overfor kommunene vedrørende klimaplaner har hatt lavere prioritet.

2.6 Samfunnssikkerhet og beredskap

Fylkesmannen har hatt fokus på den kommunerettede virksomheten og det forebyggende arbeidet i samfunnsplanleggingen, herunder klimatilpassing.

Vår Fylkes-ROS er under revisjon. Reell krisehåndtering og bruk av CIM har bidratt til økt kompetanse og bedret evne til krisehåndtering.

2.7 Vergemål

FMOA har deltatt aktivt i forprosjektet til vergemålsreformen ved deltakelse i referansegruppe og frikjøp for deltakelse i ett av delprosjektene. I tillegg har flere medarbeidere deltatt på fagdager, workshops ol.

Det ble avholdt egne møter med alle kommunene i forbindelse med reformen, hvor dagens ressursinnsats ble kartlagt, og informasjon utvekslet.

Kapittel 3 - Resultatområder

Miljøverndepartementet

Resultatområde 01 Naturens mangfold og friluftsliv

Midlene fra DN har i stor grad bidratt til at Fylkesmannen kan løse de ekstra oppgavene vi er tillagt når det gjelder handlingsplaner og utarbeidelse av faggrunnlag for arter og naturtyper. Gjennom de nye tilskuddsordningene for prioriterte arter og utvalgte naturtyper har vi delt ut nærmere 2.1 mill kroner. Viktige skjøtselstiltak er igangsatt for blant annet hule eiker og dragehode, og akutte tiltak iverksatt for lakrismjeltblåvinge. Vi har gjennomført prioriterte forvaltningsplaner i 2011, og særlig vektlagt god dialog med grunneiere, interesseorganisasjoner og kommuner.

01.1 Bærekraftig bruk og beskyttelse av leveområder

I forventningsbrev sendt ut til kommunene er naturmangfoldloven og hensyn til biologisk mangfold satt opp som et prioritert punkt. Nye rutiner for arbeid med kommuneplaner sikrer at kunnskap og kompetanse om biologisk mangfold kommer tidlig inn i prosessen. Rådgivere innen naturforvaltning kobles på tidlig i plansaker for å sikre at naturverdier prioriteres.

Forvaltningsplan for Nordre Øyeren er oversendt DN sammen med forslag til endring av ferdselsbestemmelser som har vært på to høringer. Forvaltningsplan for Svartskog, Fyrsteilene, Blylagdammen, Kvistmyrdammen, Ekebergskrånningen og Elstad er utarbeidet. Forvaltningsplaner for områder der sjøfugl er hovedverneformål eller et viktig formål, (42 stk) har vært på høring og blir ferdig som planlagt våren 2012.

Vi har bistått Regjeringsadvokaten i arbeidet med å ferdigstille erstatningsoppgjøret etter vernet i 2008.

Fylkesmannen har et godt samarbeid med lokalt SNO. Det har i 2011 vært fokus på skjøtsel av biologisk viktige områder gjennom nye beiteprosjekter, slått, rydding og bekjempelse av fremmede arter.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har fortsatt høyt fokus på utvidet skogvern gjennom ordningen med ”frivillig vern”. Våren 2011 ble fire områder oversendt DN og to gikk gjennom statsråd i desember. Vi har flere områder i prosess.

01.2 Bærekraftig bruk og beskyttelse av arter, bestander og genressurser

Ny kalkingsplan for vassdrag i Oslo og Akershus er ferdig og sendt på høring. Kutt i kalking er gjennomført i 2011, basert på forslagene fra rapporten. Tilskudd er gitt til forskjellige kultiverings- og biotopjusteringstiltak med formål å bygge opp fiskbare bestander. Nye forskrifter for trua og sårbare fiskearter er utarbeidet. Vi har også vært i dialog med Oslomarkas Fiskeadministrasjon og Oslo kommune om restaurering av fiskebestander i Akerselva etter utslippet i mars 2011.

Innen viltforvaltning har vi blant annet prioritert tilskudd til hubro-kartlegging og flaggermus. Forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus er nå under revidering, og vil bli ferdigstilt våren 2012. Alle tilskudd er utbetalt i henhold til retningslinjer, og informasjon gitt om overføring av forvaltningsmyndighet og tildelinger til fylkeskommunen.

Da bestandsmålet for ulv ble oppnådd fikk nemdene i region 4 og 5 forvaltningsmyndighet, noe som medførte langt mer arbeid for sekretariatene. Lisensfelling ble gjennomført. I sommer har det vært store tap av beitedyr, og det er også blitt felt 3 ulver. To er felt etter skadefellingstillatelse, i hhv Akershus og Hedmark. En sak er under etterforskning. Vinterens gaupejakt var relativt omfattende med 11 felte dyr. FMOA har god orden på økonomistyringen og rollen som sekretariat. Vi innfører nå nye rutiner for arkivering for rovviltnemda, og har etablert en tilfredsstillende ordning for rovviltberedskap utenfor arbeidstiden. Vårt samarbeid med rovviltnemda og Fylkesmannen i Hedmark er godt.

Faggrunnlag for lakrismjeltblåvinge er utarbeidet i følge kontrakt og utkast til faggrunnlag for humler og åpen

grunnlendt kalkmark er utarbeidet. Kartlegging av dragehode og dragehodeglansbille er gjennomført, og det er foretatt en supplerende kartlegging av kalk-lindeskog. Det er delt ut midler i henhold til handlingsplan for salamander, og gjennomført kartlegging av lakrismjeltblåvinge. Vi lager også skjøtelsplan for ivaretagelse av en av våre forekomster av myrflangre. Handlingsplan for slåttemark følges opp sammen med landbruksavdelingen, og det er etablert en ressursgruppe for dette arbeidet. Det er valgt ut 13 ny slåttemarkslokaliteter for 2011. Alle er oppsøkt og undersøkt og det er leid inn fagkonsulenter som har skrevet skjøtelsplan i samarbeid med grunnereierne. Samarbeid internt har også muliggjort fordeling av midler for tilskuddsordningen for utvalgte naturtyper til slåttemark i forhold til hvor mye midler den enkelte grunneier får fra RMP.

01.3 Fremmede arter og GMOer

Fra 1. august har vi ansatt en prosjektmedarbeider for 2 år som jobber 50% med fremmede arter. I juni arrangerte FMOA og DN seminar om fremmede arter for fylkesmennes miljøvern avdelinger, med godt oppmøte og svært konstruktive diskusjoner. Sammen med FM Vestfold arrangerte FMOA et vellykket bekjempelseskurs med over 30 deltagere, fra 5 fylker, i juni. I februar lanserte vi en liten kartleggingsrapport om stillehavsøsters, og fulgte opp med flere informasjonstiltak i sommer. Kr. 500.000,- er fordelt til 9 kommuner til bekjempelse og kartlegging av fremmede arter. I tillegg er det utført et kartleggingsarbeid av NINA med flere, på utvalgte verneområder i Indre Oslofjord (Asker og Bærum). Bekjempelse av fremmede arter er blitt gjennomført innenfor en rekke verneområder, med hovedfokus på Indre Oslofjord. Et eget kartleggings- bekjempelsesprosjekt på mink har også vært utført i utvalgte sjøfuglreservater i vinter. NIVA er engasjert til å gjøre et større utrednings- og kartleggingsarbeid på solabbor i Asker og Bærum. Hagerømling-brosjyra ble delt ut på alle godkjente avfallsanlegg for hageavfall og opplaget på 50 000 eks er snart brukt opp.

01.4 Friluftsliv

Miljøverndepartementet har gitt Fylkesmannen i Oslo og Akershus ansvaret for å kartlegge og vurdere områder som er aktuelle for vern etter markalovens § 11. Vintern 2011 ferdigstilte NINA en metode for å verdisette friluftsområder, og FMOA gav i juni SWECO oppdrag med å kartlegge og verdsette 32 områder i Oslomarka etter friluftsliv- og naturverdier. Områdene ble valgt ut blant 170 forslag innsendt av organisasjoner og kommuner.

Hensynet til friluftsområder for allmennheten søkes ivarett i alle plansaker. Et strandsoneprosjekt er igangsatt internt, hvor vi også vil se på eksisterende og mulige nye statlig sikrede friluftsområder som et virkemiddel. Det er utarbeidet forvaltningsplaner for mange av de statlig sikrede friluftslivsområdene.

Tilskudd er gitt til forskjellige kultiveringstiltak med formål å bygge opp fiskbare bestander.

Resultatområde 04 Luftforurensninger og klima

04.1 Klimaendringer

Klimautslippene i Oslo og Akershus stammer i hovedsak fra transportsektoren. Vi har i 2011 innskjerpet arbeidet med ATP i plansaker, og hatt et særlig fokus på plassering av nye boligfelt og ny næringsvirksomhet. Klimafokus i forhold til ATP er høyt prioritert ved fylkesmannens vurdering av kommuneplaner. FMOA deltar også i arbeidet med regional areal og transportplan for Oslo og Akershus.

De statlige retningslinjene for klima- og energiplanlegging i kommunene har i praksis vist seg vanskelige å benytte i plansaksbehandlingen og gir liten mulighet for å fremme innsigelse.

Det har i 2011 ikke vært mer enn 1 kommunal klima- og energiplan på høring hos FMOA.

Resultatområde 06 Planlegging for en bærekraftig utvikling

06.1 Arealpolitikk og samfunnsutvikling

Planarbeidet i embetet har gjennomgått en omstrukturering i 2011. I mai sendte FMOA ut et forventningsbrev til kommunene med fokus på fylkesmannens rolle i plansaker og de viktige nasjonale og regionale interesser vi er satt til å ivareta. I tillegg har vi effektivisert planarbeidet der målet er mer tid til korrekt og god behandling av kommuneplaner og viktige og prinsipielle plansaker. Samordnet areal- og transportplanlegging har, som i tidligere år, vært høyt prioritert, sammen varehandelslokalisering. Et eget strandsoneprojekt for Oslofjordregionen er igangsatt. Vi har også effektivisert arbeidet med markaloven etterhvert som erfaringene har økt.

Transportsektoren bidrar med 80 % av klimautslippene i Akershus. Det er stor aktivitet knyttet til utbygging og transformasjon i byggesonen. I regionen mener vi at det strategisk sett er viktig å stimulere til sterk fortetting av byggesonen spesielt i kollektivknutepunkt for å nå nasjonale klimamål.

De nye planretningslinjene for strandsonen er presentert for kommuneledelsen i fylkesmannens dialogmøte og på et eget møte om kystsonen avholdt med kommunene i november. De fleste kommunene har plankrav i 100-metersbeltet til vann og vassdrag. Vi opprettholder en meget restriktiv holdning ved dispensasjonssaker i strandsonen til Oslofjorden.

Kurs i Naturmangfoldloven ble gjennomført i desember, med fokus på hvordan den skal brukes sammen med pbl.

Statistikk for miljøvernavingdelingen planbehandling:

Toatlt antall saker er ca 615, hvorav 16 kommune (del) planer, 337 reguleringsplaner og 262 disp.saker.

Det ar vært 42 innsigelser til 22 planer innenfor miljøvernavingdelingen område.

9 klager på dispensasjoer og plan, hvorav vi har fått delvis medhold på 1 og 8 ikke er avgjort ennå.

06.4 Kart og geodata

Miljøvernavingdelingen har fordelt midler til andre fylker, og igangsatt egne kartleggingsprosjekter for prioriterte arter og utvalgte naturtyper. I tillegg har vi gitt tilsagn om midler til enkelte kommuner til kartleggingsprosjekter. Enkelte prosjekter en noe forsinket især når det gjelder sluttrapportering og ferdigstilling av datasettene for innlegging i Artskart og Naturbase. Vi har sett et klart behov for å forbedre og konkretisere avtaler med konsulentene, slik at data tilfredsstillende krav til innlegging i nasjonale databaser. Kontraktsmalen vil bli oppdatert basert på et arbeidsseminar vi har hatt med artsdatabanken. Samtidig ser vi at det tar tid fra konsulentene sender fra seg data, til de faktisk blir lagt inn i Artskart.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
01 Naturens mangfold og friluftsliv	kr 3 280 085,68	kr 1 895 014,04
03 Vannforurensning, miljøgifter og avfall	kr 3 182 209,42	kr 2 209 674,08
04 Luftforurensninger og klima	kr 355 834,84	kr 0,00
05 Int. miljø samarbeid i nord- og polarområdene	kr 0,00	kr 0,00
06 Planlegging for en bærekraftig utvikling	kr 3 584 798,71	kr 1 168 183,85
07 Andre virkemidler	kr 946 432,06	kr 0,00
Andre oppgaver under MD	kr 905 844,67	kr 202 507,95
Sum:	kr 12 255 205,00	kr 5 475 379,00

Landbruks- og matdepartementet

Resultatområde 21 Landbruksbasert næringsutvikling

21.1 Jordbruk

Sentrale utviklingstrekk og drivkrefter i utviklingen av jordbruket Antall søkere om produksjonstilskudd er redusert med 52 til 2309. Kornarealet i fylkene er redusert med ca 4 000 dekar fra 2010 til 2011. Nedgangen fortsetter, men er ikke like sterk som forrige år. Grovforarealet er økt med ca 1 000 dekar. Det er mindre enn tidligere, men den langsiktige trenden fortsetter. Kornarealet reduseres og erstattes med grovfor. Forklaringen kan være utfordringer i forbindelse med små skifter, regionale miljøkrav og tilskuddssatser.

Hovedutfordringer knyttet til bruken av økonomiske og juridiske virkemidler og regelverksforvaltning m.v.

Hovedutfordringene er knyttet til virkemidlene i RMP. Det er utviklet en rekke ordninger for å målrette de økonomiske og juridiske virkemidlene i RMP, noe som gjør det krevende å følge opp ovenfor kommunene.

Bruk av midler over kapittel 1144 post 77 til rovviltkompensasjon og utfordringene på området

Det er ikke brukt midler fra denne posten til rovvilt i år. Det er økende utfordringer i fylket knyttet til beitebruk, jakt- og friluftsinnteresser.

Utviklingen i beitebruk og tapsstatistikk

Antall sau sluppet på utmarksbeite i Akershus har økt med 4,4 prosent og er det høyeste antallet siden 2005 (Organisert beitebruk). Antall storfe sluppet på utmarksbeite ligger stabilt på 1163 dyr. Det er utbetalt kr 230 000 i driftstilskudd til 9 beitelag.

Det er innvilget kr 472 000 til 6 investeringstiltak i beiteområder fra ordningen med organisert beitebruk (OBB), bl.a. til to sperregjerder langs Romeriksbåsen i Gjerdrum og Nannestad. Av midlene er kr 102 900 brukt til innkjøp av nye radiobjeller til utleie fra fylkeslaget for sau og geit.

Den totale tapsprosenten for sau og lam i fylket, som skyldes alle tapsårsaker, er økt med 1,5 prosent fra 5,54 til 6,95. Flere tilfeller av streifulv inn i Eidsvoll kommune forklarer de økte tapene som skyldes rovvilt. Iløpet av beitesesongen er det søkt om 4 skadefellingstillatelser på ulv i Akershus, og det er felt en ulv i Hurdal.

Det er søkt om rovvilterstatning for 644 sau og lam og 8 storfe. Av disse er 495 sau og 8 storfe erstattet. For første gang er flest sau (284) erstattet som følge av ulv. Erstatningsutbetalingene er rekordhøye for fylket, totalt kr 1 378 983 (kr 1 213 312 for sau kr 165 671 for storfe). I 2010 ble 289 dyr erstattet til kr 590 897.

Tapsstatistikk sau på utmarksbeite

Embeter	Antall sau sluppet (innen organisert beitebruk)		% tilslutning til org. beitebruk i fylket	Tapsprosent		Total tapsprosent	
	Sau	Lam		Sau	Lam	2010	2009
FMOA	5364	8671	62	4,29	8,6	5,54	5,35
Sum	5364	8671	62	0	0	0	

21.2 Skogbruk

Det har vært en svak økning i avvirking i 2011 sammenliknet med 2010. Totalt ble det avvirket 764.933 fm³.

Det har vært en sterk økning i planting (både arealmessig og i antall) og 62 % økning på ungsogspleiet areal i 2011. Det er plantet totalt 8 262 dekar med 1 133 328 planter og gjennomført ungsogspleie på 27 347 dekar.

Til nærings og miljøtiltak i skogbruket er det innvilget kr 3 700 433, i alt (skogkultur, miljøtiltak, veibygging, drift med hest). Til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer er det innvilget kr 63 300 til avslutning av skogbruksplanprosjekt i Skedsmo, Rælingen og Lillestrøm, samt en utbetaling til skogplankurs til skogeierne. Forvaltningen er rapportert i fagsystemene TSKOG, WebSKAS og ØKS.

Det er totalt innbetalt ca kr 22 millioner til skogfond i fylkene. Det ble utbetalt ca kr 18 millioner. Beholdningen ved årskiftet var på ca kr 91,5 millioner (en vekst på ca kr 5,3 millioner siden forrige årsskifte).

Resultatkontroll for skogbruk og miljø er gjennomført og rapportert. I 2011 ble det trukket ut 122 felt som

kommunene skulle kontrollere i forhold til foryngelsesbestemmelsene i forskrift om bærekraftig skogbruk. Status er rapportert til Statens landbruksforvaltning.

21.3 Bygde- og næringsutvikling

21.3 Bygde og næringsutvikling

Samarbeidet med regionale aktører innen næringsutvikling

FM samarbeider godt med IN's regionkontor, fylkeskommunen og næringsorganisasjonene om landbruksbasert næringsutvikling. Det er holdt 2 partnerskapsmøter, bl. a. om handlingsprogrammet for bruk av bygdeutviklingsmidler. Handlingsprogrammet forankres i strategi for landbruksbasert næringsutvikling, utarbeidet for perioden 2005-2008, og forlenget ett år om gangen etter 2008. Saksbehandlermøter med IN holdes hvert kvartal. IN legger strategi og handlingsprogram til grunn for sin forvaltning av midler til bedriftsrettede tiltak. Revisjon av strategien for landbruksbasert næringsutvikling ble utsatt til 2012 i påvente av den nye stortingsmeldingen om landbruks- og matpolitikken.

FM har deltatt i flere møter med og i regi av AFK for å drøfte utfordringer i landbruket i Akershus.

Bruken av BU-midler i forhold til den regionale næringsstrategien

Den ordinære rammen for BU-midler til Oslo og Akershus var i alt 14,97 mill. i form av tilskudd og 29,9 mill. til rentestøtte.

Fylkesmannen har tildelt IN 12,97 mill. til fordeling etter søknader om bedriftsrettede tiltak. 2,02 mill. ble avsatt til søknader om midler til utrednings- og tilretteleggingstiltak, samt til praktikantordningen.

Omsøkte beløp:

Fylkesmannen: 4,7 mill. som tilskudd.

Innovasjon Norge: 16,6 mill. som tilskudd, 38,6 mill. som rentestøtte.

Tildeling (samlet sum, inkludert inndragninger og overføringer fra tidligere år).

Innovasjon Norge innvilget følgende beløp:

Tilskudd til tradisjonelt landbruk: 5,98 mill.

Rentestøtte tradisjonelt landbruk: 19,7mill.

Tilskudd til nye næringer: 6,94 mill.

Rentestøtte nye næringer: 9,38 mill.

Fylkesmannen innvilget følgende beløp:

Totalt: Utrednings- og tilretteleggingstiltak, samt praktikantordningen 3,48 mill.

I alt har Fylkesmannen behandlet 42 søknader (inkludert praktikantordning) med et omsøkt totalbeløp på ca. 4,7 mill. 32 søknader fikk tilsagn, og 10 ble avslått.

Hovedstrategien er å styrke utviklingen av produksjonsklynger og nettverk i regionen. Satsingsområder er mat, økologisk produksjon, grønt vertskap og klima/ trevirke/bioenergi.

Oversikt over tildeling til utredningsprosjekter (antall prosjekter og beløp, fordelt etter strategier og satsingsområder:

Mat, produksjon og foredling: 1.041.283 kr (11 søknader)

Økologisk produksjon, omsetning og forbruk: 282.000 kr (2 søknader)

Grønt vertskap: 766.000 kr (5 søknader)

Klima, trevirke og bioenergi: 475.000 kr (2 søknader)

Ungdom/rekruttering/kompetanse: 1.034.880 kr (9 søknader).

Detaljer om bruken av bedriftsrettede BU-midler, og midler fra de nasjonale verdiskapningsprogrammene som forvaltes av Innovasjon Norges regionkontor Oslo og Akershus, følger i egen rapport til LMD.

Tiltak for økt satsing innen landbruksbasert vare- og tjenesteproduksjon, matspesialiteter, grønt reiseliv og utmarksnæring.

Grønt vertskap (IPT og grønt reiseliv):

”Inn på Tunet SA i Akershus”

”Ut av rus – inn på tunet – et pilotprosjekt i Nittedal kommune”

"Oslofjordsamarbeid mat og reiseliv 2011-2012"

Mat:

” Internationale Grüne Woche 2011 i Berlin”

” Matstreif 2011”

” Oslofjorden i Mathallen Vulkan”

Økologisk produksjon, omsetning og forbruk:

"Foregangsregion innen økt forbruk av økologisk mat i Østfold, Oslo og Akershus"

I tillegg til nevnte satsingsområder har vi satt fokus på klima- og miljørelaterte tiltak ved å støtte følgende utredningsprosjekter:

”Lavenergilandbruket – hovedprosjekt (del av RIP- Regionalt innovasjonsprogram i Oslo og Akershus) ” og

"Skal Norge gro igjen ?" (TV serie NRK).

RIP- prosjektet ”Ungforsk”.

Rekruttering: Praktikantordning

Det er innvilget 217.573 kr til praktikantordningen, med støtte til opplæring av hhv 3 kvinnelige og 1 mannlig praktikant.

Fokus på mat og reiselivssatsing i Oslofjordregionen (Oslo/Akershus, Østfold, Vestfold, Buskerud og Telemark):

I de siste to åra har vi fokusert på et samarbeid om mat og grønt reiseliv i Oslofjordregionen gjennom disse tiltakene:

Deltakelse på Internationale Grüne Woche 2011, fylkene Østfold, Oslo, Akershus og Vestfold.

- Kompetansebygging, nettverk og inspirasjon
- Markedsføring av 20 utstillere og regionen som reisemål, inkludert mat- og bygdebaserte opplevelser
- Grobunn for økt samarbeid innenfor mat- og reiselivsområdet i Oslofjordregionen, dialogmøter om temaet

- Forprosjekt vinter/vår 2011: ”Hvordan skal vi samarbeide innenfor mat- og reiselivsområdet i Oslofjordregionen?”

- Integre FMLAenes arbeid bedre med mat og grønt reiseliv i en helhetlig sammenheng
- Økt fokus på og forbruk av lokale råvarer og matspesialiteter i regionens hotell og restauranter

- Koordinatorfunksjon og samarbeidsprosjekt mat og reiseliv fortsetter i 2012 dersom finansiering kommer på plass.

- Ny deltakelse på IGW under planlegging siden juni 2011, denne gangen også med Buskerud som en del av Oslofjordregionen i 2012.

Resultatområde 22 Klima- og miljøtiltak i landbruket

22.3 Miljøprogram og miljøplan

Måloppnåelse for virkemidlene i RMP:

RMP-tilskuddene er et målretta virkemiddel og forsterkes med juridiske virkemidler i form av regionale miljøkrav i enkelte vannområder. Måloppnåelsen kan økes om man setter inn enda mer differensierte virkemidler i de ulike vannforekomstene, men dette krever økt veiledning og informasjon.

Som en konsekvens av at ordningene i RMP er blitt mer målrettet, er programmet samtidig blitt mer tidkrevende og komplisert. Kommunene har ikke tilstrekkelig med ressurser til å forvalte ordningen, drive informasjon, veiledning og kontroll.

Målkonflikter: Erosjonshindrende tiltak med økt areal som ikke jordarbeides om høsten kan gi mindre handlingsrom for bonden. Utfordringene er knyttet til økt (leie)areal som skal jordarbeides om våren, økt plantevernmiddelbruk, mykotoksiner og reduksjon i matkornproduksjonen. Vi avventer resultatene fra Bioforsks konsekvensutredning ang målkonflikter.

Etter en nedgang i oppslutningen om RMP i 2010, har oppslutningen økt igjen i 2011. Selv om antall foretak som søker har gått noe ned, har antall dekar omsøkt areal innenfor forurensingsordningene gått opp fra 512 000 daa i 2010 til 529 000 daa i 2011 (her er alle ordninger unntatt grasdekte buffersoner og fangdammer/miljøareal inkludert). Det at arealet har økt samtidig med at antall foretak som søker har gått ned, kan skyldes at stadig større arealer drives som leiejord.

Hovedprioritering for bruk av SMIL midler: De fleste kommuner prioriterer å støtte tiltak mot forurensing. Kulturlandskap og kulturminnevern blir ofte nedprioritert i kommuner som har avrenning fra landbruket som en hovedutfordring. Store og eldre hydrotekniske anlegg fra 1970 tallet har store utfordringer i planerte leirjordsområder. Her er det behov for store utbedringer.

Kobling RMP/SMIL: Tilskuddsordningene styrker hverandre ved at investeringer og årlige tilskudd blir gitt til samme sak for å målrette tiltakene. I noen RMP-ordninger vil SMIL-tilskudd til investering på et område være berettiget til årlige RMP tilskudd til vedlikeholding av tiltaket. Prosjektet Gratis miljøråd har bidratt til økt kunnskap rundt denne muligheten.

Utviklingen av biologisk mangfold og kulturminner i jordbruket og bruken av virkemidler i forhold til målsetningene:

Av RMP-midlene går 11 % til kulturlandskapstiltak, dvs. ordninger som i hovedsak er med på å bevare biologisk mangfold eller kulturminner. Noe av SMIL-midlene går også til restaurering av kulturminner og, istandsetting av gamle beiteområder er noe som er prioritert i en del kommuner. De økonomiske virkemidlene i de to ordningene er langt fra tilstrekkelige til å nå nasjonale mål på et regionalt nivå.

Tilstand og utvikling for forurensing fra landbruket i vannområder i første planperiode:

Regionale miljøkrav. 2010 var første år med krav i **vannområdene Leira og PURA**. Her er det fortsatt behov for informasjonstiltak, noe blant annet Gratis miljøråd har bidratt til i Leira. (PURA har hatt en tilsvarende ordning med kommunal finansiering.)

Haldenvassdraget: Her er det et sterkt press på landbruket for å øke oppslutningen om RMP-tiltak og innføre miljøkrav om at alt areal i erosjonsklasse 2,3 og 4 (ca 80 % av arealet) ikke skal jordarbeides om høsten. Disse kravene førte til sterke reaksjoner fra bønder høsten 2011, jf. div. medieoppslag.

Fylkesmannen har i 2011 deltatt i styringsgrupper og i temagruppe landbruk i alle vannområder i planperiode 1 i Oslo og Akershus, med unntak av Lysaker/Sørkedalen (der utfordringene i liten grad er knyttet til landbruk).

Status og oppfølgingstiltak fra forvaltningens side i miljøplanarbeidet: Gratis miljøråd er en konkret veiledning for gårdbrukere med gjennomgang av tilstanden på gården, aktuelle miljøtiltak og tilskuddsordninger. Ordningen er i 2011 blitt utvidet til Haldenvassdraget.

Klimatiltak: Tilbakemeldinger på kommunenes energi- og klimaplaner. Styrking av kompetansen internt i landbruksavdelingen.

Enkelte RMP-virkemidler bidrar også til reduksjon av lystgassutslipp og økt karbonlagring, i tillegg til redusert avrenning av næringsstoffer til vassdrag.

Tilskudd fra regionalt miljøprogram utbetalt 2011 etter søknadsomgang 2010 - kroner utbetalt til hovedområder

Embeter	Kulturlandskap	Avrenning til vassdrag	Kulturmiljøer og kulturminner	Tilgjengelighet - friluftsliv	Biologisk mangfold	Plantevernmiddel	Avfall	Andre miljøtiltak
FMOA	1209530	41880070	183488	126728	4985764	327976		138285

Sum	1209530	41880070	183488	126728	4985764	327976		

22.4 Økologisk landbruk

Status og utfordringer

Tall for økologisk produksjon og forbruk viser at det har vært en moderat økning i Oslo, og en svært moderat endring i Akershus. I Oslo var det økologiske arealet 12,1 % i 2009, 17,9 % i 2010 og 19,8 % i 2011. Andelen økologisk areal og karens viser 20,7 % i 2009, 21,9 % i 2010 og 23,3 % i 2011. I Akershus var det økologiske arealet 4,3 % i 2009, 4,2 % i 2010 og 4,4 % i 2011. Andelen økologisk areal og karens viser 5,0 % både i 2009 og 2010, og 4,8 % i 2011.

Andelen melkekyr og ammekyr viste små endringer i Akershus fra 2010 til 2011. I 2010 og 2011 var det henholdsvis 15,7 % og 14 % økologiske melkekyr (nedgang), mens andelen økologiske ammekyr gikk opp fra 9,0 % til 9,5 %.

I etterkrigstiden har jordbruket i våre fylker blitt drevet i en ensidig retning, med stort fokus på korn og åkervekster. Antall husdyr er lavt, noe som vanskeliggjør tilgangen til gjødsel. Økologisk jordbruk er basert på allsidighet, og lykkes best når plantedyrking og grovforetende husdyr kombineres. Mangelen på allsidighet er derfor en utfordring på produksjonssiden. På forbrukssiden er det utfordringer knyttet til forbrukerkompetanse, tilgang og pris. For å drive økologisk kreves mer innsats, kunnskap og tid enn ved konvensjonell drift. I O/A er det kort vei til godt betalt arbeid utenfor gården. Dette reduserer trolig interessen for omlegging til økologisk drift.

Gjennomførte tiltak: Handlingsplan for økologisk landbruk i Oslo og Akershus er laget i samarbeid med Østfold for perioden 2010-2015. Innen produksjon er hovedsatsingen korn og grovførbasert husdyrproduksjon. Innen forbruk er hovedsatsingen storhusholdning og barn/unge. Vi oppfordrer særlig til prosjekter rettet mot kompetanseheving (veiledning og opplæring), markedsføring og profilering, produktutvikling, nettverksbygging og produksjonsfremmende tiltak.

Vi samarbeider med kommuner som satser på økologi, og forsøker å bistå dem. I 2011 tok FM initiativ til å gjenopprette et "økonettverk" på tvers av offentlig og privat sektor som en felles arena for ide- og kunnskapsutveksling.

I 2011 kom det inn søknader på til sammen 1,65 mill. Med 425 000 kr til rådighet, er flere relevante prosjekter avslått.

Vi har jevnlig kontakt med de andre FM i Østlandsområdet, dvs. Viken samt Hedmark og Oppland. Dette oppleves som nyttig mht ide- og kunnskapsutvikling.

Økologisk foregangsfylke: Oslo, Akershus og Østfold er sammen et økologisk foregangsfylke innen forbruk av økologisk mat. Ny prosjektleder ble tilsatt i mai. FF-prosjektet videreføres i 2012, men med endret organisering som ble forberedt i 2011 i samråd med SLF. Det rapporteres særskilt om FF-prosjektet til SLF.

22.5 Tre og miljø

Fylkesmannen har bidratt til synliggjøring av skogens evne til CO₂-binding i de kommunale klimahandlingsplanene. Det er gitt innspill til klima- og energiplaner i Nes, Skedsmo, Eidsvoll og Rælingen. Temaet tas også opp i forbindelse med kommunale og regionale planstrategier og oppstart av kommuneplanen.

Resultatområde 23 Eiendoms- og bosettingspolitikk

Antall klagesaker har gått noe ned, mens antall saker i førsteinstans har gått opp. Det er fortsatt stort behov for veiledning i forbindelse med lovendringene i jordloven, konsesjonsloven og odelsloven som trådte i kraft i 2009. Prisforskjellen på landbruksareal og tomter for øvrig er så stor at det er attraktivt å fradele eller omdisponere landbruksareal til andre formål enn landbruk, eller selge landbruksareal til en pris langt over konsesjonspris.

Det er behov for å styrke forståelsen av de ulike regelverk i forvaltningen av plan- og jordlovsakene for å forhindre en uheldig bit for bit nedbygging av landbruksareal. Vi søker derfor å inkludere politikere og avgjørelsesorganer i kommunedialogen. Fylkesmannen kan som klageorgan bare gi generell veiledning. Inntrykket

er at mange kommuner har et kompetansebehov som FM ikke i tilstrekkelig grad kan imøtekomme i forhold til å behandle vanskelige enkeltsaker.

Resultatområde 24 Forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak og kontroll

Fylkesmannen har også i år prioritert dialog med kommunene og kompetansetiltak på de viktigste ordningene. Vi har startet opp igjen med forvaltningskontroller der vi har konsentrert oss om RMP-ordningen. Vi har prioritert kontroller med et tydelig kontrollgrunnlag og lagt vekt på å innarbeide gode rutiner for senere kontroller.

Fylkesmannen har i 2011 hatt forvaltningskontroll fra SLF på tilskudd til landbruksvikarvirksomhet. Spørsmål knyttet til forståelsen av regelverket og vår forvaltning av ordningen er ennå ikke avklart.

Landbruksstjenester Akershus har en stor utfordring for å få til en god landbruksvikarordning. Det er stor konkurranse om arbeidskraften. Beredskapsplikten dekkes ved noen fast ansatte og noen med beredskapsavtale.

Oversikt over behandling av klager og dispensasjonssøknader 2011 - antall

Klagebehandling

Produksjonstilskudd		Miljøvirkemidler		Andre tilskuddsordninger	
Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått
0	1	4	6	9	3

Dispensasjonssøknader

Produksjonstilskudd			Miljøvirkemidler			Andre tilskuddsordninger		
Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått
35	0	0	3	0	2	0	0	0

Fylkesmannens kontroll av landbruksvirksomheten i 2011

1. Hvor mye ressurser er avsatt til kontroll?

Årsverk: 0,5

Antall personer: 3

2. Gjennomførte kontroller av kommunenes landbruksforvaltning(forvaltningskontroller)

Kommune:	Fet kommune
Orninger/omfang:	Dokumentkontroll - 59 søknader om RMP-tilskudd
Registrerte avvik:	1 avvik
Oppfølging av avvik:	Gitt kommunen tilbakemelding om avviket

Kommune:	Gjedrum kommune
Orninger/omfang:	Dokumentkontroll - 62 søknader om RMP-tilskudd
Registrerte avvik:	1
Oppfølging av avvik:	Gitt kommunen tilbakemelding om avviket

Kommune:	Sørum kommune
Orninger/omfang:	Dokumentkontroll - 186 søknader om rmp-tilskudd
Registrerte avvik:	5 avvik

Oppfølging av avvik:	Gitt kommunen tilbakemelding om avviket

3. Gjennomførte foretakskontroller. Foretakene kan anonymiseres ved A, B, C etc.

Foretak:	Alle foretak med svine- og fjørfeproduksjon
Orninger/omfang:	Husdyrkonsesjonsloven
Stedlig kontroll eller annen type kontroll:	Kontroll mot leveranseregisteret
Registrerte avvik:	10
Oppfølging av avvik:	Vil bli fulgt opp i 2012

4. Andre kommentarer/ innspill:

Resultatområde 25 Kommunene som landbrukspolitisk aktør

Landbruksavdelingen gir innspill, når det gjelder større arealplaner, om landbrukets samfunnsbidrag og hensynet til jordvern, kulturlandskap og landbruksdrift. Konsekvenser for dyrka og dyrkbar jord, kulturlandskap og landbruksdrift er ofte dårlig utredet, noe som kan skyldes at landbruksforvaltningen i kommunene ikke trekkes nok med i arealplansaker. FMLA deltok høsten 2011 i regionale møter med fylkeskommunen og alle kommuner om kommunale planstrategier.

FMLA arrangerte samling for alle kommuner 2 dager i juni med fokus på bærekraftbegrepet i landbrukssammenheng. Dette omfatter vern og forvaltning av arealressursene, landbrukets samfunnsbidrag i vid forstand og foretaksøkonomi. Ellers har det vært avholdt fagsamlinger knyttet til spesifikke fagområder gjennom året for å styrke kommunenes fagkompetanse. I tilknytning til fylkesmannens dialogmøter med enkeltkommuner har FMLA deltatt og orientert om hvilke føringer og forventninger som gjelder på landbruksområdet mht aktivt engasjement i samfunnsplanlegging, næringsutvikling og arealforvaltning. Avtalen mellom LMD og KS (2010 - 2012) står sentralt. I møter med fylkeskommunene har tilsvarende temaer vært satt på dagsorden. FMLA har hatt møte med KS sentralt for å avklare hvordan det kan etableres et samarbeid mellom fylkeskommuner, kommuner, KS og FMLA om arealforvaltning og næringsutvikling. Intensjonen er at dette skal følges opp i 2012.

Midler over kap. 1144 post 77 har vært benyttet i kommunedialogarbeidet, jf. 2-dagers samlingen nevnt over.

Avvik KOSTRA-rapportering: Vestby kommune har ikke rapportert omdisponering av dyrka og dyrkbar areal.

Resultatområde 26 Jordvern, kulturlandskap og samfunnsplanlegging

26.1 Jordvern og kulturlandskap

Areal og samfunnsplanlegging under 26.1 og 26.2 rapporteres sammen her. For kart/GISrapportering og beredskap, se 26.2.

Sentrale utviklingstrekk for jordvernet i fylket og hovedutfordringer i virkemiddelbruk og tiltak:

Halveringsmålet er i stor grad "nådd". Gj snittlig omdisponering av ca 700 da dyrka jord/år i årene 2004-2010 er likevel svært mye. Akershus er landets største kornfylke og har 1/5 av landets kornareal. Utfordringen er å bevare store sammenhengende jordbruksområder og kulturlandskap i et langsiktig perspektiv. PBL har virkemidler for å sikre jordbruksarealer i et langsiktig perspektiv. Men bruk av dem må innarbeides og høres allerede ved oppstart av regional plan. En slik prosess vil kreve mye ressurser fra FMs side å følge opp overfor fylkeskommunen og kommunene.

Sentrale utfordringer:

Regionen har et stort arealpress og høy befolkningsvekst. Tettsteder ligger ofte midt i områder av dyrka mark og med et stort behov for gang- og sykkelveier er omdisponering av dyrka mark uunngåelig. Stort potensial for fortetting og transformasjon, men slike prosesser er krevende og tar tid i kommunene. Kunnskap om virkemidler som bidrar til arealutnyttelse, fortetting og transformasjon med kvalitet er viktig for kommuner og FM. Det er få arealer uten konflikter. De fleste reg.planer er i tråd med overordna plan, men vi mottar svært mange dispensasjonssaker i LNF-områder fra enkelte av kommunene på Øvre Romerike. Dette følges opp i kommunedialogen, samtidig som de mest konfliktfylte dispensasjonsvedtakene påklages.

Gang-og sykkelveisaker: vi har vært i dialog med SVV for å redusere omdisponering av dyrka mark i flere saker. Håndbøkenes breddenormer fravikes sjelden.

Rapportering og synliggjøring av omdisponering er ofte for dårlig beskrevet i planbeskrivelse/KU, og arealtall dyrkbart areal framkommer sjelden. Overgang fra DMK til AR5 gjør dette vanskeligere. Dyrkbare arealer bør være tilgjengelige i AR5.

Aktivitet og utfordringer i dialog med kommunene for å nå de nye nasjonale målene om å ivareta jord- og kulturlandskapsressursene:

Deltakelse i planforum og referansegrupper for større plansaker og samferdselssaker, jf. res.område 25.

FMLA fremmet 23 nye innsigelser til konfliktfylte arealer (dyrka og dyrkbar jord) og bestemmelser, 22 av disse gjaldt kommuneplaner og kommunedelplaner.

5 av innsigelsene fra 2011 er avklart. Flere innsigelser fra FMLA/FLS fra tidligere år er også avklart i 2011.

Totalt har FMLA behandlet eller gitt uttalelse til over 300 plansaker i 2011: herunder to regionale planstrategier, 23 kommuneplaner/kommunedelplaner, ca 185 reguleringsplaner og markalovsaker, ca 93 dispensasjoner og ca 11 temaplaner (klima og energi m fl).

FMLA fremmet 3 klager på dispensasjoner etter PBL som gjaldt fradeling/omdisponering i LNF og dyrka mark. Settefylkesmann ga medhold i en sak, kommunen tok 1 klage til følge, en sak er uavklart i kommunen.

Tiltak for de områdene som inngår blant utvalgte kulturlandskap i jordbruket:

Her vises til rapport sendt til SLF med frist 1. februar om erfaringer og resultater i arbeidet med de utvalgte kulturlandskapene Markaplassene i Oslo og Øya – Nordre Eik i Akershus.

Status i avgang på dyrka jord i fylket sett i forhold til halveringsmålet:

I 2010 ble 300 daa dyrka jord og 366 daa dyrkbar jord omdisponert. Vestby kommune har ikke rapportert. Halveringsmål for Oslo og Akershus ble "nådd". En gjennomsnittlig omdisponering av ca 700 daa verdifull dyrka jord (matkornareal) pr år i perioden 2004 -2010 er imidlertid fortsatt høye tall. Akershus og Østfold er landets største kornfylker. Selv med stor nedgang i omdisponering av dyrka mark er det svært mye av landets beste kornjord som omdisponeres hvert år.

Fra 26.2

Utfordringer og aktiviteter for å sikre at landbrukets arealinteresser og utviklingsmuligheter blir ivaretatt i samfunnsplanleggingen, herunder arbeidet med verneplaner og konsekvensutredninger:

Prognoser viser en befolkningsøkning på 340 000 eller mer til O&A fram mot 2050. Dette tilsier økt fokus på effektiv arealutnyttelse, fortetting, transformasjon og forbedring av kollektivtransport.

Arbeid med regional planstrategi og plansamarbeidet Oslo og Akershus er viktige arenaer hvor Landbruksavdelingen i liten grad har vært trukket med i arbeidet i 2011.

Konsekvenser for dyrka mark og kulturlandskap er ofte ikke tilfredstillende vurdert i konsekvensutredninger til plansaker selv om FM spiller dette inn ved planoppstart og til planprogram. Et stort antall arealplansaker er ressurskrevende å følge opp, særlig planer der det fremmes innsigelse.

Lagring/deponering av masser i LNF-områder er en økende utfordring. Seminar høsten 2010 følges opp videre.

26.2 Samfunnsplanlegging

26.2 Samfunnsplanlegging

Når det gjelder areal- og samfunnsplanlegging under 26.1 og 26.2 rapporteres disse sammen, se rapport under 26.1.

Regional samordning av beredskap på landbruks- og matområdet v/ FMLA

FMLA v/ landbruksdirektøren er knyttet til FMs kriseledelse, jf. "Retningslinjer for regionalt samordningsansvar ved kriser og katastrofer i fred" (Justisdep. 1998). Kontakt med ledelsen i nettverket av kommunale landbrukskontor er sentralt, og gjennom dette muligheter til å nå ut til og få kontakt med næringens yrkesutøvere og deres tjenesteleverandører. FMLA inngår også i FMs Atomberedskapsutvalg. Kontakten til Mattilsynet følges opp gjennom årlige beredskapsøvelser. Vi avventer en nærmere redegjørelse om hvilke forventninger som stilles til FMLA, jf. bebudet brev fra LMD.

Bruk og nytte av data fra Geovekst og Norge digitalt

Fylkesmannen har i samarbeid med Akershus fylkeskommune forvaltet kartinnsynsløsningen "KartInAkershus"(Geodataweb-klient) til bruk i saksbehandlingen hos de to etatene. Gjeldende kommuneplaner for Follo og Nedre Romerike ligger inne i løsningen som WMS-tjenester levert fra kommunene selv. Løsningen er også integrert med ePhorte (selv om eksporten fra ePhorte har uteblitt det siste året pga. nye ePhorte-versjoner). I noen tilfeller benyttes løsningen av eksterne parter i forbindelse med spesielle søknader. Dette omhandles under Landbruksavdelingens nytte.

Geodata AS som er leverandør av Geodataweb-klient-løsningen, har faset ut support av produktet. Dette har medført at Fylkesmannen i Oslo og Akershus har bestemt seg for å søke samarbeid med FM i Østfold og FM i Vestfold (se rapportering under resultatområde 98.5) om en ny web-innsynsløsning.

I tillegg til internett-løsningen benyttes også desktop-programvaren ArcGIS av flere saksbehandlere. Det brukes noe tid på å tilrettelegge høringsutkast av kommuneplaner inn i denne programvaren, noe som bidrar til en enklere utsjekking av viktige områder i plansaksbehandlingen. En del plansaksbehandlere benytter seg også av kommunenes egne webkarttjenester i forbindelse med utsjekking av plansaker. ArcGIS benyttes videre til utarbeiding av verneplaner, kvalitetssikring av data, arealanalyser m.m.

Data fra Geovekst og Norge digitalt inngår i alle de omtalte kartløsningene, og gir en bedre kvalitet på beslutningene som fattes. I tillegg gir kartløsningene en effektivitetsgevinst, ved at behovet for befaringer blir mindre. Flere av embetets avdelinger har stor nytte av disse verktøyene i mange sammenhenger.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
21 Landbruksbasert næringsutvikling	kr 3 385 209,35	kr 0,00
22 Klima- og miljøpolitikk i landbruket	kr 2 026 250,66	kr 0,00
23 Eiendoms- og bosettingspolitikk	kr 627 090,91	kr 0,00
24 Forvaltning av inntekts- og velferdspol. tiltak	kr 1 105 355,70	kr 0,00
25 Kommunene som landbrukspolitisk aktør	kr 1 644 128,96	kr 95 000,00
26 Jordvern, kulturlandskap og samfunnsplanlegging	kr 1 052 619,90	kr 0,00
Andre oppgaver under LMD	kr 0,00	kr 0,00
Sum:	kr 9 840 655,00	kr 95 000,00

Kunnskapsdepartementet

Resultatområde 31 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på utdanningsområdet

Tilsyn og forvaltningsoppgavene på utdanningsområdet er gjennomført i samsvar med emetsoppdraget og redgjort for under hvert av resultatområdene.

31.1 Tilsyn

Samlet ressursbruk på tilsynsområdet har vært på samme nivå som i 2010 ca 5 årsverk.

BUA har brukt grunnskolestatistikksystemet GSI, nasjonale kvalitetsvurderinger, kommuneprofiler, klagesaker,

samt henvendelser fra publikum og presse som grunnlag for sin risikovurdering.

Tilsynsteamet som ble etablert høsten 2010 har videreført sitt arbeid i 2011. Teamets hovedoppgaver er å utvikle forslag til avdelingens policy og prinsipper for håndtering av tilsyn, samt å være en sentral møteplass for kompetanseutvikling innenfor resultatområdet. Deltakere er saksbehandlere som har oppgaver med tilsyn. Teamet har 16 deltakere. Arbeidet med metodehåndboken og tilsynsinstrukser, samt erfaringsutveksling i forbindelse med gjennomføring av tilsyn, har vært sentrale temaer i 2011.

Kvaliteten i tilsynsarbeidet er videre ivarett ved at gjennomføring av alle tilsyn er teamorganisert. Hver tilsynsgruppe har bestått av to - tre personer med ulik kompetanse og utdanning.

I samsvar med "Tilsynsplan for embetet 2011" er det gjennomført egeninitiert stedlig tilsyn med Rælingen kommune. Tema for tilsynet var spesialundervisning og kommunens system for å ivareta dette. Bakgrunnen for tilsynet var oppfølging av Felles nasjonalt tilsyn med samme tema i 2007, samt mottatte klagesaker. Tilsynet ble avsluttet i oktober, men en ny klagesak gjorde at vi åpnet et nytt skriftlig tilsyn som omhandlet ventetid i PPT. Dette avviket er nå likket.

Det er i tillegg ført et hendelsesbasert dokumenttilsyn med Oslo kommune, Bogstad skole etter opplæringsloven § 8-2, jf. § 13-10. Bakgrunnen for tilsynet var klage fra foresatte, samt at pålegg gitt i forbindelse med Felles nasjonalt tilsyn 2009 etter Fylkesmannens vurdering ikke er lukket.

Det har i samme periode vært gjennomført kontroll/dokumenttilsyn etter § 8-2 om pedagogisk forsvarlig opplæring (gruppestørrelse). Sju kommuner hadde til sammen 21 skoler med tilsynelatende for store grupper i ordinær undervisning. Etter å ha mottatt redegjørelser fra kommunene gjensto en skole i Oslo kommune – Midtstuen – med et relativt lite avvik. Ved GSI-rapporteringen per 1. okt.2011 hadde ikke skolen avvik. Følgende kommuner hadde tilsyn:

- Ås – 1 skole
- Sørum – 1 skole
- Enebakk – 1 skole
- Skedsmo – 1 skole
- Lørenskog – 1 skole
- Aurskog-Høland – 1 skole
- Oslo – 15 skoler

Tilsyn med voksnes rett til grunnopplæring ble påbegynt høsten 2011. Tilsynet gjennomføres skriftlig med 7 Follo-kommuner i Akershus. Tilsynet vil bli avsluttet før påske 2012. Utdanningsdirektoratet er informert om avviket fra opprinnelig tilsynsplan.

Felles nasjonalt tilsyn 2011 er gjennomført i henhold til "Tilsynsplan for embetet 2011" når det gjelder antall grunnskoler. Utdanningsdirektoratet er informert om avviket fra opprinnelig plan når det gjelder antall videregående skoler. Det er gjennomført tilsyn med fire grunnskoler og fire videregående skoler i Akershus og fire grunnskoler og to videregående skoler i Oslo. For resultater fra Felles nasjonalt tilsyn vår 2011 vises det til særreportering i juni. Ovennevnte avvik fra "Tilsynsplan for embetet 2011" skyldes manglende kapasitet i avdelingen.

Vår erfaring er at skoleeier raskt retter opp avvik som avdekkes gjennom tilsyn. Der dette ikke skjer umiddelbart, er årsaken ulik forståelse av hva som kreves for å gjenopprette lovlig tilstand, eller at det klages til Utdanningsdirektoratet.

For å øke regelverksetterlevelsen er resultater fra tilsynene formidlet samlet til både skoleeiere og skoleledere, jf. resultatområde 31.4.

Fylkesmannens tilsynsaktivitet følges med stor interesse, noe som bl.a. antall innsynsbegjæringer fra enkeltpersoner og presse bekrefter.

Gjennomførte egeninitierte tilsyn 2011:

- **Tilsynsobjekt: Rælingen kommune Paragraf(er): § 13-10 annet ledd og kapittel 5**
- Lovbrudd: Forsvarlig system (§ 13-10 annet ledd), saksbehandlingstid PPT og innhold i enkeltvedtak om spesialundervisning.
- Type: Stedlig
- Pålegg: Ja

- Avsluttet: Ja
- Publisert: Ja

- **Tilsynsobjekt: Oslo kommune – Bogstad skole Paragraf(er): § 8-2, jf. § 13-10**
- Lovbrudd: Organisering etter nivå, organiseringen ivaretar ikke elevens behov for sosial tilhørighet, kommunen har ikke et forsvarlig system
- Type: Skriftlig
- Pålegg: Ja
- Avsluttet: Nei. Vedtaket er påklaget, oversendt Utdanningsdirektoratet 19.9.2011
- Publisert: Nei

31.2 Klagesaksbehandling

BUA har i 2011 mottatt et stort antall klagesaker. Summen av saker som fremkommer i tabellen er likevel lavere enn antallet klagesaker som er behandlet.

Årsakene til dette kan være at noen klager fortsatt er under behandling. I andre tilfeller er det ikke klage på et konkret enkeltvedtak, men generelle "beklagelser" som besvares med informasjon og veiledning. Dessuten sendes enkelte saker tilbake for ny behandling hos førsteinstansen.

I tabellen under kolonnen "Annet" vises blant annet klagesaker som er blitt avvist, og hvor FMOA har fattet enkeltvedtak om avvisning, jf. forvaltningsloven § 34 første ledd.

BUA har i tillegg til klagen som er lagt inn i tabellen, er det også behandlet og gitt avslag på 2 klager på fritak for pliktig opplæring i norsk etter introduksjonsloven kapittel 4.

BUA har den nødvendige kompetansen for å kunne behandle klagesakene. Det tilstrebes å ha minimum to saksbehandlere som har særskilt kompetanse på samme saksfelt, slik at sårbarheten begrenses. Likeledes kvalitetssikrer erfarne saksbehandlere nye medarbeideres arbeid med klagesaker. Alle saksbehandlere har dessuten lesetilgang til ferdigbehandlede saker i ePhorte.

I perioder med mange klagesaker innenfor samme saksfelt har vi god erfaring med at flere saksbehandlere tas med "på dugnad". Dette for å holde saksbehandlingstiden nede og for å sikre likebehandling av "like" saker. I 2011 har slik dugnad vært gjennomført for klager på standpunkt karakter grunnskole og på skolebytte/inntak i spesialklasser og spesialskoler.

Saksbehandlingstid for klagesaker varierer gjennom året, ut fra antall og type saker, samt prioritering av tilsynsarbeid. Normalt behandles klagesaker innen tre måneder. Saker som bør prioriteres, behandles umiddelbart. Det sendes foreløpig svar i henhold til forvaltningsloven § 11a dersom klagen ikke kan behandles innen en måned.

Noen klagesaker er komplekse og omhandler flere lov- og forskriftsbestemmelser. I flere klagesaker må det dessuten innhentes mer dokumentasjon før saken kan avgjøres.

Klage på skoleplassering: Tabellen i årsrapporten skiller ikke mellom nærskolesaker etter § 8-1 første ledd og skolebyttesaker etter § 8-1 annet ledd. BUA har i 2011 behandlet totalt 35 klager om nærskole og 80 saker om skolebytte. Dette er noen flere nærskolesaker og en del færre skolebyttesaker enn i 2010. Reduksjonen i antall skolebyttesaker skyldes særlig at BUA i 2011 mottok færre klagesaker som omhandlet søknad om inntak i spesialklasser og spesialskoler i Oslo og Akershus. Disse sakene omhandler elever med omfattende behov for spesialundervisning og har vedtak etter opplæringsloven § 5-1. Klagesakene blir likevel behandlet som skolebytte etter opplæringsloven § 8-1 annet ledd, fordi det ikke er selve spesialundervisningstilbudet som påklages, men hvor tilbudet skal gis.

Klage på vedtak om skyss: De senere år har vi registrert flere klager på vedtak om skyss på grunn av delt daglig omsorg etter samlivsbrudd.

Klage på vedtak om spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp til barn før opplæringspliktig alder: I 2011 har BUA behandlet 12 klager på spesialpedagogisk hjelp, mot 4 saker i 2010. Når det gjelder spesialundervisning i grunnskole, videregående skole og for voksne ble det i 2011 behandlet 16 klager.

BUA har relativt lang saksbehandlingstid på ovennevnte områder. Bakgrunnen for dette er blant annet ufullstendig saksforberedelse fra kommunen/fylkeskommunen ved oversendelse til fylkesmannen. I tillegg bør det nevnes at to saksbehandlere med særskilt spesialpedagogisk kompetanse gikk ut i permisjon i løpet av våren 2011. BUA har hatt én klagesak om spesialundervisning fra en privat grunnskole som ble påklaget til Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO). Klager fikk medhold hos LDO.

Klage på standpunkt karakter: Det er til sammen behandlet 302 klager på standpunkt karakter i fag året 2011. Dette er en nedgang i antall klager i forhold til i fjor. Sett under ett fikk ca 75 % av klagen medhold. Antallet klager i praktisk/estetiske fag utgjør 52 % av alle klagen, noe som er en markert nedgang i forhold til tidligere år. Klagen i praktisk/estetiske fag fordeler seg i stigende rekkefølge på kunst og håndverk, kroppsøving, musikk, samt mat og helse.

I tillegg har BUA også behandlet 10 klager på ordens- eller oppførsels karakter. 7 har fått medhold, 2 har fått avslag og en sak er avvist.

BUA har gjennomført to samlinger, henholdsvis for skoleeiere og skoleledere i kommunen og for universitets- og høyskolesektoren. Det har vært gjennomgang av regelverk og krav som stilles til faglæreres begrunnelse for karakterer. Klage på standpunkt karakter har også vært eget tema på møte med kommunene.

Målsettingen var at alle klagesakene skulle være ferdigbehandlet innen 1. november, og de aller fleste sakene var ferdig innen denne fristen. Til tross for færre saker har årets saksbehandling tatt noe lenger tid. En viktig årsak var at det ikke ble satt av spesifikke dager hvor alt annet arbeid ble lagt til side. Det har vært et mål å få redusert både antall klager og medholdsprosenten gjennom utadrettede kurs og veiledning. Antall klager har gått ned fra i fjor. Det er for tidlig å si om økt informasjon er årsak til økt måloppnåelse, men begrunnelsene har vist stigende kvalitet.

Klage på karakter til skriftlig eksamen: BUA avvirket i juli 2011 nasjonal klagebehandling for skriftlig eksamen i norsk hovedmål for grunnskolen, hvor 607 klager ble behandlet. For 154 klager (25,4%) ble karakteren endret. Av disse ble 16 karakterer satt ned og 7 karakterer satt opp med mer enn 1 karakter. Det totale antallet klager har steget med 16,8 %, i forhold til 2010, men tallet er fortsatt lavere enn i 2009 (669). Avdelingen bruker omlag 10 ukeverk på oppgaven i tillegg til 34 eksternt oppnevnte klagebehandlere som er engasjert i 2 dager.

Gjennomføringen av klagebehandlingen gikk greit, selv om et strøbrudd stoppet arbeidet en del timer den ene dagen. Fem av BUAs ansatte, to innleide studenter og 35 klagenemndsmedlemmer deltok i arbeidet med klagebehandlingen. BUAs ansatte har god PAS- og datakompetanse. Dette er avgjørende for å håndtere klagesensuren innenfor fristen. 595 klager med fullstendig dokumentasjon ble behandlet i juli, og de siste 12 klagen ble behandlet i november. I tillegg ble 20 klager på skriftlig eksamen i grunnskoleopplæring for voksne behandlet i juli.

Klage i grunnskolen (opplæringsloven med forskrifter)

Type Klage	Sum innkomne saker	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Annet	Kommentar
Fremskutt skolestart, § 2-1 tredje ledd	1	0	1	0	
Skoleplassering, § 8-1	115	14	92	9	BUA fattet avvisningsvedtak i 2 saker. I tillegg ble enkelte saker trukket, og noen ble sendt tilbake til kommunen. Dessuten endte enkelte klagesaker i stedet opp som veiledning.
Skyss, § 7-1	23	2	21	0	
Spesialundervisning, § 5-1	6	4	2	0	
Spesialundervisning for voksne, § 4A-2	6	3	3	0	
Psykososialt skolemiljø, § 9a-3	12	4	4	4	BUA fattet avvisningsvedtak i 4 saker.
Permisjon fra opplæringen, § 2-11	11	0	11	0	
Bortvisning, § 2-10	7	7	0	0	

Særskilt språkopplæring, § 2-8	3	1	2	0	
Grunnskoleopplæring for voksne, § 4A-1	1	0	1	0	
Sentralt gitt skftlig eksamen	607	138	469	0	NB! Skrivefeil i kolonnen "Type klage"; skftlig.
Annet	6	1	4	1	BUA fattet avvisningsvedtak i 1 sak vedr. gruppeinndeling, jf. oppl. § 8-2. BUA behandlet 5 klager på fritak for vurdering, jf. forskriften § 3-6; 1 medhold og 4 avslag.
Standpunkt (fag og orden og oppførsel)	313	234	77	2	BUA fattet avvisningsvedtak i 2 saker; 1 sak vedr. underveisvurdering, og 1 sak vedr. klage på karakter i oppførsel fra elev ved en Steinerskole.
Lokalt gitt muntlig eksamen	9	1	8	0	
Sum	1120	409	695	16	

Klage i videregående opplæring (opplæringsloven med forskrifter)

Type Klage	Sum innkomne saker	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Annet	Kommentar
Spesialundervisning, § 5-1	1	1	0	0	
Rett til ett/to ekstra år i vgo, § 3-1 femte ledd	2	1	1	0	
Videregående opplæring for voksne, § 4A-3	10	10	0	0	
Annet	4	0	4	0	Klage på særskilt tilrettelegging av eksamen for privatister i videregående opplæring.
Standpunkt (fag orden og oppførsel) for utenlandsskolene	3	3	0	0	NB! Utenlandsskolene tilhører kategorien private skoler, men der finnes ikke denne type klage som alternativ.
Sum	20	15	5	0	

Klage i private grunnskoler (privatskoleloven med forskrifter)

Type Klage	Sum innkomne saker	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Annet	Kommentar
Spesialundervisning, § 3-6	3	1	2	0	
Inntak, § 3-1	3	0	3	0	
Psykososialt skolemiljø, § 2-4, jf oppl § 9a-3	1	1	0	0	
Standpunkt (fag og orden og oppførsel)	2	0	0	2	BUA fattet avvisningsvedtak i 2 saker, hvorav ett ble påklaget til Utdanningsdirektoratet.
Annet	14	0	14	0	BUA behandlet 14 klager på fritak for nasjonale prøver, jf. forskriften § 2-4.
Sum	23	2	19	2	

Klage i forbindelse med spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder (opplæringsloven)

Type Klage	Sum innkomne saker	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Annet	Kommentar

Spesialpedagogisk hjelp, § 5-7	12	8	4	0
Sum	12	8	4	0

31.3 Grunnskolens informasjonssystem (GSI)

BUA har høy måloppnåelse innenfor arbeidet med GSI. I 2011 har tre medarbeidere hatt ansvar for dette området. En av medarbeiderne er medlem i Utdanningsdirektoratets GSI Faggruppe. Dette fører til at embetet får bred og god innsikt i GSI-systemet. I tillegg gir deltakelsen i faggruppen en viss kontinuitet i GSI-arbeidet gjennom året. Fylkesmannen har gitt innspill til faggruppen og Utdanningsdirektoratet med forslag til forbedringer, presiseringer og endringer i GSI-skjemaer, ledetekster og veiledninger. Den totale ressursbruken i 2011 anslås til 15 ukeverk.

Kvalitetssikring av data og oppfølging av kommuner og private skoler etter rapporteringen per 1.10.2010 ble gjennomført fram til GSI stengte for redigering

GSI-rapporter om gruppestørrelse fra rapporteringen i 2010 ga BUA en oversikt over skoler som så ut til å bryte Stortingets forutsetning om pedagogisk forsvarlig gruppestørrelse, jf. opplæringslova § 8-2. De innrapporterte data ble spesielt kvalitetssikret for totalt 21 skoler i 7 kommuner ved skriftlig tilsyn. Etter mottatte redegjørelser ble ingen pålegg gitt. For 5 private skoler ble det kun lagt vekt på oppfølging i forhold til feilføring i GSI. For øvrig blir GSI tallene brukt som grunnlag for valg av tilsynsobjekter, både i det nasjonale og i egeninitierte tilsyn. GSI er en viktig kilde for informasjon og områdeovervåkning, og blir brukt i det daglige arbeidet.

I forkant av GSI-rapporteringen 2011 deltok vi på Utdanningsdirektoratets GSI-samling. Fylkesmannen har i 2011 som vanlig arrangert samling for alle kommunene og private skoler i vår region. Det var 70 deltakere på samlingen som ble gjennomført på en dag. Tema for samlingen var gjennomgang av GSI-veiledningen, utfylling av skjemaene og presentasjon av rapportfunksjonen. Det var spesielt fokus på endringene i GSI, særlig den nye innloggingen.

Deltakerne har signalisert at de har stort utbytte av å delta på slike samlinger. Dette understrekes både av erfarne og nye kontaktpersoner. Gjennomgangen og veiledningen i samlingene er viktig for god måloppnåelse i GSI-rapporteringen med tanke på datakvalitet og overholdelse av frister. Enkelte privatskoler hevder fortsatt å ha noen utfordringer i forhold til rapporteringsskjemaet som først og fremst er utformet for offentlige skoler.

I rapporteringsperioden fram til 24.10.2011 ble det gjennomført enkelte purringer for ferdigstilling. Fram til fristen 21.11. ble det kjørt kontroller og laget rapporter for å kvalitetssikre de innrapporterte dataene.

I kulturskoleskjema er det fremdeles reaksjoner på begrepsbruken, blant annet hva som regnes som ”kjernevirksomhet”. Det har kommet innspill om viktigheten av å synliggjøre det arbeidet kulturskolen gjør i grunnskolen. Fylkesmannen har de to siste årene arbeidet mer med, og fått bedre kjennskap til kulturskoleskjemaet. Vi føler likevel at kjennskapen til området er begrenset, i og med at det kun er i GSI-sammenheng vi forholder oss til kulturskolene.

Etter at voksenopplæringskjemaet ble forenklet i 2010 har det vært færre henvendelser på dette området. Tidligere var det slik at BUA selv kunne ferdigstille enheter. Det var aktuelt i tilfeller hvor vi var sikre på at alt var skrevet inn og kontrollert, eller dersom det i det hele tatt ikke var aktuelt å legge inn data. Etter at denne muligheten har opphørt blir det en god del purringer og de kan synes unødvendige. Enheter uten aktivitet bør fjernes før neste runde med innsamling.

Når det gjelder oppfølging av frittstående SFO/ aktivitetsskoler har Fylkesmannen fortsatt den forståelsen at dette gjelder de SFO/ aktivitetsskolene som har avtaler med kommunen.

BUA vurderer å ha god måloppnåelse når det gjelder veiledning av kommuner og private skoler. Dette bidrar til å øke kvaliteten på GSI-tallene. Denne vurderingen må ses i lys av at embetet har ansvar for rapporteringen fra 23 kommuner med nærmere en firedel av det totale elevtallet i grunnskolen. I tillegg omfatter ansvaret også rapporteringen fra 25 private grunnskoler i regionen og 14 norske skoler i utlandet.

31.4 Informasjon og veiledning

BUAs totale ressursbruk i arbeidet med informasjon og veiledning er høyt. Den samlede kompetanse vurderes som god og vi mener embetsoppdraget er besvart på en god måte. Mest ressurser går med til daglige henvendelser på telefon, e-post og fra media. Gjennom utforming av tilsynsrapporter og svarene i klagesaker

tilstrebes framstilling og klart språk slik at dette også blir god veiledning. Fylkesmannen har videre hatt følgende eksterne tiltak i 2011:

Regelverksamling 1: Informasjon og veiledningsmøte for private skoleeiere i region øst. I samarbeid med Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold arrangerte BUA et seminar for private grunn- og videregående skoler 9. februar. Målgruppen for seminaret var representanter for styret og skoleledelsen. Tema for seminaret var statsbudsjettet, aktuelt fra lov og forskrifter, kapittel 9a i opplæringsloven og kompetanseutvikling. Det ble registrert 151 deltakere.

Regelverksamling 2: Regelverksamling i region øst 12. og 13. desember, der tema var opplæringsloven kapittel 4A-2. Målgruppe var først og fremst representanter for PPT i kommuner og fylkeskommuner. I tillegg deltok ledere i voksenopplæringen i kommunene. Regelverksamlingen var et samarbeid mellom Fylkesmennene i Østfold, Vestfold, Buskerud, Telemark og Oslo og Akershus. Det ble registrert 110 deltakere.

Regelverksamling 3: I januar arrangerte BUA en regelverksamling i samarbeid med Universitet i Oslo etter Samarbeidsprosjektet: "Utdanning og klagesaker – en analyse av fylkesmannens praksis, skoleeierens forvaltningskompetanse og elevenes rettssikkerhet" Målgruppe var representanter for offentlige og private skoleeiere. Det ble registrert 160 deltakere.

Bidrag på regelverksamlinger i regi av andre: BUA har hatt innlegg på 2 regelverksamlinger om regelverk knyttet til opplæring for barn og unge flyktninger og asylsøkere. Vår og Høst 2011. Arrangør: NAFO og IMDI.

Veiledning i vurdering: I mars 2010 gjennomførte Fylkesmannen fem regionvise samlinger for skoleledere angående klagebehandling av standpunkt karakterer i grunnskolen. Jf. resultatområde 31.2. På bakgrunn av antallet saker og den store medholdsprosenten i disse sakene, har avdelingen også i 2011 gjennomført egne samlinger for skoleeiere og skoleledere. Tema for samlingene har vært bygget på forskriften til Opplæringsloven kap 3 og 5.

Det har vært gjennomført tre samlinger, en for universitet og høyskolesektoren i samarbeid med Institutt for Lærerutdanning og Skoleforskning (ILS) Universitetet i Oslo, en for alle kommunene i Follo regionen og en for kommuner i vår region som ikke har deltatt på tidligere samlinger.

Vurderingskurs i norsk for sensorer i vederegående opplæring: BUA arrangerte i samarbeid med Utdanningsdirektoratet, Akershus fylkeskommune og Utdanningsetaten i Oslo kommune et vurderingskurs i norsk høsten 2011. Kurset var et tilbud til lærere i Oslo og Akershus som sensurerte norsk ved vårens eksamen i videregående opplæring. Kurset gikk over to dager og det var 60 deltakere.

Informasjon og veiledning GSI: i 2011 ble det arrangert samling for alle kommunene og private skoler for gjennomgang av GSI-veiledningen, utfylling av skjemaene og presentasjon av rapportfunksjonen. I tillegg til har det vært brukt mye tid på informasjon og veiledning pr. telefon og e -post.

Informasjonsmøter for skoleeiere: har i 2011 hatt to informasjonsmøter med kommunale og fylkeskommunale skoleeiere i regionen. Representanter fra KS, lærerorganisasjonene og universitetene og høyskoler i regionen var invitert som observatører.

Informasjon og samarbeid med eksterne partnere: BUA har etablerte arenaer for gjensidig informasjon og samarbeid med representanter fra Høgskolen i Akershus, Universitetet for miljø og biovitenskap, Høgskolen i Oslo og Universitetet i Oslo. Det har også vært jevnlig kontakt med etter- og videreutdanningsansvarlige ved alle lærerutdanningsinstitusjonene.

Videre støtter BUA de årlige skolelederdagene på Universitetet i Oslo, Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling og har innvirkning på programmet. Skolelederdagene har blitt en viktig arena for informasjon, veiledning og kunnskapsutvikling i utdanningsledelse. Fylkesmannen i Oslo og Akershus møter i det nasjonale nettverket for skoleledelse på vegne av 5- fylkesamarbeidet.

31.5 Eksamen, nasjonale prøver og kartleggingsprøver

Avdelingens ressursbruk på området eksamen og nasjonale prøver for 2011 er 2 årsverk.

Eksamen vår og høst 2011 ble avvirket på en tilfredsstillende måte. De problemer som har oppstått ble fortløpende rapportert til Utdanningsdirektoratet. Vi vil likevel nevne:

- Problemene med å skaffe nok sensorer. For å stimulere til rekruttering av sensorer arrangerte BUA, i

- samarbeid med Akershus fylkeskommune, Oslo kommune og UDIR, vurderingskurs for sensorer.jf 31.4
- PAS er i liten grad tilrettelagt for arbeid med eksamen på grunnskoleopplæring for voksne.
- Avviklingen av fellessensuren bød på store utfordringer spesielt når det gjelder antallet sensorer i grunnskolen og videregående opplæring relatert til nettkapasitet.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Særskild Rapportering	JA	NEI	Øvrige kommentarer
1. Benytter embetet informasjonen som fremkommer ved avvikling av prøver og eksamener i tilsynsarbeidet?	X		I utvelgelse av tilsynsobjekter har Fylkesmannen lagt vekt på resultater fra nasjonale prøver.

	Spesifiser dersom avvik fra landsgjennomsnittet totalt eller på enkeltprøver)	Spesifiser dersom stor variasjon mellom skoleeiere innad i fylket	Vurdering av årsak til avvik	Beskrivelse av tiltak over skoleeiere med høy andel elever med fritak
2. Hvor stor andel av elevene har fått fritak fra deltakelse på nasjonale prøver	Oslo har en noe høyere andel elever med fritak dvs 3,6%. Samlet avviker ikke fritakstallene for Oslo og Akershus vesentlig fra landsgjennomsnittet. For hele regionene gjelder at 5. trinn har høyere andel elever med fritak enn 8. og 9. trinn og at leseprøven har høyere andel elever med fritak enn regning og engelsk.	I Akershus er det noe variasjon mellom kommunene. For mange kommuner er antall elever så lavt at det blir urimelig å legge vekt på prosentandelen som er fritatt. Kommunene Rælingen og Eidsvoll har imidlertid gjennomgående høyere fritaksprosent enn resten av fylket. I begge kommunene er 4 % av elevene fritatt (samlet for alle prøvene). Steinerskolen Nesodden har 15 % fritak. Skolen har også 38 % manglende resultat.	Oslos fritaksprosent må sees på bakgrunn av kommunens relativt høye andel elever med vedtak om særskilt språkopplæring. Oslo har for øvrig meldt at de har problemer med å få registrert elever i spesialskoler på riktig måte i PAS. Fylkesmannen vil ta dette opp med Utdanningsdirektoratet i eget brev. På Steinerskolen på Nesodden har det vært motstand mot NP hos elever og foresatte. Fylkesmannen behandlet 14 klager på avslag på søknad om fritak fra nasjonale prøver.	På bakgrunn av at Rælingen og Eidsvoll kommune har en relativt høy andel elever som er fritatt for nasjonale prøver vil Fylkesmannen følge opp disse kommunene i 2012.

31.7 Tilskuddsforvaltning

Barnehage- og utdanningsavdelingen har to ansatte med økonomikompetanse. Etter en vurdering av søknader og fordeling av midlene hos saksbehandlerne blir utbetalingsbrevene sendt til avdelingens økonomiansvarlige for kvalitetssikring og kontroll. Deretter sendes brevet til økonomiavdelingen og til Direktoratet for økonomistyring (DFØ) for utbetaling.

En medarbeider har ansvaret for tilskuddene til opplæring av barn og unge i statlige asylmottak og tilskudd til leirskole. Avdelingen har flere ansatte som kjenner til ordningene og kan overta oppgavene dersom det skulle skje noe uforutsett. Tilskuddsutbetalingene følger rutinen på avdelingen i forhold til kontroll og kvalitetssikring for utbetaling. Det ble for 2011 utbetalt 11 501 106,- kroner til tilskudd til opplæring av barn og unge i statlige asylmottak. Det ble utbetalt 8 778 409 til tilskudd til leirskoleopplæring. På grunn av sen innleveringsfrist og fremskyndet betalingsstopp ble det påløpt, men ikke regnskapsført et beløp på 778 000,-. Dette ble også presisert i tertialrapporteringen 3. kvartal 2011.

Tilskudd til spesialundervisning til private grunn- og videregående skoler i utlandet, kap 228 post 73 og 74, utbetales to ganger i året, i juni og i desember. Beregning av tilskudd til spesialundervisning gjøres på bakgrunn av vedtakene om spesialundervisning for hver enkelt elev. Sakkyndig vurdering, halvårsrapport, opplysninger fra skolen, skolens størrelse, klasse- og elevtall, samt en likeverdighetsbetragtning i forhold til skoler i Norge og andre private skoler med rett til statstilskudd i utlandet legges til grunn ved beregningen. For 2011 har satsen vært

kr 602,- per lærertime. Samlet for 2011 er det utbetalt kr 11 679 828,- til grunnskoler og 2 241 467,- til videregående skoler, jf. resultatområde 31.10.

Barnehage- og utdanningsavdelingen har gode kontrollrutiner innenfor tilskuddsforvaltning.

31.10 Pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever ved norske private skoler i utlandet

Avdelingens samlede ressursbruk i arbeidet med resultatområdet har vært 2 årsverk. I tillegg er det kjøpt 29 ukeverk fra PPT ansatte i regionen i forbindelse med sakkyndige utredninger.

Elevens hjemkommune/hjemfylke skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering, gjøre vedtak om spesialundervisning og dekke utgiftene til slik opplæring for elever ved privatskoler. BUA har utarbeidet en egen prosedyre, samt maler for bl.a. melding om behov for spesialundervisning og samtykkeerklæring fra foresatte. Dokumentene revideres i januar hvert år før de sendes skolene og legges ut på hjemmesiden.

PPT-utlands oppgaver er :

1 a) Utføre PPT-arbeid mot skoler og elever. Utarbeide sakkyndige vurderinger der loven krever det. Sikre at elever som ikke får et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen, får spesialundervisning. Gi skolene veiledning om spesialpedagogiske opplegg.

1 b) Foreta utredninger i Norge der det ikke er faglig eller økonomisk forsvarlig å utrede elevene på lokal skole i utlandet.

2. Drive systemarbeid (kompetanseheving og prosedyreutvikling) rettet mot skolene for å øke kvalitet og effektivitet. Skape tydelighet i roller og ansvar for hjem, skole og Fylkesmann.

3. Evaluere tjenesten kontinuerlig og forbedre prosedyrer og maler.

Henvisninger og vedtak om spesialundervisning: PPT- utland har i 2011 behandlet 111 elevmeldinger om behov for spesialundervisning. De aller fleste elevene er utredet ved at PPT reiser til utenlandsskolene, men noen elever er som tidligere år, utredet i Norge Dette skyldes at det ikke alltid er økonomisk forsvarlig med utredning på skolen. Oversikt over antall henvisninger de siste fire årene:

- 2011 = 51 nye henvisninger
- 2010 = 46 nye henvisninger
- 2009 = 48 nye henvisninger
- 2008 = 46 nye henvisninger

Tallene viser at det er store utskiftninger blant elevene som blir henvist til PPT-utland. Av 101 elever som fikk spesialundervisning i 2011 var ca 50 % nye elever. Antall elever som ble tilkjent spesialundervisning i 2011 var fordelt på 9 skoler.

Skoleåret 2011/2012 er det totalt 1009 elever i norske godkjente skoler i utlandet. Av disse er 800 elever i grunnskolen og 209 elever i videregående opplæring. Andel elever i grunnskolen med spesialundervisning er 10 % .

Evaluering: PPT-utland besøkte i alt 7 skoler, 4 av disse hadde besøk både høst og vår. Det ble ved alle skolebesøkene gjennomført drøftinger med lærer, foreldre og sped.ped.koordinator. Det ble videre avholdt oppsummeringssamtaler med rektor.

Kvaliteten på skolenes forarbeid før henvisning til PPT-utland blir bedre og bedre. Som nevnt tidligere har den nye veilederen til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning, stilt skjerpede krav til både kvaliteten på de sakkyndig vurderingene og hyppigheten av disse. Dette har resultert i at det vår og høst 2011 ble nødvendig å utvide besøket ved skolene i Spania for å komme å jour med utredningsbehovet og sikre elevenes rettigheter etter § 3-6 i privatskoleloven.

Økt krav til utredninger samsvarer ikke med ressursene som PPT-utland disponerer. Av kapasitetsmessige årsaker har det derfor ikke vært mulig å utrede elever som er innskrevet ved skolene i et år eller mindre. For disse elevene danner sakkyndig vurdering fra Norge grunnlag for PPT-utlands tilråding om hvorvidt eleven har behov for spesialundervisning eller ikke.

Intern kompetanseheving/utvikling: PPT-utland har gjennomført tre internseminar i 2011 for ansatte og engasjerte PP-rådgivere.

Noen særskilte utfordringer: Et økende antall elever som er født, oppvokst og bor fast i Spania som søkes til de norske skolene. Elevene har spansk mor eller far og dobbelt statsborgerskap. Elevenes språk hjemme og blant venner er spansk. Mange av dem har gått flere år i spansk skole før de søker plass på norsk, og de meldes da raskt å ha behov for spesialundervisning for å bli bedre i norsk. Ifølge opplysninger fra foreldrene planlegger disse familiene å bli boende i Spania. I noen tilfeller har foreldrene ingen klare planer for om elevene skal ta videre utdanning i spansk eller norsk skole. Andre har tenkt å bli boende i Spania slik at eleven enten fortsetter i norsk eller spansk videregående skole, og at de uansett skal studere videre i det spanske systemet. I spansk skole i Catalonia, f. eks. på Costa Blanca, øker undervisningen i/på catalan på høyere klassetrinn. Elever som begynner i norsk skole går følgelig glipp av denne opplæringen, noe som kan gjøre det meget vanskelig for dem å komme inn igjen i det spanske utdanningssystemet i denne delen av Spania.

BUA kan ikke på denne bakgrunnen vurdere hva som vil være barnas beste i de enkelte tilfeller, men mener det er et ”etisk” dilemma at noen elever sannsynligvis ”utredes, finansieres og undervises” til ”nederlag” dersom de skal tilbake til det spanske systemet.

Resultatområde 32 Oppgaver for økt kvalitet i grunnopplæringen

Oppgaver for økt kvalitet i grunnopplæringen er gjennomført i samsvar med emetsoppdraget og redegjort for under hvert av resultatområdene.

32.2 Kompetanseutvikling

BUA's totale ressursbruk i arbeidet med kompetanseutvikling har vært på omlag 25 ukeverk.

Arbeidet med kompetanseutvikling krever mye ressurser og nøyaktighet, gode registreringssystemer og rutiner for kvalitetssikring. Videre forutsetter det at medarbeidere har god kunnskap om skoler, skoleeiere og Universitet og høgskolesystemet. BUA mener å ha oppfylt disse kravene og har svart på oppdraget.

BUA har veiledet skoleeiere etter behov i utarbeidingen av planer og sett til at skoleeierne har rapportert om gjennomførte kompetanseutviklingstiltak. Vi viser for øvrig til vurderingen av arbeidet med kompetanseutvikling som ble oversendt Utdanningsdirektoratet innen fristen 10.juni 2011. Resultatkravet om å bidra med informasjon og motivasjon om statlige kompetanseutviklingstiltak er nærmere omtalt under resultatområde 31.4 Informasjon og veiledning.

Videreutdanning Oslo /Akershus 2011/2012: vi har bidratt til gjennomføring av strategien for videreutdanning av lærere ved å gi tilsagn om midler til dekning av vikarutgifter og studieavgift innen fristen 15. juni. BUA har i 2011 totalt utbetalt kr 36.674.713.

På bakgrunn av tilbakemeldinger fra skoleeiere over hvor mange lærere som ville benytte studieplassene, utbetalte BUA midler til vikarutgifter innen 15. oktober i henhold til fullmaktsbrev datert 04.10.2011. Skoleeierne ble informert om fristen for refusjonskrav for midler våren 2012 og fikk frist til 15. mai med å melde tilbake om hvilket behov de hadde.

Ved omleggingen til elektronisk søknadsprosedyre har videreføringen av arbeidet med det varige systemet for videreutdanning i 2011 vært noe mindre ressurskrevende. Vi har hatt få henvendelser fra skoleeiere, og antar at studiekatalogen som ble sendt til alle skoler og skoleeiere bidro til at skoleledere og lærere har fått bedre informasjon enn tidligere.

Fire kommuner i Akershus har ikke deltatt i ordningen skoleåret 2011/2012. Kommunene oppgir stram økonomi som grunn for ikke å delta, samt at de prioriterer etterutdanning og generell kompetanseutvikling for et samlet personale. Av privatskolene i vår region, herunder utlandet, har oppslutningen vært lav.

Etterutdanning – Oslo /Akershus : Alle kommunene i Akershus med unntak av 1, samt Oslo kommune og 1 privat grunn- og videregående skole søkte og fikk tildelt midler til etterutdanning skoleåret 2011.

Midler til etterutdanning har blitt fordelt på bakgrunn av søknader i forhold til prioriterte områder, og midlene ble utbetalt innen 15. juni i henhold til fullmaktsbrev datert 18.02.2011. Det var gitt detaljerte føringer for søknadsbehandlingen, noe som førte til at arbeidet ble svært ressurskrevende. Det ble i 2011 totalt utbetalt kr 7.860.000.

Det matematisk naturvitenskapelige fakultet ved Universitetet i Oslo er i ferd med å utvikle et undervisningsopplegg for alle elever på 7. trinn i Oslo. Oppstart av undervisningen er planlagt til høsten 2012. Fylkesmannen har tildelt midler til Universitetet som skal bidra til å styrke lærernes kunnskaper om de temaene som vil bli tatt opp i undervisningsopplegget.

Elektronisk rapporteringssystem: BUA åpnet rapporteringsportalen for skoleeierne 23. mars. Skoleeierens frist for rapportering var 10. mai. Alle skoleeierne var ferdig kontrollert 23. mai.

Videreutdanning skoleåret 2010/2011: Ved BUAs kvalitetssjekk og kontroll ble det påvist at en skoleeier ikke hadde rapportert at læreren som var tildelt plass på videreutdanning aldri hadde benyttet denne. Konsekvensen av dette var at tildelte midler for høst 2010 og vår 2011 ble tilbakebetalt .

Etterutdanning kalendereåret 2010: BUAs kontroll avdekket at flere skoleeiere ikke fullt ut hadde oversikt over tilleggstildelinger som var gitt etter omdisponering fra videreutdanning, samt ekstratildeling av etterutdanningsmidler etter fullmakt. Oppfølging av disse skoleeierne var tidkrevende. For private skoler som både har grunnskole og videregående skole er disse oppført to steder i rapporteringssystemet, men uten at det tydelig fremkommer hvilken som er grunnskole og hvilken som er videregående. Dette blir uoversiktlig både for oss og de aktuelle skoleeierne i forhold til rapporteringen.

GNIST - Regionalt samarbeid og koordinering mellom partene: Arbeidsutvalget for utdanning i Oslo og Akershus fungerer som et arbeidsutvalg for GNIST. Arbeidsutvalget er tidligere omtalt som Regionalt reformforum som ble etablert i januar 2005 og reorganisert høsten 2008. Representanter som møter i arbeidsutvalget er Utdanningsforbundet i Akershus, Utdanningsforbundet i Oslo, Oslo kommune, Akershus fylkeskommune, to representanter fra universitet og høyskolesektoren (Universitetsalliansen Oslo), Fylkesmannen i Oslo og Akershus og KS Akershus og Oslo. Arbeidsutvalget rapporterer til respektive organisasjoner. KS har det administrative ansvaret for innkalling og referat. BUA er en aktiv deltaker. Oslo og Akershus prioriterte i 2011 etter- og videreutdanning og generell rekruttering til læreryrket som hovedområder.

På et årlig møte inviteres en utvidet representasjon fra aktuelle partnere i Oslo og Akershus samt NHO, LO, elev og studentrepresentanter.

GNIST - DIALOG konferansen har som formål å dele kunnskap og erfaringer om hvordan lærerkompetansen kan utvikles. HIO arrangerte konferansen i 2011 på vegne og i samarbeid med GNIST AU.

Kompetanseutvikling i skoleeiernettverk: Nettverket er initiert av Fylkesmannen i Oslo og Akershus i desember 2005 og tar nå opp alle aktuelle temaer for ledelse av skoleutvikling, samt at det benyttes for erfaringsdeling mellom kommuner.

Et arbeidsutvalg har ansvar for nettverket, og det driftes av kommunalsjefer etter tur. Nettverket har fire møter i året i tillegg til en studietur. Møtene har vært to-delte: første del har inneholdt et aktuelt tema presentert av en ekstern person fra Departement, Direktorat, Universitet, Høgskole el. I andre del har en eller to av kommunene presentert sitt arbeid med temaet. I gjennomsnitt har det vært 20 personer pr. samling og det var 29 deltakere på studieturen.

32.3 Skoleporten

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

1. Har embetet oppdatert brukerstøtte- og veiledningsfunksjon?

Ja

Øvrige kommentarer

BUA har tre ansatte som ivaretar brukerstøtte- og veiledningsfunksjon for skoleeiere i regionen.

2. Hvordan har embetet lagt til rette for at Skoleporten brukes i lokal kvalitetsvurdering?

BUA har informert om bruken av skoleporten i møte med kommunene.

3. I hvilken grad brukes Skoleportens elementer i lokal kvalitetsvurdering?

BUA har inntrykk av at skoleeiere i Oslo og Akershus regionen har god kjennskap til og benytter skoleporten i den lokale kvalitetsvurderingen. Mange benytter de ulike verktøyene som ligger tilgjengelig og de aller fleste benytter tilstandsrapportverktøyet.

4. Benytter embetet Skoleporten i tilsynsarbeidet?

Ja

5. Innspill fra embetet til forbedringer av Skoleporten:

Mange kommuner har prøvd ut verktøyet for skoleeieranalyse. Pilotkommunen i regionen har bistått med veiledning. Kommunene har uttrykt stor frustrasjon over at det tar for lang tid før nye elevresultater og tallmaterieell for øvrig oppdateres.

32.4 Erfarings- og kunnskapsinnhenting

Det er stor aktivitet i kommunene i Oslo og Akershus i forbindelse med oppfølgingen av St. meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen. BUA har god kunnskap om skolenes og skoleeierens satsingsområder, aktiviteter og spesielle utviklingsprosjekter. Erfaringer fra utviklingsprosjekter og satsingsområder, som for eksempel forsøkene med arbeidslivsfag og fremmedspråk på barnetrinnet, har ved flere anledninger blitt presenterte i ulike fora, nettverkssamlinger for skoleeiere og andre møter i regionen. Etter en helhetlig vurdering anser vi at egen måloppnåelse på dette resultatområdet er høy. Den totale ressursbruken har vært på samme nivå som i 2010.

Arbeidslivsfag: I 2011 har 13 skoler fra til sammen 6 kommuner deltatt i forsøket. Fylkesmannen har koordineringsarbeidet mellom skoleeier, Akershus fylkeskommune og Høgskolen i Oslo og Akershus. Det har vært avholdt følgende møter i 2011:

- 31. mars: Nasjonal samling for forsøksskolene i regi av Utdanningsdirektoratet
- 1. april: Samling for kontaktpersoner fra embetene i regi av Utdanningsdirektoratet
- 13.april: Nettverksmøtet for skoleeiere, fylkeskommunen og HiOA
- 30. mai: Informasjonsmøte for videregående skoler i Akershus
- 7. desember: Nettverksmøtet for skoleeiere, fylkeskommunen og HiOA

I tillegg arrangerte Fylkesmannen en heldagsamling den 29. september for alle skoleeierne, skolelederne og lærerne som deltar i forsøket. Tema for samlingen var vurdering med fokus på sluttvurdering og muntlig eksamen. Alle skoleeierne som er med i forsøket har levert en oppsummering over arbeidet på de enkelte skolene for skoleåret 2010/2011 innen fristen 10. juni.

Fremmedspråk på 6. og 7. trinn: Oslo kommune deltar med 7 skoler i forsøket. Fra Akershus deltar Oppegård med tre skoler, Ullensaker med to skoler, samt Bærum, Lørenskog og Fet med en skole hver. 6 private skoler deltok skoleåret 2010/2011. Fra og med skoleåret 2011/2012 deltar 5 private skoler. Den Norske Skole Gran Canaria har trukket seg. Midlene er omdisponert til arbeidslivsfag etter avtale med Utdanningsdirektoratet.

Midler for våren 2011 ble utbetalt til skoleeierne i mars. Sammen med tildelingsbrevene ble det sendt to rapportskjemaer, jf. brev fra Utdanningsdirektoratet datert 17.02.2011. Fylkesmannens rapport med vurdering av gjennomføring og resultater av forsøket ble sendt Utdanningsdirektoratet innen fristen 17.06.2011. Midler for høsten 2011 ble utbetalt i september i henhold til skoleeierens budsjett for 2011. Skoleeierens frist for å rapportere på bruken av disse midlene var 01.02.2012.

I tildelingsbrevet for våren 2011 var det lagt ved informasjon fra SINTEF vedrørende deres spørreskjemaundersøkelse for rektorer, lærere og elever som deltar i forsøket. Fylkesmannen bistod SINTEF med å sende ut påminnelse til skoleeierne om denne undersøkelsen.

Veilederkorps: 3 kommuner fra Akershus har deltatt i veilederordningen siden oppstarten. BUA har deltatt på to samlinger i regi av Utdanningsdirektoratet og fulgt opp arbeidet med veilederkorpsordningen for disse kommunene. På samlingen i desember måned hadde Fylkesmannen, sammen med flere av de andre fylkesmannsembetene, et møte med Utdanningsdirektoratet for å avklare konkrete oppgaver i forbindelse med veilederkorpsordningen. Det ble også lagt fram ønske om at dette ble presisert i framtidige embetsoppdrag og at informasjonen til embetene om veilederkorpsets arbeid ble bedre.

Dronning Sonjas skolepris 2011: Fylkesmannen oppfordret skoleeiere om å søke om nominasjon for en av sine skoler, i brev datert 20.05.2010. Det ble i tillegg lagt ut informasjon på vår hjemmeside, samt at det ble orientert om prisen i møte med kommunale skoleledere i mai 2011.

Fylkesmannen mottok en søknad, fra Oslo kommune - Møllergata skole. Fylkesmannen vurderte at søknaden oppfylte alle kriteriene på en god måte, og nominerte Møllergata skole i Oslo til prisen for 2011. Nominasjonen ble oversendt Utdanningsdirektoratet i brev datert 18.08.2011.

32.5 Tiltak innenfor tilpasset opplæring, spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning

En vesentlig del av Fylkesmannens oppgaver består i generell veiledning via telefon og e-post, samt saksbehandling for å bistå enkeltpersoner og kommuner/fylke i spørsmål knyttet til spesialundervisning og tilpasset opplæring. Oppgaver knyttet til å heve kompetansen hos de som jobber på kommune/skolenivå, med tanke på å øke rettsikkerheten til barn med spesielle behov er blitt prioritert.

Samarbeid med Universitetet i Oslo er viktig for utviklingen av kompetansen på spesialundervisningsfeltet. I den sammenheng har Fylkesmannen i 2011 hatt følgende tiltak innen tilpasset opplæring og spesialundervisning:

- Utdanningsdirektøren har bidratt i et "frokostseminar" på Universitetet med tema "Alle barns rett til utdanning".
- I 2009 inngikk Fylkesmannen et samarbeid med Institutt for offentlig rett ved Universitetet i Oslo om forskningsprosjektet "utdanning og klagesaker – en analyse av Fylkesmannens praksis, skoleeierens forvaltningskompetanse og elevenes rettsikkerhet".
- Universitetet har utgitt en "skriftserie" i 2011: "En gjennomgang og analyse av klagesaker for Oslo og Akershus", hvor ett kapittel omhandler klagesaker etter kap. 5. Resultatet fra denne er formidlet på regelverksamlinger mv.
- Fylkesmannen har hatt møter med to kommuner vedrørende praktiseringen av reglene rundt § 5-7

Resultatområde 33 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på barnehageområdet

33.1 Tilskuddsforvaltning

På kap.231,post 60, underpost 40 etter fullmakt 07.02.11, er det til Oslo kommune utbetalt kr 13 931 117,- Til kommunene i Akershus fylke er det utbetalt kr 404 996,-

Tilskuddsforvaltningen på kap 231 post 64 var vanskelig å antyde høsten 2011. Mindreforbruket ble derfor stort. Det ble iverksatt stikkprøvekontroll for bruk av midlene i 2010, krav om tilbakebetaling ble påklaget i 2011 og saken oversendt KD i november . I tillegg er det bedt om tilbakebetaling på et tilskudd i 2011 med svarfrist 1.03.12.

Tilskudd kap 231 ,post 63-Tiltak for å bedre språkforståelsen blandt minoritetsspråklige barn er tildelt i tråd med fullmaktene. Stikkprøvekontroll er iverksatt i tre saker.

33.2 Klagesaksbehandling

Vi har i 2011 mottatt 47 klagesaker etter forskrift om likeverdig behandling. Av disse er 33 saker ferdigbehandlet.

I tillegg har vi mottatt 10 andre klagesaker etter etter barnehageloven. Av disse er 7 saker ferdigbehandlet.

Samlet gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle klagesaker er ca 4 måneder.

Type Klage	Klager gis medhold/delvis medhold	Klager gis ikke medhold	Opphevet/returnert Sum	Sum innkommet 2010

Barnehageloven § 10	1	2	1	4	3
Forskrift om familiebarnehager § 7	0	0	1	1	1
Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd § 6	12	21	11	44	11
Forskrift om foreldrebetaling § 5	0	0	1	1	0
Barnehageloven § 16	1	0	0	1	0
Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder § 4	0	5	0	5	2
Forskrift om pedagogisk bemanning § 3	0	0	0	0	0

Merknad

Det har vært en økning i antall behandlede klagesaker fra 2010 til 2011, totalt 60% . Vi har totalt behandlet 56 klagesaker i 2011, mot 35 i 2010. Vi har i 2011 behandlet 44 klagesaker i forhold til forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd § 12/ tidligere forskrift § 6, mot 25 klagesaker i 2010. Av klagesaker etter barnehageloven §10, §16, forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder § 4, forskrift om familiebarnehager §7 og forskrift om foreldrebetaling §5, har vi i 2011 behandlet 12 saker, mot 10 saker i 2010.

33.3 Informasjon og veiledning

Vi har avholdt 4 regionssamlinger for alle kommunene i Akershus i forbindelse med innføringen av ny forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Her ble bl.a. innsendte problemstillinger fra kommunene gjennomgått og besvart i plenum.

I tillegg har vi deltatt på møte i Oslo kommune, Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning, i forbindelse med gjennomgang og drøfting med bydelene ved innføring av forskriften med lokale retningslinjer, tilskuddssatser m.v.

BUA har ellers gitt direkte veiledning på forespørsel fra kommunene, og lagt ut aktuell informasjon på våre nettsider, med bl.a. "Ofte stilte spørsmål" om likeverdig behandling.

Gjennom behandling av klagesaker, henvendelser og tilsyn ser vi det er stort behov for informasjon og veiledning i kommunene. Spesielt har innføringen av nytt regelverk om likeverdig behandling vært utfordrende, med relativt korte frister for beregning av satser og utarbeidelse av vedtak m.m. Fylkesmannen vil derfor avholde Barnehageforum 1. februar 2012 for å gi en nærmere gjennomgang av forskriften.

Den forvaltningsrettslige kompetansen er varierende fra kommune til kommune. I noen kommuner medfører dette gjentatte brudd på saksbehandlingsregler og stor usikkerhet i forbindelse med utarbeidelse av enkeltvedtak.

Det er fortsatt stort behov for informasjon og veiledning angående godkjenning av barnehager. Innsendingene i forbindelse med Kostra-rapportering og årsmeldinger viser fortsatt feil og mangler. Mange skjemaer må returneres, noe som fører til unødig lang saksbehandlingstid. Det er også gjennom tilsyn avdekket mangelfull kunnskap og forståelse av regelverket. BUA vil i 2012 vurdere tiltak som kan bidra til å gjøre regelverket om godkjenning av barnehager lettere tilgjengelig for kommunene.

33.4 Tilsyn

Tilsynene med barnehagemyndigheten har også i år i stor grad vært utført som hendelsesbasert tilsyn på grunnlag av funn i rapporteringer og klagesaker, henvendelser fra foreldre, eiere, medier etc. Temaene har variert, med hovedvekt på godkjenning, krav til bemanning, forvaltningslovens saksbehandlingsregler, kommunens rolle som tilsynsmyndighet, samt kommunens rolle som barnehagemyndighet og krav til forsvarlige systemer.

Det er videre utført ett tilsyn som systemrevisjon i Oslo kommune, Bydel Ullern, og ett i Sørums kommuner. Kommunene ble valgt ut på bakgrunn av risiko og vesentlighetsvurdering. Tema var kommunen som godkjenningsmyndighet. Tilsynene resulterte i tre avvik i hver av kommunene.

Da det gjennom tilsynene er avdekket mangelfull kunnskap om regelverket for godkjenning av barnehager, vil BUA også i 2012 gjennomføre tilsyn med dette temaet.

FMOA

Tilsynsobjekt:	Oslo kommune
Tema/myndighetskrav:	Krav til forsvarlig barnehagedrift, jf. bhl. § 2 og rammeplanen og krav til bemanning og pedagogisk ledelse, jf. bhl. §17 og §18
Avvik/funn:	Mangelfull bemanning og oppfyllelse av pedagognormen i ikke-kommunal barnehage. Mulig uforsvarlig/ulovlig drift.
Frist for lukking av avvik:	21.02.2011
Pålegg:	Nei
Merknad:	Saken avsluttet på bakgrunn av skriftlig redegjørelse/dokumentasjon fra Bydel Ullern
Ressursbruk:	1,5 dagsverk
Kommentar:	

FMOA

Tilsynsobjekt:	Nittedal kommune
Tema/myndighetskrav:	Krav til godkjenning av årsmeldinger - grunnlag for avkorting av kommunalt tilskudd
Avvik/funn:	Tilbakeholdelse/avkorting av tilskudd uten hjemmel i barnehageloven § 14 med forskrift om likeverdig behandling
Frist for lukking av avvik:	10.02.2011
Pålegg:	Nei
Merknad:	Avviket lukket ved skriftlig bekreftelse fra Nittedal kommune den 14.02.2011 på at de ulovlige forhold var rettet
Ressursbruk:	1 dagsverk
Kommentar:	

FMOA

Tilsynsobjekt:	Oslo kommune
Tema/myndighetskrav:	Krav til saksbehandling ved tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne, jf. forvaltningsloven
Avvik/funn:	Bydel Nordstrand har ikke behandlet søknad/klage etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven
Frist for lukking av avvik:	15.08.2011
Pålegg:	Ja
Merknad:	Bydelen har rettet opp forholdet innen påleggsfristen.
Ressursbruk:	2 dagsverk
Kommentar:	

FMOA

Tilsynsobjekt:	Oslo kommune
	Krav til sikring av foreldrenes

Tema/myndighetskrav:	medvirkning i saker av viktighet i ikke-kommunal barnehage, jf. bhl. § 4
Avvik/funn:	Tvil om barnehagen sikrer at foreldrene i praksis har tilstrekkelig medvirkning i.h.t. barnehageloven
Frist for lukking av avvik:	30.09.2011
Pålegg:	Nei
Merknad:	Skriftlig redegjørelse fra mottatt fra Bydel Frogner innen fristen.
Ressursbruk:	1 dagsverk
Kommentar:	

FMOA

Tilsynsobjekt:	Sørum kommune
Tema/myndighetskrav:	Dispensasjon fra utdanningskrav til styrer og pedagogisk leder, jf. bhl. § 17 og § 18 og forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder
Avvik/funn:	Feil tolkning av adgangen til å innvilge varig dispensasjon for styrer og pedagogisk leder i barnehage
Frist for lukking av avvik:	30.11.2011
Pålegg:	Nei
Merknad:	Avviket lukket ved skriftlig redegjørelse i brev fra Sørum kommune av 20.12.2011
Ressursbruk:	1 dagsverk
Kommentar:	

FMOA

Tilsynsobjekt:	Oslo kommune
Tema/myndighetskrav:	Godkjenning av barnehager, jf. barnehageloven §§ 10 og 11
Avvik/funn:	1)Kommunen har ikke et forsvarlig system som sikrer tilfredsstillende rutiner og systemer for kommunens godkjenning av barnehager 2)Kommunen sikrer ikke som godkjenningsmyndighet at det foretas tilstrekkelige vurderinger etter barnehageloven før barnehagen er i drift 3)Kommunens godkjenningsvedtak oppfyller ikke kravene til begrunnelse for enkeltvedtak i forvaltningsloven
Frist for lukking av avvik:	31.01.2012
Pålegg:	Ja
Merknad:	Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon
Ressursbruk:	15 dagsverk
Kommentar:	

FMOA

Tilsynsobjekt:	Sørum kommune

Tema/myndighetskrav:	Godkjenning av barnehager, jf. barnehageloven §§ 10 og 11
Avvik/funn:	1) Kommunen, som barnehagemyndighet, har ikke et forsvarlig system som sikrer tilfredsstillende rutiner og systemer for kommunens godkjenning av barnehager 2) Kommunen sikrer ikke at barnehager er godkjent før driften settes i gang 3) Kommunen sikrer ikke, som godkjenningsmyndighet, at det foretas tilstrekkelige vurderinger etter barnehageloven før barnehagen er i drift
Frist for lukking av avvik:	29.02.2012
Pålegg:	Nei
Merknad:	Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon
Ressursbruk:	15 dagsverk
Kommentar:	

33.5 Kontroll av årsmeldinger og årsregnskap

Ved gjennomgang av årsmeldingene pr.15.12 for 2011 ble det avdekket to barnehager i Ullensaker kommune som var nedlagt i 2009. Fylkesmannen har iverksatt krav om tilbakebetaling av tilskuddet for perioden august til desember i 2009. Fristen for tilbakebetaling er satt til 24.02.2012. For Oslo kommune er det avdekket feil vedr godkjenning av barnehagene. Dette vil kommunen /bydelen rette opp før utgangen av 2012. Fylkesmannen vil innkalle til et møte for å sikre at kommunene følger opp bydelene i 2012.

BASIL ville være et godt verktøy som grunnlag for den ROS-analyse som må utføres i embetet, men det er lite brukervennlig pga mangel på rapportgenerator i systemet.

Resultatområde 34 Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen

34.2 Kompetanseutvikling og rekruttering

Midlene knyttet til Kompetanse i barnehagen - nasjonal kompetansestrategi for barnehagesektoren 2007-2010, ble utvidet til å gjelde også i 2011, og er fordelt i hht. fullmakten fra Kunnskapsdepartementet.

Tiltakene fra 2010 ble evaluert og ga grunnlag for ny satsing i 2011. Fylkesmannen har hatt et godt samarbeid med Høgskolen i Oslo i forhold til mange av tiltakene. Vi har også samarbeidet med Rekrutteringsteamet ved høgskolen i Oslo.

Alle de 15 bydelene i Oslo og de 22 kommunene i Akershus fikk tildelt midler. Det har vært mulig å ha en langsiktig kompetanseplan med progresjon innenfor de gitte satsingsområdene, siden strategien har gått over flere år. Samlet sum utbetalt til kompetanseutvikling og rekruttering i 2011: 10.353000.-

I 2011 har flest personer deltatt i tiltak knyttet til Pedagogisk ledelse/Barnehagen som en lærende organisasjon og Språkmiljø og språkstimulering. På området samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole, har de fleste innarbeidet gode rutiner. Antall deltakere ligger på ca 10000 i hvert av fylkene, som tidligere år. Det er i år rapportert om flere interkommunale kompetansetiltak enn tidligere.

Alle er bedt om å rapportere om tverrfaglig samarbeid for å bedre tilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne. Med dette arbeidet har det skjedd en merkbar forbedring det siste året. Gode samarbeidsformer er at etablert og mye opplæring innen ulike fagfelt. Et forpliktende samarbeid mellom barnehage, barnevern, PPT, BUP, helsestasjon, kompetansenter m. fl. øker muligheten for å fange opp bekymringer rundt barn på et tidligst mulig tidspunkt.

Alle som mottar midler er forpliktet til å sørge for at kommunale og ikke-kommunale barnehager får de samme

tilbudene om å delta i kompetansetiltakene. Vi følger opp dette.

Formålsparagrafen var et av temaene på Barnehageforum i april. BUA gir videre råd og veiledning på forespørsel.

Strategi for rekruttering: Oslo og Akershus har hatt i oppdrag å gjøre en forsterket innsats for å rekruttere førskolelærere, sammen med Buskerud, Rogaland, Nordland og Møre og Romsdal. Rekrutteringstiltak til tross, mangler våre to fylker fortsatt førskolelærere. Det fører til mange dispensasjoner som igjen utgjør en forringelse av kvaliteten. Rekrutteringsinnsatsen fortsetter med full styrke i 2012.

Utdanning er det tiltaket som gir best effekt, men det tar tid. ABF (FAD i Bærum) har vært en suksess. Videreutdanning i barnehage - og småbarnespæd. for de med annen relevant pedagogutdanning, like så. Kompass for assistenter er også en suksess, det gir viktig kompetanse til de ufaglærte og motiverer til videre utdanning.

Arbeidsgruppen som ble nedsatt i 2008 har jobbet aktivt fram til 2011. Da ble tre-årssatsingen avsluttet med nettverkssamling i Oslo. Arbeidsgruppen som har vært bredt sammensatt, har fortsatt sitt arbeid som styringsgruppe for det videre arbeidet med rekruttering og likestilling.

14. oktober ble det avholdt en Rekrutteringskonferanse med erfaringsdeling fra prosjektperioden, hvor de fylkene som ikke har deltatt i det statlige prosjektet ble invitert. 160 personer deltok.

Fylkesmannen har hatt et godt samarbeid med Høgskolen i Oslo i forhold til mange av rekrutteringstiltakene. Vi har også samarbeidet med Rekrutteringsteamet ved høgskolen i Oslo.

Midler for 2011 har gått til følgende tiltak:

- Karrieredag på Hio for 3.års studentene, med foredrag knyttet til relevante temaer om det å jobbe i barnehage, og stands hvor bydeler og kommuner presenterte sine barnehager. Flere av studentene som deltok, startet å jobbe i noen av disse bydelene og kommunene, etter endt utdanning.
- Frikjøp av en person på LEO/ HiO for koordinering av de skreddersydde tiltakene (etter – og videreutdanningstiltak for å beholde førskolelærerne i barnehagene).
- Forskningsprosjekt i samarbeid med Rekrutteringsteamet på HiO som resulterte i rapporten: ”Menn som forskjellige og forskjellige menn”, HiO-rapport 2011 nr.9.
- I 2010 ble det utarbeidet et Strategidokument for rekruttering av menn; ”Menn og kvinner i ALLE barnehager”. Fire kommuner og fire bydeler deltar som piloter i 2011 (pilotene er tildelt noen midler til tiltak). To team med erfarne barnehagefolk veileder pilotene i deres arbeid med å rekruttere flere menn. Vesentlig for prosjektet er at det settes spenstige mål for flere menn, at det er forankret i øverste ledelse, at deltakerne stilles krav til og at resultatet følges opp. Dette er et også et viktig likestillingsarbeid.

34.3 Andre satsingsområder

Strategi for kompetanseheving i barnehagesektoren – språklig og kulturelt mangfold: BUA har samarbeidet med Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring, NAFO og Høgskolen i Oslo og Akershus, og deltatt på ulike samlinger sammen med NAFO. Vi fortsetter samarbeidet med NAFO og HIOA i forhold til kurs og opplæring. Fylkesmannen har ansvar for tildeling av kompetansemidler og har valgt følgende strategi:

- Nettverk: Støtte til nettverk i etter søknad. Nettverkene i Oslo dekker alle bydelene, mens nettverkene i Akershus er knyttet til regioner. Mange tiltak er prøvd ut, noen er videreført og videreutviklet. Erfaringsdeling er sentralt i nettverksarbeidet. I år har flere nettverk hatt felles tiltak/skolering for alle i nettverket. Nettverkene har samarbeidet med UH sektoren og mange ulike fagmiljø.
- Viderutdanningstilbudet fra HIOA: Fylkesmannen støtter også "Flerspråklig utvikling hos barn i førskolealder" (utviklingsmidler)
- Seminarrekke (etterutdanning): HIOA har ansvar for seminarrekka "Perspektiv på kartlegging og dokumentasjon av barns utvikling og trivsel". Temaene gir kunnskap om tidlig innsats og mulighet til forebyggende tiltak på flere områder.

Likestillingsarbeidet i barnehagene:

- BUA har opprettet et likestillingsteam, som skal se likestilling i sammenheng med rekruttering. Det er opprettet 7 regionale fagnettverk, som har sine kontaktpersoner i likestillingsteamet. BUA koordinerer arbeidet. Det legges opp til nettverkssamlinger med erfaringsdeling og faglig påfyll. Arbeid med lokale tiltak blir prioritert i de regionale nettverkene.
- I samarbeid med Kanvas og Likestillingssenteret får nettverkene og barnehagene opplæring i praktisk

likestillings -og likeverdsarbeid i 2012

- Foreldrenes samarbeidsutvalg i Ås barnehage i Bærum fikk midler til et likestillingsprosjekt for foreldre og barnehageansatte sammen. HIOA var motivator og refleksjonspartner.
- BUA har samarbeidet med Rekrutteringsteamet ved HIOA, det vises til HIO-rapport nr 9 "Menn som forskjell og forskjellige menn". Rapporten belyser kvinners holdninger og verdier i forhold til rekruttering av menn, i et likestillingsperspektiv.
- Likestillingsarbeid gjenspeiles også i strategidokumentet for rekruttering av menn til barnehagen "Menn og kvinner i ALLE barnehager".

Andre Tiltak:

- Vidererutdanningstilbudet v/HIOA : "Pedagogisk veiledning mod 1 - praksislærere". Praksislærerne er en viktig ressurs i arbeidet med å rekruttere og beholde førskolelærere og i veiledning av nyutdannede førskolelærere.
- Kompass - fagutdanning for assistenter i barnehagene. Fylkesmannen fikk i oppdrag å etablere fagutdanning for assistenter i samarbeid med høyskoler. HIOA har lang erfaring med Kompass. Ettersom fylkesmannen har en stor satsing på rekruttering av menn, ble mannlige assistenter prioritert i en av Kompassklassene. I den andre klassen ble assistenter med dispensasjon fra utdanningskravet prioritert.

Handlingsplan for å bedre levekårene for rom i Oslo: BUA har i 2011 hatt flere møter med ulike kontakter, med det formål å få gjennomført tiltakene i Handlingsplanen og har et konkret oppdrag under resultatområde 34.3 med kr 100 000 som skal brukes til oppfølging av tiltak – ”barnehage”. NAFO, HIOA Oslo kommune, Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen har drøftet hvordan midlene kan brukes best mulig. Oslo kommune tilbakeførte ubrukte midler fra 2010. Disse midlene samt fullmakten til Fylkesmannen for 2011 er etter avtale med KD, tilbakeført til departementet.

Ressursrapportering

Sosial- og familieavd. I agresso ført 0,2 årsverk feil i forhold til resultatområde 339

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
31.1 Tilsyn	kr 2 995 570,44	kr 605 697,00
31.4 Informasjon og veiledning	kr 82 326,69	kr 286 488,56
31.5 Eksamen, nasjonale prøver og kartl. prøver	kr 617 816,09	kr 17 448 884,73
31.9 Annet tilsyn og forv. på utd.omr. (rest 31)	kr 2 638 768,65	kr 1 063 580,78
32.2 Kompetanseutvikling	kr 593 512,86	kr 0,00
32.3 Skoleporten	kr 0,00	kr 0,00
32.9 Andre oppg. for økt kval. i gr.oppl.(rest 32)	kr 215 953,13	kr -246,19
33.1 Tilskuddsforvaltning	kr 486 612,58	kr 329 886,77
33.2 Klagesaksbehandling	kr 0,00	kr 445 752,74
33.3 Informasjon og veil. bh	kr 0,00	kr 0,00
33.4 Tilsyn	kr 1 648,00	kr 375 618,15
33.5 Kontroll av årsmelding og årsregnskap	kr 0,00	kr 0,00
33.9 Andre tilsyn og forv. på b.hageomr. (rest 33)	kr 2 790,00	kr 473 255,49
34 Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen	kr 535 544,27	kr 5 079,73
36 Landsdekkende oppgaver KD	kr 1 663 111,50	kr 0,00
Andre oppgaver under KD	kr 122 075,06	kr 0,00
Sum:	kr 9 955 729,00	kr 21 033 997,00

41.9 Andre oppdrag

Resultatområde 73.1 Klager på økonomisk stønad og kvalifiseringsprogrammet etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Nav)

Resultatområde 82 Tilsyn og klagesaksbehandling etter helsetjenestelovgivningen

82.1 Hendelsesbasert tilsyn

Politisaker

I 2011 behandlet Helseavdelingen 45 politisaker. Etterforskning er tilrådet i 7 saker.

Tilsynssaker

I 2011 behandlet Helseavdelingen 469 tilsynssaker, og median saksbehandlingstid var på 5 1/2 måned. I tillegg til saker opprettet på grunnlag av klager fra pasienter og pårørende på svikt i helsehjelp, er det også opprettet flere saker etter bekymringsmeldinger fra ansatte og tillitsvalgte ved OUS (Hpl §17).

82.2 Planlagt tilsyn

Helsetilsynet i Oslo og Akershus har i 2011 gjennomført 33 planlagte tilsyn, hvorav 20 i kommunehelsetjenesten og 13 i spesialisthelsetjenesten. Tilsynene har dels vært landsomfattende og styrt fra Statens helsetilsyn, dels egeninitiert ut i fra en lokal risikovurdering. Flere av tilsynene har vært utført som ledd i en 4 - årig satsning rettet mot eldre som landsomfattende tilsyn med slagbehandling av eldre og tilsyn med rehabiliteringstilbudet ved sykehjem i kommuner og bydeler. Det har også vært utført tilsyn med anvendelsen av kapittel 4a i pasientrettighetsloven

82.3 Klagesaker

Antall ferdigbehandlede rettighetssaker for 2011 (tall hentet fra RegRot) er 201, hvorav 11 ble avvist. De 190 realitetsbehandlede sakene har en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 72 dager, median saksbehandlingstid er 60 dager, og 90-persentilen er på 153 dager. Flertallet av rettighetsklager gjelder dekning av utgifter til syketransport; de øvrige fordeler det seg nokså jevnt på retten til nødvendig helsehjelp, og rett til vurdering

82.9 Andre oppdrag

§3-3 meldinger

Totalt antall meldinger: 634 (økning på 32 fra 2010)

Antall pr. institusjon:

OUS: 201

Ahus: 203

Bærum sykehus: 57

Diakonhjemmet: 31

Lovisenberg diakonale sykehus: 44

Martina Hansens hospital: 59

Feiringklinikken: 16

I tillegg får vi meldinger fra totalt 22 små institusjoner. I 2011 har vi fått meldinger fra 10 av disse. Antall meldinger pr. institusjon er 1-4.

Oppsummeringen etter 2. tertial viste en stor økning i komplikasjoner knyttet til prosedyrer, og pre- og postoperative hendelser. Det var også en betydelig økning av saker som gjaldt uønskede hendelser i

legemiddelhåndtering. De fleste av de uønskede hendelsene kan forklares med høyt tempo og mange arbeidsoppgaver i sykehushverdagen. I noen saker fremgår også mangel på faglig innsikt og/eller opplæring (bl.a. grunnet bruk av vikarer i pleiesektoren).

Samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten og med Helseøkonomiforvaltningen Helsetilsynet i Oslo og Akershus skal i henhold til embetsoppdraget ”...fortløpende vurdere tilsynssakene med sikte på om det kan være grunnlag for mistanke om misbruk av trygdens midler.”

Samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og med Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) skjer på bakgrunn av sentralt inngåtte samarbeidsavtaler.

Det har i 2011 vært avholdt ett samarbeidsmøte med NAV Kontroll Øst ved Behandlergruppen, ett med HELFO Region Oslo og ett med begge disse instansene sammen, der også HELFO Region Øst deltok. Videre har det vært utvekslet opplysninger gjennom telefon- og e-postkontakt og også skriftlig.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Resultatområde 41 Tilsyn og klagebehandling etter barnevernloven

41.1 Hendelsesbasert tilsyn:

I 2011 kom det inn 185 nye tilsynsklager på barneverntjenestens saksbehandling. Dette er **48** flere saker enn i 2010. I 45 av sakene fant vi at det ikke forelå informasjon som krevde tilsynsmessig oppfølging. SOFA har fulgt opp saker av alvorlig karakter; bl.a. når barneverntjenestene henlegger bekymringsmeldinger med alvorlig innhold, når det ikke er foretatt undersøkelser, eller når fristene i barnevernloven er alvorlig overskredet. I 2011 har det vært en markant økning av klager som retter seg mot ettervernsarbeid, herunder at det ikke fattes vedtak om avslutning av tiltak og at ungdommen i for liten grad gis anledning til medvirkning.

Vi behandlet 5 tilsynssaker som omhandlet forhold framkommet i tvangsprotokoller fra barneverninstitusjonene, og 8 henvendelser fra barn og foresatte til barn plassert på barneverninstitusjoner eller omsorgssentre.

41.2 Planlagt tilsyn:

Kommunetilsyn: SOFA gjennomførte landsomfattende tilsyn med to kommuner og en bydel i 2011. Det ble funnet to avvik på hver av de tre stedene.

Tilsynene er fulgt opp i henhold til veileder for landsomfattende tilsyn.

I tillegg har vi hatt en særskilt oppfølging av fire bydeler i Oslo og 9 kommuner i Akershus på grunn av bekymringsfulle forhold av ulik art. Det har vært avholdt tilsynsmøte med en av kommunene i Akershus.

Tilsyn med barnevernsinstitusjoner, omsorgssentre for mindreårige asylsøkere og sentre for foreldre og barn: SOFA har i løpet av 2011 ført tilsyn med i alt 52 barnvernsinstitusjoner (inklusive 2 stk MTFC-hjem). I tillegg har vi ført tilsyn med 4 fosterhjem med særskilt oppfølging, jf. barnevernloven § 4-27. Dette innebærer at vi har gjennomført **196 individtilsyn**, noe som utgjør **99 %** av de lovpålagte tilsynsbesøkene. Tilsvarende tall for 2010 var 167 gjennomførte tilsynsbesøk. Vi hadde samtaler med totalt 213 barn, en betydelig økning fra 2010. Det har vært både anmeldte og uanmeldte tilsyn på både barnevernsinstitusjonene og omsorgssentrene for mindreårige asylsøkere. Det har også vært avholdt et møte med en barneverninstitusjon med representanter fra Bufetat til stede på grunn av bekymringsfulle forhold.

Fylkesmannen har avholdt flere samlinger for de øvrige fylkesmennene som har omsorgssentre i sin portefølje. Det er ikke utført systemrevisjon på barnevernsinstitusjonene eller omsorgssentrene i løpet av 2011.

Fylkesmannen har 7 stk sentre for foreldre og barn. Det ble gjennomført 2 tilsynsbesøk i 2011.

41.3 Klagesaker:

I 2011 kom det inn 56 nye klager på enkeltvedtak. Dette er 13 saker færre enn i 2010. Minst 90 % av klagesakene

har vært behandlet innenfor tre måneders saksbehandlingstid.

Årsrapport: Forøvrig viser vi til Fylkesmannens årsrapport på barnevernområdet.

Resultatområde 42 Familierett

42.1 Ekteskapsloven

Det ble gitt 2889 separasjonsbevillinger og 2607 skilsmissebevillinger. Det ble behandlet 1 søknad om inngåelse av ekteskap før fylte 18 år. Videre behandlet vi 6 klager på folkeregisterets vedtak om ikke å utstede prøvingsattest. 2 forstandere fikk veiledning om ekteskapsloven og 1 sak om ugyldig vigsel ble fulgt opp.

42.2 Anerkjennelsesloven

Vi godkjente 301 søknader om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og avslo 43. 34 søknader om fritak fra plikten til å dokumentere skifte ble innvilget mens 63 søknader ble avslått.

42.3 Barneloven

Vi mottok 15 skriftlige henvendelser i saker etter barneloven. Henvendelsene gjalt spørsmål om foreldreansvar, fast bosted og samværsrett og stadfestelse av avtaler etter barnelovens § 55. I tillegg hadde vi spørsmål om reisekostnader ved samvær.

42.4 Veiledning og informasjon

Fylkesmannen besvarer daglig telefoner og e-post fra private personer, advokater med flere, som ønsker informasjon og veiledning om barneloven. Særskilt gjelder dette informasjon om reisekostnader ved samvær.

Resultatområde 43 Krisetiltak

4.3.1 Tilsyn med kommunenes ansvar for tilbud om krisesenter.

Vi gjennomførte høsten 2011 tilsyn med to kommuner. Tilsynene ble gjennomført ved gjennomgang av dokumenter og ved møter med representanter fra kommunene. Det ble ikke gjort funn som ga grunnlag for å gi pålegg.

Resultatområde 44 Familievern

Embetsoppdraget fastslår at det minimum skal utføres ett tilsyn ved hvert familiekontor hvert tredje år. Fylkesmannen gjennomførte tre systemlignende tilsyn i 2011, og har nå gjennomført tilsyn med alle familiekontorene i Oslo og Akershus i tråd med volumkravet fra BLD.

Ved tilsynene i 2011 fant fylkesmannen ingen avvik, men hadde følgende anbefalinger:

- For alle tre kontorene ble det påpekt at ressursituasjonen ikke var tilfredsstillende. Dette gjaldt særlig på merkantilsiden.
- To av kontorene ble bedt om å utarbeide interne rutiner for å sikre at regelverket overholdes med hensyn til opplysningsplikt til barnevern- og sosialtjenesten.
- Et av kontorene ble bedt om å utarbeide interne rutiner for å sikre at regelverk overholdes med hensyn til taushetsplikten.
- Tilgjengelighet på telefon ble påpekt som vanskelig ved alle tre kontorene.

Resultatområde 45 Barn og unge

45.1 Informasjonsvirksomhet og samordning

Som en del av Fylkesmannens samordning, ble det i mai 2011 avholdt felles to-dagers konferanse for barneverntjenestene i Oslo og Akershus. Hovedtemaet var "Samfunnets vern av utsatte barn" med fokus på hvorledes barn kan sikres en best mulig oppvekst.

SOFA har i 2011 også hatt samlinger for barneverntjenestene i Oslo og Akershus hver for seg med bl.a. informasjon om rettsutviklingen på barnevernområdet.

En viktig del av SOFAs virksomhet er å gi råd og veiledning til barneverntjenestene, spesielt når det gjelder den juridiske forståelsen av barnevernloven og forvaltningsloven med dertil hørende forskrifter. Dette skjer via vår telefonvaktordning og e-postutveksling. I tillegg har vi i 2011 avholdt veiledningsmøter med to kommuner, som ønsket å drøfte spesielle saker med oss. Det gis videre skriftlig veiledning i de enkelte sakene som vi behandler fortløpende.

I 2011 har vi lagt vekt på å aktivt utvikle internettsidene på barnevern for å gi barneverntjenestene, barneverninstitusjonene og andre best mulig informasjon.

45.2 Fritak for taushetsplikt

Vi fikk inn 75 nye saker om fritak for taushetsplikt etter barnevernloven, barnehageloven, sosialtjenesteloven og opplæringsloven.

I tillegg til innkomne saker, mottok vi mange telefoner og e-post fra advokater og ansatte i offentlig tjeneste med spørsmål om saksområdet.

45.3 Handlingsplan mot kjønnslemlesting

I "Handlingsplan mot kjønnslemlestelse 2008 - 2011" fikk Fylkesmannen i oppdrag å arrangere kurs og konferanser rettet mot de kommunale barneverntjenestene. Til dette fikk vi tildelt midler fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Fylkesmannen har i samarbeid med Barne-, ungdoms- og familieetaten, Oslo kommune ved Barne- og familieetaten og Helse- og velferdsetaten samt Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging arrangert en konferanse for barnevernarbeidere, helsearbeidere med flere i 2011.

45.4 Biologisk opphav

Vi fikk inn 89 nye saker om biologisk opphav og andre spørsmål om adopsjon. Mange av henvendelsene var fra biologisk familie som ønsket kontakt med bortadopterte barn, noe adopsjonsloven ikke åpner for.

Det gis mye veiledning på telefon og e-post vedrørende saksområdet.

45.7 Tilskudd til kommunalt barnevern

I statsbudsjettet for 2011 ble det satt av 240 millioner kroner til styrking av det kommunale barnevernet. Beløpet skulle fordeles av fylkesmennene etter søknad fra kommunene.

Fylkesmannen fikk ansvar for å fordele henholdsvis 50,3 stillinger til Oslo kommune og 46,8 stillinger til kommunene i Akershus, i tillegg til å fordele kompetansemidler for å styrke barnevernet i kommunene.

Alle stillingene ble fordelt etter søknad og i tråd med "Retningslinjer for satsing på kommunalt barnevern 2011" (rundskriv Q-31/2010). Kompetansemidlene ble fordelt med 4.151.000 kroner til kommunene i Akershus og 7.541.000 kroner til Oslo kommune.

Alle bydelene i Oslo og kommunene i Akershus fikk tildelt både stillingsmidler og kompetansemidler i 2011.

Resultatområde 46 Universell utforming

Fylkesmannen har ved flere anledninger tidligere år sendt egne brev til kommunene om de føringer som gjelder.

Dette er også et tema som regelmessig tas opp i tilbakemeldinger på kommunale arealplaner.

Resultatområde 47 Innvandring og integrering

47.1 Statsborgerseremonier

Det ble avholdt 2 seremonier. Samlet meldte nærmere 700 nye statsborgere seg på, en deltakerprosent på 25.6. Med gjester og barn var det tilsammen 1757 påmeldte deltakere til sammen på de to seremoniene.

På grunn av mange nye statsborgere i våre fylker var det omlag 600 som ikke kunne inviteres høsten 2011 av kapasitetshensyn. Disse blir invitert våren 2012.

Statsborgerseremonier

Embeter	Antall seremonier	Prosent nye statsborgere som har deltatt
FMOA	2	25,6
Sum	2	

47.2 Bosetting av flyktninger

Fylkesmannen har ikke hatt noen konkret rolle på dette området i 2011

47.3 Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)

Fylkesmannen har behandlet 2 klager som begge fikk avslag

Bidrag på regelverksamlinger i regi av andre: Fylkesmannen har hatt innlegg på 2 samlinger om regelverk knyttet til opplæring for barn og unge flyktninger og asylsøkere, arrangert av NAFO og IMDI.

47.4 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og norskopplæring for asylsøkere

Mot slutten av året 2011 fikk Utdanningsavdelingen tilført kr 11 mill. fra IMDi, som sammen med ubrukte midler hos Fylkesmannen på 1 mill. kr ble overført til Oslo kommune. Midlene forutsettes å være per capita tilskudd for år 2 i 2012.

Kap 822 post 21 - Midler til faglig og pedagogisk utviklingsarbeid: I alt ble det bevilget kr 712 000 til dette formålet.

Fylkesmennene ble for 2011 tilført oppgaven med å arrangere sentrale etterutdanningskurs for ledere og lærere i voksenopplæringen for voksne innvandrere. Vox har ansvaret for innholdet i kursene. Det ble gjennomført en og en halvdags kurs for lærere fra Oslo og todagers kurs for lærere fra Akershus.

I tillegg har det vært innhentet opplysninger om behov for andre etterutdanningstiltak for samme målgruppe og det er fordelt midler til fagdager etc til nettverk i Romerike, Follo, Asker/Bærum og til Oslo kommune.

Kap. 0822 post 60 – Per Capita : Tilskudd for år 1 siste kvartal 2010 og de tre første kvartaler 2011 er utbetalt. I tillegg er det utbetalt tilskudd for år 2-5 begge terminer. Det er også mottatt og behandlet flere søknader i tillegg til de ordinære søknadene gjennom Nasjonalt introduksjonsregister.

I 2011 stod det registrert feil LAV sats for år 2 i Nasjonalt Introduksjonsregister. Det stod registrert kr 18 200 mens den riktige satsen var kr 19 200. Fylkesmannen i Oslo og Akershus fikk imidlertid tillatelse av IMDi den 08.03.2011 til å utbetale etter riktig sats og dette ble gjort i alle sakene unntatt til Oslo kommune. Den manglende utbetalingen på kr 112 000 til Oslo kommune vil derfor bli etterbetalt i 2012.

Kap. 0822 post 60 – Resultattilskudd: Den enkelte kommune søker om tilskuddet etter at resultatet fra Norskprøve 2 eller 3 er bestått. Tilskudd for 3. periode 2010 og 1. og 2. periode 2011 er utbetalt.

Kap. 0822 post 60 – Grunntilskudd: 14 kommuner i Akershus har fått utbetalt kr. 410 000.- hver i henhold til oversikt fra IMDi.

Kap. 0822 post 60 – Norskopplæring for asylsøkere i mottak: 5 kommuner i Akershus og Oslo kommune har fått utbetalt totalt kr 2 842 900 til norskopplæring for til sammen 167 asylsøkere. Av disse var 142 bosatt ved asylmottak i Akershus og 25 i Oslo. Antall asylsøkere i målgruppen ble jevnt redusert fra 59 i 4. kvartal 2010 til 26 i 3. kvartal 2011.

Den opprinnelige budsjetttrammen for 2011 var satt til kr 4 400 000, mens faktisk utbetaling til norskopplæring i asylmottak etter 3. kvartal 2011 lå kr 1 557 100 under budsjett.

Overgangsordningen: Fylkesmannen har hatt særskilt oppfølging av en kommune vedr utbetaling av tilskudd fra 2010. Det var uklarerheter om beregning av størrelsen på tilskuddet helt tilbake fra 2007. I avtale med kommunen ble en gjennomgang avsluttet før utgangen av 2010 og tilskuddsbeløp ble utbetalt. Kommunen kom imidlertid med et nytt oppjustert krav i mars 2011. Dette medførte ytterligere informasjonsinnhenting og avklaringer. Fylkesmannen vil gjennomgå saken og foreta endelig beslutning i 2012.

Resultatområde 48 Likestilling

Embetet har samlet en kvinneandel på ca 70 %. Også i ledergruppen er det flere kvinner enn menn.

Det gjenfinnes ingen systematiske lønnsforskjeller, og ved hvert lønnsoppgjør blir likestillingsaspektet vurdert og hensyntatt, bl.a. ved å sørge for at ansatte i svangerskapspermisjon får like muligheter til å fremme lønnskrav.

Juridisk avdeling er klageinstans for saker knyttet til kommunelovens § 36 om kjønnsbalanse. Vi mottok ingen klagesaker etter valget i 2011.

Likestilling har et særskilt fokus på barnehageområdet jf. 34.2

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
41 Tilsyn med barnevernområdet	kr 2 780 765,38	kr 0,00
42 Familierett	kr 2 738 716,15	kr 0,00
43.1 Tilsyn med kommunale krisesentertiltak	kr 319 445,32	kr 0,00
43.9 Andre krisetiltak (rest 43)	kr 0,00	kr 0,00
44 Familievern	kr 433 532,70	kr 0,00
45 Barnevern	kr 2 305 204,30	kr 448 828,11
47 Integrering	kr 1 233 846,98	kr 0,00
Andre oppgaver under BLD	kr 268 445,92	kr 54 300,89
Sum:	kr 10 079 956,00	kr 503 129,00

Justis- og politidepartementet

Resultatområde 51 Siviladministrasjon

51.2 Vergemålsloven

Det er ikke gjennomført tilsyn i 2011. Vi har holdt møter, drevet veiledning per brev og telefon osv, i forbindelse med Vergemålsreformen.

Møter i 2011 med kommuneadministrasjonene. Møter med overformynderiene blir holdt løpende gjennom 2012.

Vi har bistått overformynderiene med å holde kurs for hjelpevergene.

Oppgaver etter vergemålsloven

Embeter	Antall saker	Antall tilsyn
FMOA	73	0
Sum	73	0

Resultatområde 52 Borgerrettigheter

52.1 Fri rettshjelp

Fylkesmannen behandlet i 2011 4683 salæroppgaver og saker om forhåndsgodkjenning av fritt rettsråd. Det ble anvist kr 41.481.418,- til fritt rettsråd. Totalt over rettshjelpbudsjettet, dvs. også inkludert dekning av salær til kontrollkommissjonen, ble det anvist kr 46.292.982. Dette er en nedgang i forhold til det som er blitt utbetalt de siste årene.

Resultatområde 53 Forebyggende samfunnssikkerhet

53.1 Oversikt over regionale samfunnssikkerhetsutfordringer

Fylkes-ROS revideres i takt med endrede forutsetninger. Det har vært informasjonsmøte med kommunenes beredskapskontakter med 22. juli, krisestøtteverktøyet DSBCIM, ny lov og forskrift og varsling som tema. I tillegg har vi hatt møte med kommunale planleggere for å styrke arbeidet med samfunnssikkerhet i arealplanleggingen.

53.2 Samfunnsplanlegging

Fylkesmannens beredskapsstab er høringsinstans for kommuneplaner, konsekvensutredninger, reguleringsplaner, bebyggelsesplaner og fylkesplaner, og gir uttalelser til dispensasjoner fra arealplaner.

Beredskapsstaben deltar aktivt i prosessen med rullering av kommuneplaner og kommunedelplaner i vårt område. Det brukes betydelig tid til dette. Embetet deltar på fylkeskommunens årlige samling for planleggere, og på planforum som arrangeres når kommuneplaner blir lagt ut til offentlig ettersyn. Beredskapsstaben har deltatt som innleder på flere fylkeskommunale samlinger om samfunnssikkerhet i arealplanlegging.

Behandlede planer 2011:

Kommuneplan samfunnsdel 9

Kommuneplan arealdel 4

Kommunedelplan 20

Reguleringsplaner 316

53.5 Planlegging innen kraftforsyning, flom- og skredfare

Fylkesmannen har oppdatert informasjon om flom- og skredutsatte områder i fylket, og har bidratt til NVEs fagseminar om flom og skred i arealplanlegging. Vi har tett dialog med NVE om arealplaner som berører flom- og skredutsatte områder.

Resultatområde 54 Beredskapsforberedelser

54.1 Beredskapsplaner innen samfunnssikkerhet

I påvente av ny forskrift og etter avtale med DSB har fylkesmannen ikke ført tilsyn med kommunene i 2011. Samtlige kommuner har utarbeidet risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplaner. Vi oppdaterer eget planverk fortløpende og er i ferd med å legge inn dette på DSBCIM. Vi har oppdatert planverket på atomberedskap.no, og avholdt møte med våre 4 politidistrikt og HV-02 for å koordinere arbeidet med skjermingsverdige objekter.

54.2 Øvelser

KOMMUNEØVELSER

Vi fortsetter vår øvingssyklus med langvarig strømbrudd som scenario. Øvelsen avvikles med tre dagers opptrappingsfase og avsluttes med en heldagsøvelse i kommunen. Øvelsen er rettet mot kommunens kriseledelse og kommunale etater/enheter som blir rammet ved et langvarig strømbrudd. Forut for øvelsen innhentes oppdaterte beredskapsplaner og kortfattede konsekvensanalyser fra kommunens etater/enheter.

I vår kontrollstab inngår representanter fra embetets helseavdeling, politiet, sivilforsvaret, heimevernet, kraftforsyningens fylkesrepresentant og en innleid informasjonsrådgiver. Øvingsrapporter sendes DSB fortløpende. Rapportene legges ut på Fylkesmannens internetsider. Heimevernet og Sivilforsvaret er ressurser som Fylkesmannen vektlegger tungt i fredskrisehåndtering. Følgende kommuner ble øvet i 2011: Fet, Nesodden, Oppegård, Rælingen, Skedsmo og Vestby

54.6 Regional samordning

Fylkesmannen har deltatt i sivil/militært kontaktmøte Østlandet og det har vært gjennomført møter med regional Heimeverns- og Sivilforsvarsjef. Fylkesberedskapsrådet har hatt møte, der tema var håndteringen av hendelsene 22. juli. Beredskapsstaben har avholdt møte med Røde Kors og deltatt i KFB-seminar.

Klareringsmyndigheten har journalført 270 saker og fattet vedtak i 108 saker om sikkerhetsklareringer. Det er gjennomført 4 sikkerhetssamtaler. 1 person er nektet klarering.

På grunn av de varslede endringene i fritaksordningen er det i 2011 ikke meldt inn endringer.

54.8 Felles digitalt nødnett

Beredskapsstaben deltar i Direktoratet for nødkommunikasjons kvartalsvise informasjonsmøter og har hatt dialog med kommuner og direktorat i forbindelse med utbyggingsfase 1.

54.9 Atomberedskap og strålevern

Fylkesmannen gjennomførte det årlige møtet med Atomberedskapsutvalget i desember og hvor hendelsen

ved atomkraftverket Fukushima var tema. Fylkesmannen avventer konklusjon fra Samarbeidsutvalget vedrørende etablering av system for nytt planverk for Atomberedskapsutvalget.

54.10 Beredskap innen kraftforsyning

Beredskapsstaben har tett dialog med kraftforsyningens distriktssjef både i normalsituasjon og ved hendelser. Etter strømbortfall på Romerike januar 2011 ble det avholdt evalueringsmøte med impliserte parter.

Resultatområde 55 Regional og kommunal krisehåndtering

55.1 Organisering for krisehåndtering

Gradert samband er oppdatert ved at PBS er erstattet med Klient. Krypterte mobiltelefoner har vært testprøvd i 2011, men har ikke vært i ordinær bruk. Kryptoregnskapet føres i henhold til retningslinjer for dette. Pålagte planer og instruksjoner for kryptoutstyr og sambandstjeneste vedlikeholdes.

55.2 Krisehåndtering

Fylkesmannen har ikke iverksatt samordning etter kgl res i 2011. Vi har vært involvert i følgende situasjoner i 2011.

- strømbortfall i januar på Romerike
- flom i pinsehelgen
- 22. juli

Fylkesmannen har benyttet DSBCIM og rapportert til DSB etter gjeldende rapporteringsrutiner. Alle kommuner er kurset i DSBCIM, men har i varierende grad tatt dette i bruk.

55.3 Evaluering

Fylkesmannen har hatt evalueringsmøter etter strømbortfall i januar og etter hendelsene 22. juli.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
51.2 Vergemålsloven	kr 749 992,84	kr 282 281,67
51.9 Annen siviladministrasjon (rest 51)	kr 21 915,87	kr 0,00
52.1 Fri rettshjelp	kr 1 607 658,70	kr 916 019,39
52.9 Annet Borgerettigheter (rest 52)	kr 723,50	kr 0,00
53 Forebyggende samfunnsikkerhet	kr 2 008 066,75	kr 0,00
54 Beredskapsforberedelser	kr 691 328,29	kr 0,00
55 Regional og kommunal krisehåndtering	kr 597 551,90	kr 0,00
Andre oppgaver under JD	kr 94 438,39	kr 0,00
Sum:	kr 5 771 676,00	kr 1 198 301,00

Kommunal- og regionaldepartementet

Resultatområde 61 Samordning, omstilling og fornying i kommunene

61.1 Kommunerettet samordning

Hovedansvaret for samordning ovenfor kommunene er tillagt samordningsstaben. Samordningsstaben består av en sentral planrådgiver, samt to økonomirådgivere og embetets informasjonsansvarlige.

Fagavdelingene og samordningsstaben gir tilbakemeldinger gjennom kommunenes planprosesser. Dette skjer løpende.

Også i 2011 har embetet gitt et utvalg kommuner en tilbakemelding på økonomiplanen. Tilbakemeldingene har et sterkt fokus på befolkningsvekst, frie inntekter og finansielle indikatorer.

Internt er det utarbeidet en kommuneprofil som skal styrke avdelingenes og embetsledelsens kunnskap om den enkelte kommunes situasjon. Det gjennomføres en løpende oppdatering av disse.

I forhold til kommunedialogen er Fylkesmannens kommunemøter, hvor fagavdelingene er representert etter behov, og vår årlige kontaktkonferanse viktige arenaer. I tillegg kommer den kommunikasjon som foregår løpende på faglige linjer.

Møtevirksomheten mellom embetet og kommunene søkes samordnet gjennom egen tilsynskalender og møtekalender. Dette arbeidet er fulgt opp i 2011.

61.2 Omstilling og fornying i kommunene

Arbeidet har vært knyttet opp mot følgende hovedaktiviteter: Kontakt mot kommuner – i forhold til den økonomiske situasjonen og behovet for fornying.

Skjønnsmiddelstøtte til ulike utviklingsprosjekter – både til enkeltkommuner og til kommuner som samarbeider.

61.3 Samordning av statlig tilsyn

Embetet har utarbeidet en elektronisk tilsynskalender for å kunne samordne tilsyn i tid. Det ble i 2011 brukt ytterligere ressurser på en gjennomgang av tilsynene, og forsterket dialog med avdelingene.

Det ble avholdt møte med Møte med ordfører/rådmannsrepresentantene fra KS Akershus med sikte på å utveksle synspunkter på formen samordningen av statlige tilsyn bør ha.

I tillegg har det vært kontakt med andre tilsynsetater og embeter om temaet.

Resultatområde 62 Kommuneøkonomi

62.1 Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i Kommuneloven

Det ble i 2011 gjennomført 2 lovlighetskontroller av kommunale budsjettvedtak etter kommunelovens § 60. Budsjettene oppfylte lovens krav.

5 kommunale vedtak om låneopptak ble behandlet, og 6 vedtak om låneopptak fra interkommunale selskap. Alle ble godkjent.

Det ble godkjent 7 kommunale garantivedtak. En sak ble sendt i retur, da det ikke var en reell kommunal garanti iht reglene i kommunelovens § 51.

62.2 Økonomiforvaltning - veiledning

Høsten 2011 ble det som vanlig arrangert et informasjonsmøte for kommunene (ledelse og økonomimedarbeidere) samme dag som statsbudsjettet ble offentliggjort. Gjennom året har det vært en løpende dialog mellom embetet og kommunene i forhold til økonomiforvaltningen/inntektssystemet.

Det ble som tidligere år utarbeidet en database over finansielle indikatorer for kommunene i Akershus. Dette er en database som viser utviklingen i sentrale nøkkeltall, historiske og fremskrevne, for enkeltkommunene og gjennomsnitt Akershus. Grunnlaget for tallene er kommunenes regnskaper og økonomiplaner. Dette er et nyttig verktøy i kommunedialogen.

Forslag til fordeling av ordinære skjønnsmidler for 2012 ble utarbeidet høsten 2011. All tildeling av skjønnsmidler ble vurdert opp mot departementets retningslinjer.

Tilbakeholdte skjønnsmidler på 8 millioner kroner ble fordelt i løpet av 2. halvår. Fokuset i 2011 var på omstillings/effektiviseringsprosjekt i enkeltkommuner, samt flere samarbeidsprosjekt mellom kommuner. Kommunene fikk et eget brev om dette i forkant, og ble gitt muligheten for å søke om prosjektskjønn, samt spille inn andre momenter.

I 2011 ble det i tillegg i 2 omganger fordelt skjønnsmidler vedrørende hendelsene 22/7 til kommunene.

Arbeidet har vært videreført på samme måte som tidligere år. Økonomirådgiverne har stilt seg til særlig disposisjon for dialog med administrasjon og politisk ledelse i disse kommunene. Dette som et tillegg til den dialog som gjennomføres med alle kommunene i Akershus. De to kommunene i ROBEK fikk særlig oppfølging.

Som normalt, har vi også i 2011 videreformidlet og utarbeidet skriftlig informasjon til kommunene etter fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett og kommuneproposisjonen. Økonomirådgiverne har stilt seg til disposisjon for kommuner som har ønsket deltagelse på egne møter.

KOSTRA-rapporteringen ble fulgt opp på vanlig måte. Økonomirådgiverne var i løpende dialog med flere kommuner underveis i rapporteringen, i tillegg til mer generell kontakt med kommunene. KOSTRA-data er fortsatt en sentral del av økonomiplan-tilbakemeldingene og de interne kommuneprofilene.

Resultatområde 63 Kommunalrett og valglov

63.1 Kommunalrett

Kunnskapene i kommune om kommuneloven er variabel, noe som er naturlig sett hen til forskjellene i størrelse og juridisk kompetanse. Juridisk avdeling bruker mye tid på veiledning i kommuneloven, først og fremst per telefon og e-post.

Lovlighetskontroll

Embeter	Saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i			Lovlighetskontroll initiert av fylkesmannen			Vedr. habilitet	Vedr. lukking av møter
	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig		
FMOA	10	8	2	5	5	0	0	0
Sum	10	8	2	5	5	0		

63.2 Valg

Juridisk avdeling har deltatt på KRD's valgkurs, og hatt kurs for alle kommuner i samarbeid med Akershus fylkeskommune og Oslo kommune. Kurset fulgte anbefalt opplegg fra KRD, med to kursdager, en før og en etter sommeren. Tilbakemeldinger tyder på at deltakerne ikke syntes dette var optimalt.

Resultatområde 64 Forvaltningsloven og offentleglova i forhold til kommunesektoren

saker totalt inn i 2011: 65

antall saker etter fvl: 3

antall saker etter offl: 62

saker avgjort i 2011: 59

Resultatområde 65 Kommuneinndeling og interkommunalt samarbeid

65.1 Kommuneinndeling

Ingen saker til behandling i 2011.

65.2 Interkommunalt samarbeid

Se kommentarer under pkt. 2.1. Skjønnsmidler mht søknader vedrørende interkommunalt samarbeid.

Resultatområde 66 Bolig- og bygningsrett

66.1 Byggesaker

I 2011 kom det inn 699 klagesaker etter plan- og bygningsloven, 642 byggesaker og 57 plansaker. Det ble fattet 745 vedtak. Ved årsskiftet var det 325 saker i restanse. Det var 46 restanser færre enn ved årsskiftet 2010/11. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 144 dager i siste tertial. Vi fikk inn 41 begjæringer om utsatt iverksetting. Det rapporteres tertialvis i sysam.

66.2 Saker om ekspropriasjon

I 2011 kom det inn 5 saker, hvorav 3 søknader om forhåndstiltredelse, 1 klage over kommunens tillatelse til ekspropriasjon og 1 søknad om ekspropriasjon i medhold av oereigningslovens § 2 (nr 42).

9 saker ble avsluttet hvorav 5 søknader om forhåndstiltredelse (3 innvilget, 1 avslått, 1 avsluttet uten realitetsbehandling), 2 klager over kommunens tillatelse til ekspropriasjon (1 stadfestet, 1 avsluttet uten realitetsbehandling) og 2 søknader om ekspropriasjon i medhold av oereigningsloven § 2 (1 innvilget, 1 avsluttet uten realitetsbehandling).

I tillegg er det forberedt og oversendt 2 saker til departementet (KRD) for klagebehandling.

66.3 Klage etter eierseksjonsloven

Klage etter eierseksjonsloven - antall

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMOA	2	2	0	I den ene saken ble eierseksjonslovens § 6, 2.ledd vurdert. Kommunens avslag på søknad om reseksjonering ble opphevet fordi vurderingene fremsto som mangelfulle. I den andre saken ble eierseksjonsloven § 8 annet ledd jf § 13 første ledd, jf. også §§ 6 og 7 vurdert.
Sum	2	2		

66.4 Klage på kommunalt vedtak om forkjøpsrett av leiegård

Klage på kommunalt vedtak om forkjøpsrett av leiegård - antall

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMOA	1	0	1	Saken gjaldt klage over vedtak om ikke å nytte kommunal forkjøpsrett ved overdragelse av leiegård i Asker kommune. Et flertall av beboerne i de boliger/leiligheter som var bebodd ønsket at kommunen skulle gjøre forkjøpsrett gjeldende på deres vegne. Fylkesmannen fant ikke at det i saken var forhold som talte for å pålegge kommunen å erverve leiegården, jf § 3 og hensynet til det kommunale selvstyret.
Sum	1	0		

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
62 Kommuneøkonomi	kr 1 074 442,22	kr 0,00
66 Bolig- og bygningsrett	kr 7 344 736,87	kr 473 861,53
Andre oppgaver under KRØ	kr 761 247,68	kr 0,00
Sum:	kr 9 180 426,00	kr 473 861,00

Arbeidsdepartementet**Resultatområde 73 Sosiale tjenester****73.1 Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen**

Det var en økning i antall klagesaker på 3% i fht 2010. Fylkesmannen har behandlet 818 saker vedr økonomisk sosialhjelp/andre bestemmelser. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle saker etter lov om sosiale tjenester i Nav var på 2.8 måneder. Det er avgitt en intern høringsuttalelse i fht utkast til rundskriv. Opplæringsoppdrag for ansatte i NAV og evt andre kunne ikke gjennomføres grunnet forsinkelser i forskrifts- og rundskrivsarbeidet fra sentrale myndigheter.

Fylkesmannen har daglig telefonisk tilgjengelighet for kommunene/publikum og mottar i gj.snitt 2500-3000 henvendelser på dette området i året.

73.2 Sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen - formidlingstiltak og kompetanseutvikling

Fylkesmannen har hatt fortløpende høy aktivitet på alle satsingsområder beskrevet i pkt 73.2 tom pkt 73.6.

Med unntak av opplæringsoppdrag i ny lov har alle aktiviteter vært målrettet mot fagområder. Vi har både videreført fungerende nettverk samt bestrebet oss på å koordinere de ulike satsingene. Fylkesmannen er fast representert i samarbeidsutvalgene mellom Nav fylke, kommunene og KS i både Oslo og Akershus.

Fylkesmannen har videre vært deltaker i styringsgruppen for HUSK i Oslo og Akershus gjennom hele prosjektperioden.

HPMT: Oslo og Akershus har 2 prosjektkontor (Lørenskog og bydel Søndre Nordstrand), samt 2 kontrollkontor, som følges særskilt opp i forskningsprosjektet. Opplæringsprogram er gjennomført, og implementering av metoden har vært prioritert i alle møter med de 2 kontorene. Struktur for arbeidet i 2012 er planlagt. Prosjektet går inn i en ny fase i 2012 hvor metoden skal tas i bruk systematisk og det er avtalt månedlige veiledningsmøter.

73.3 Kvalifiseringsprogrammet

Fylkesmannen har hatt sterkt fokus på kommunenes arbeid med KVP i kontakten med det enkelte kontor og i ulike fora som Fylkesmannen deltar i. Vi har videre vektlagt løpende telefonisk rådgivning/veiledning og informasjon om lovforståelse vedr KVP.

Vi har også deltatt på samlinger i regi av direktoratet og hatt løpende møter med Nav fylke i hhv Oslo og Akershus.

AKERSHUS:

Det har vært arrangert 18 nettverksdager fordelt på 4 regioner med totalt 72 deltakere i løpet av året. Vi har vektlagt temaer som kommunene selv har valgt. Dette har omfattet bla: grønt arbeid/markedsarbeid, lovforståelse, holdninger, ungdom og arbeid, HPMT, arbeidslivsenteret, tiltaksarbeid, motivasjon, rus/psykiske utfordringer og konflikt.

Det har videre vært avholdt en dagssamling for hele fylket med 55 KVP medarbeidere.

OSLO

Fylkesmannens arbeid i Oslo foregår i et samarbeid med Oslo kommune og Nav fylke der arbeidet og ansvaret fordeles. Fylkesmannen har deltatt og bidratt i Oslo kommunes nettverk for KVP medarbeidere. Det har vært avholdt 4 samlinger/fag-dager med opptil 120 deltakere på samling.

Fylkesmannens egne nettverkssamlinger har vært avholdt 2 ganger (totalt 3 dager) med ca 35 deltakere pr samling. Målgruppen for disse samlingene er KVP veiledere, team eller seksjonslederne på kommunal side. Temaene på de ulike samlingene har omfattet:

Metodebruk, brukermedvirkning, arbeidsevnevurdering, brukermedvirkning, ungdom skole & arbeid, HPMT, deltagere med behov for språkoppføring, personer under straffegjennomføring og rapportering.

Erfaringsutveksling og god praksis er et gjennomgående tema i begge fylker.

73.4 Utenrettslig økonomisk rådgivning

Fylkesmannen har i 2011:

- Arrangert, hatt faglig ansvar og holdt innlegg på basiskurs, grunnkurs, videregående kurs, oppfølgingskurs og fagdager i hele regionen. Antall deltakere var ca. 900 personer totalt.
- Holdt jevnlig kontakt med, og avholdt to dagssamlinger med kontaktpersonene i de andre embetene
- Initiert arbeid med å få til samarbeidsrutiner for personer med gjeldsordning etter gjeldsordningsloven mellom 4 bydeler og Namsfogden i Oslo, jevnlig kontakt med namsapparatet i Oslo og Akershus
- Initiert samarbeid med 4 kommuner og spesialisthelsetjenesten i Akershus/Romerike ang. økonomi og psykisk helse

- Videreført statistikk/rapportering fra alle bydeler i Oslo og kommuner i Akershus, samt Oppland og Hedmark
- Formidlet erfaringer fra prosjekter og utviklingstiltak, forskningsresultater, samt viktigheten av god informasjon på bydelenes/kommunenes nettsider
- Tilbudt alle bydeler/kommuner deltakelse i nettverk

73.5 Boligsosialt arbeid

Fylkesmannen har i 2011:

- Vurdert og prioritert tilskuddsøknader fra bydeler i Oslo og kommuner i Akershus og uttalt innvilget tilskudd
- Arrangert boligsosiale konferanser for hhv Oslo (70 deltakere) og Akershus (68 deltakere)
- Besøkt/fulgt opp utvalgte kommuner og bydeler som mottok tilskudd
- Deltatt i møter om statlig koordinering med Husbanken
- Deltatt i nettverk for bydelene i Oslo
- Arrangert fagsamling for Akershus, Hedmark og Oppland
- Deltatt på samling med frivillighetsprosjektet
- Innledet samarbeid med kriminalomsorgen Nord-Øst
- Avholdt kurs i frivillig og tvungen forvaltning for Oslo (60 deltakere)

73.6 Barn og unge

Fylkesmann har i 2011 utført følgende aktiviteter:

- Vurdert og prioritert tilskuddene mot barnefattigdom for kommuner i Akershus og bydeler i Oslo.
- Samordnet tilskudd mot barnefattigdom med tilskudd til boligsosiale tiltak og tilskudd til rusarbeidet i bydeler og kommunene i egne møter.
- Innvilget tilskudd til totalt 13 tiltak, 5 er nye tiltak for 2011. De fleste tiltak er rettet mot familier som mottar sosialhjelp, familier med en eller begge foreldre i KVP, eller øremerkede fritidstilbud til utsatte barn/unge.
- Fylkesmannen har informert om muligheter til å søke og videre gitt informasjon i annen kontakt med kommuner og bydeler.
- Oppfølging av tilskudd til barnefattigdom har tildels vært tema i nettverk på det boligsosiale området samt KVP da deltakere i disse nettverk har ofte det samme ansvaret ifht barnefattigdom og samme målgrupper.

Ressursrapportering

Sosial- og familieavdelingen. Ved en inkurie ble 0,5 årsverk for mye løst på resultatområde 740 i agresso. Vi har brukt 1 årsverk ressurs på dette område.

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
73.3 Kvalifiseringsprogrammet	kr 339 240,83	kr 1 183 702,16
73.9 Andre oppgaver Sosialtjeneste (rest 73)	kr 101 233,08	kr 1 459 870,45
74 Tilsyn med sos. tj. i arbeids- og velferdsforv.	kr 827 872,81	kr 0,00
Andre oppgaver under AD	kr 656,25	kr 0,00
Sum:	kr 1 269 002,00	kr 2 643 572,00

Helse- og omsorgsdepartementet

Resultatområde 73 Levekår og sosiale tjenester

73.1 Lov om sosiale tjenester

Se under Arbeidsdepartementets område

Resultatområde 75 Habilitering og rehabilitering

75.1 Habilitering og rehabilitering – nasjonal strategi

Regional koordinerende enhet har gjennomført 2 dialogmøter i 2011 med koordinerende enheter ved sykehusene i området for Helse Sør-Øst. Stedet for møtene går på omgang mellom HF-ene. Møtene blir brukt til presentasjon av relevante tema og tilhørende diskusjoner. Representant for fylkesmannen deltar.

Fylkesmannen har gjennomført en kartlegging høsten 2011 som viser at de aller fleste kommunene og bydelene i Oslo og Akershus har etablert koordinerende enhet. Noen få bemerkter at dette arbeidet er i utvikling.

Det er bare Vestre Viken HF som ikke har koordinerende enhet som har regelmessige møter med kommuner i sitt område på systemnivå. Denne typen møtene blir arrangert fra 2 – 4 ganger i året. Alle har møter knyttet til pasienter med fokus på veiledning, kompetanseoverføring og samarbeid.

Fylkesmannen er også representert i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Akershus fylkeskommune.

Det har vært gjennomført tilsyn med kommuner og bydelers rehabiliteringstilbud og ved slagenheter ved sykehus.

75.2 Barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier

75.3 Unge personer med nedsatt funksjonsevne i alders og sykehjem

Fylkesmannens kartlegging av antall personer under 50 år som har vedtak på langtidsplass i alders- og sykehjem eller i boform med heldøgns omsorg og pleie viser at det er 30 personer i Oslo og i alt 16 personer i Akershus som har denne typen vedtak. Både kommuner og bydeler vurderer løpende om boformen er hensiktsmessig for den enkelte bruker. De pasientene som ønsker IP har fått det eller den er i arbeid.

Resultatområde 76 Kvalitet og samhandling

76.1 Samarbeid mellom 1. og 2.linjetjenesten

Akershus:

I en kartleggingsundersøkelse Fylkesmannen gjorde i desember 2011, kommer det frem at flere kommuner i Akershus har inngått samarbeidsprosjekter/rutiner med 2.linjetjenesten på ulike tjenesteområder. Flere kommuner er imidlertid i planleggingsfasen både når det gjelder etableringer av lokalmedisinske sentra og annet samarbeid.

Noen eksempler fra Akershus:

- Avtaler mellom Vestre Viken HF og Asker kommune om følgende:

1. henvisning, behandling og utskriving av pasienter med behov for somatiske helsetjenester.
2. henvisning, behandling og utskriving av pasienter med behov for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisthelsetjeneste
3. Samarbeidsavtale om oppfølging av ungdom som er innlagt med rusintox
4. Selvmordsforebyggende team
5. Forebyggende familieteam (felles rutiner og tiltak rundt felles gravide psykisk syke eller rusmiddelavhengige)
6. BUP som fast representant i inntaksteamet i Barne- og familieenheten
7. Grupper for barn og unge som har foreldre med psykiske plager eller problemer med rus
8. Samarbeidsavtale om oppfølging av unge i kommunen etter gjennomført abortinngrep

- Sørums kommuner sammen med de andre kommunene på Nedre Romerike har inngått samarbeid med AHUS om mobilt røntgen.

- Nittedal kommune deltar i utviklingsarbeidet « Samarbeid om utskrivningskvalitet» - felles utfordringer i pasientsamarbeidet i forbindelse med utskriving /hjemreise mellom kommuner og Ahus i deres opptaksområde. Kommunen deltar også i prosjektet Plattform for elektronisk samhandling mellom Ahus, Follo og Romerike.

Oslo:

Tilbakemeldingen fra samtlige bydeler er at det er etablert samarbeid mellom 1. og 2. linje. For Oslo kommune finnes en overordnet samarbeidsavtale med Oslo universitetssykehus. For Oslo kommunes bydeler som sogner til Akershus universitetssykehus er det utarbeidet en samarbeidsavtale som ligger til godkjenning. I tillegg til overordnede samarbeidsavtaler beskriver mange bydeler samarbeidsavtaler/prosjekter/rutiner med eget lokalsykehus og med DPS.

Noen eksempler: Bydel **Stovner** har avtale med Ahus om gjensidig hospitering innen psykisk helsevern og brukerstyrte senger innen psykisk helsevern/DPS, samarbeidsavtale om helhetlig pasientforløp og palliativ sykepleier som samarbeider med palliativt team på sykehuset. I Bydel **St. Hanshaugen** er det etablert Forum for psykisk helse og Forum for medisinsk samhandling. Bydel **Søndre Nordstrand** er med i et prosjekt innen psykisk helsevern og har psykologer på bydelens legekontor. I Bydel **Grünerløkka** er ACT-prosjektet et godt eksempel på samarbeid mellom 1. og 2. linje, likeledes PRIO-møter som holdes mellom bydelen og lokalsykehus og sektorbydeler for oppfølging /planlegging av utskrivelse innen psykiatri.

Det pågår mange samarbeidsprosjekter mellom 1. og 2. linje finansiert med midler fra Helsedirektoratet og fra HOD. I flere av disse prosjekter er det også deltagelse fra NAV, frivillige organisasjoner og Høgskolen i Oslo.

Etablerte lokalmedisinske sentra finnes i bydelene Frogner og Sagene. 7 bydeler er i prosessen med å prøve seg frem/utrede/vurdere, mens 6 ikke har startet arbeidet.

76.2 Individuell plan

Det har ikke vært særskilte tiltak knyttet opp mot arbeid med individuelle planer i 2011.

76.5 Felles digitalt nødnett

Fylkesmannen har ennå ikke bistått helseforetakene og kommunene i innføringen av nødnettet.

Resultatområde 77 Andre oppdrag

77.1 Helsemessig og sosial beredskap

Helseavdelingen arrangerte i 2011 møte om Lokal Redningssentral og LRS-legens funksjon. Konferansen ”Nasjonal beredskapskonferanse for helse - og sosialsektoren” ble arrangert over to dager i november av Fylkesmannen i samarbeid med Helsedirektoratet og Helse Sør-øst.

Det har vært ukentlige møter i Fylkesmannens beredskapsstab der Helseavdelingen er representert ved assisterende fylkeslege.

Fylkeslegen deltar i Fylkesberedskapsrådet og i fylkets atomberedskapsutvalg.

Arbeidet innen helsemessig og sosial beredskap har vært preget av oppfølging etter angrepene 22. juli. Fylkesmannen har vært bindeledd mellom Helsedirektoratet og Oslo kommune samt kommunene i Akershus. Alle kommunene i Oslo og Akershus har per i dag en egen beredskaps e-postadresse: beredskap@kommunenavn.kommune.no som skal benyttes ved kriser, når det haster og utenom kontortid. Den første tiden etter hendelsene mottok Fylkesmannen statusrapporter fra kommunene - først daglig deretter ukentlig - som ble videreformidlet samlet til Helsedirektoratet. Kommunene har foretatt en aktiv oppfølging av berørte/rammede, herunder opprettet psykososiale team og kontaktpersoner.

Det har vært 6 kommunale beredskapsøvelser i 2011 der temaet har vært langvarig strømbrudd. Etter strømbrudd på Romerike hadde Fylkesmannen evalueringsmøte med 6 berørte kommuner.

77.2 Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	18	3
Sum	18	

77.3 Særfradrag

Særfradrag for utgifter til behandling utenfor den offentlige helsetjenesten. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid.

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	543	77
Sum	543	

77.4 Førerkortsaker

Førerkort. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	3511	85
Sum	3511	

77.5 Pasientjournaler

Pasientjournaler. Antall saker.

Embeter	Antall
FMOA	80
Sum	80

77.8 Rettssikkerhet ved ytelse av helsehjelp med hjemmel i pasientrettighetsloven kap. 4A

Opplæringstiltak: Vi har holdt to forelesninger i spesialisthelsetjenesten og seks forelesninger i

kommunehelsetjenesten i 2011. I tillegg er det gitt regelmessig veiledning på telefon. Vi har i tillegg gjennomført 6 todagerstilsyn som del av et landsomfattende tilsyn på området .

Etterprøving og klagesaksbehandling: Vi mottok 314 kopier av vedtak i 2011. Av disse var 150 over tre måneder med tilhørende etterprøving. I tillegg krevde 110 vedtak umiddelbar oppfølging ved mottak. Vi hadde en klagesak i 2011, i tillegg var en klagesak fra 2010 gjenstand for domstolsprøving i 2011. Denne var gjennom to rettsinstanser og ble til slutt avvist av høyesterett. Vi var i denne sammenheng involvert i forberedelse av saken til de ulike rettsinstanser.

Resultatområde 83 Folkehelsearbeid

83.1 Folkehelsearbeid generelt

Samhandlingsreformen og nye lover

Kommunene har gjennom skriftlig informasjon, møter og konferanser blitt gjort kjent med intensjonene med Samhandlingsreformen, ny helse- og omsorgslov og folkehelselov, som trer i kraft 1.1. 2012. Det har bl.a skjedd i møte med ordførere og rådmenn, ledende helsesøstre, kommunejordmødre, ledere for psykiatriområdet, kommune-/bydelsoverleger og omsorgstjenesten. I tillegg har Fylkesmannen i samarbeid med Helsedirektoratet arrangert en konferanse med ca 350 deltakere. Målgruppen var politikere og ledere fra bydeler og kommuner. På konferansen ble det viktigste innholdet i de nye lovene belyst, inkludert viktige momenter i plan- og bygningsloven og hvordan de sammenfaller med paragrafer i folkehelseloven. Videre ble det vist til utfordringer kommuner/bydeler står overfor, fremtidige virkemidler, og gode modeller for samhandling fra kommuner og bydeler.

Mange kommuner/ bydeler er godt i gang med planlegging av arbeidet med innføring av samhandlingsreformen og nytt lovverk. Det er ulikt hva kommunene benytter de ”frie samhandlingsmidlene” til. Enkelte kommuner har opprettet helsesøster- og jordmorstillinger, og flere kommuner bruker midlene til utbygging av frisklivsentraler. Andre har benyttet midlene til oppretting av lindrende enhet, ACT –team, styrking av hjemmetjenesten og dagsentertilbud m.m. I Oslo er noe av midlene (4 mill) benyttet til skolehelsetjenesten i videregående skole, prosjekt gravide og rus, rehabiliteringsavd for eldre, utredning av felles institusjon barnevern/barne- og ungdomspsykiatri.

Fylkesmannens helseavdeling er med i den tverrfaglige plangruppen internt og vurderer alle planprogram/planstrategier/kommuneplaner i forhold til folkehelseperspektivet. I 2011 hadde vi også planstrategien for Oslo kommune til høring. Oslo kommunes folkehelseplan skal være klar i 2012.

Det har skjedd en god og aktiv utvikling med å få det brede folkehelsearbeidet forankret i planprogram/kommuneplaner. Kommunene ser frem til det nye verktøyet ”folkehelseprofiler”, som Folkehelseinstituttet skal formidle til alle kommuner fra 2012. Flere kommuner utarbeider i tillegg egne folkehelseplaner.

Folkehelsearbeid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA		
Sum	0	

83.2 Miljørettet helsevern

Alle uttalelser fra Helseavdelingen til JURA i saker om miljøretta helsevern er avgitt innen 8 uker.

83.3 Ernæring, fysisk aktivitet, tobakk og seksuell helse

Temaene er satt på dagsorden på ulike arenaer i folkehelse/partnerskapsnettverket. Dette gjelder møter/kurs med skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom, kommunens folkehelsekoordinatorer, samt i ressursgruppene for de ulike områdene. I tillegg bidro folkehelsepartnerskapet til at det blir gitt tilbud om kurs i ”endringsfokuset veiledning” til aktuelle målgrupper i begge fylker.

I tråd med endring i oppgavefordelingen mellom Akershus fylkeskommune og Fylkesmannen er koordinering av ressursgruppene i ernæring og tobakksforebygging i 2011 overført til fylkeskommunen.

Tobakksforebyggende arbeid

En viktig oppgave for fylkesmannen er å bidra til implementering av FRI- programmet i ungdomsskolene. Fylkene har mange skoler som får dette til på en god måte, der både elever, lærere og skolehelsetjenesten arbeider sammen. I Akershus ble en ungdomsskole tildelt tobakksfriprisen i 2011 for nettopp å benytte en slik modell. Likevel bruker færre skoler i våre fylker programmet enn landsgjennomsnittet. En av årsakene til dette kan være at skolene heller velger helhetlige løsninger og tar momentene fra FRI – programmet med i et felles opplegg, som ofte kalles ”Rusforebygging i skolen”. Under Verdens tobakksfrie dag 31. mai var det mange aktiviteter i Oslo og Akershus. Kommuner, helseforetak og frivillige organisasjoner fikk tildelt midler til tiltak etter søknad.

Det er stort behov for tilbud i våre kommuner og særlig når det gjelder røykesluttgrupper. I Akershus har vi sett en forbedring det siste året ved at Frisklivsentralene har opprettet slike grupper. I Oslo arbeides det med å få øke tilbudet.

Frisklivsentraler

Oppretting av Frisklivsentraler er i god utvikling både i Akershus og Oslo. Sentralene har ulike lavterskeltilbud. Enkelte har tilbud innen fysisk aktivitet, ernæring og røykeslutt, samt spesielle tilbud til barn og unge, mens andre bare har tilbud om fysiske aktivitetstiltak. Kommunene/bydelene har fått tildelt midler fra fylkeskommunen/Oslo kommune etter søknad. I Akershus har følgende kommuner opprettet Frisklivsentral: Asker, Aurskog-Høland, Eidsvoll, Frogn, Nes, Nittedal, Oppegård, Rælingen, Ski og Vestby I tillegg har følgende fått midler og er i gang med å utvikle sentraler: Bærum, Fet, Lørenskog og Ullensaker, samt felles sentral for Gjerdrum, Hurdal og Nannestad. I Oslo har følgende bydeler opprettet Frisklivsentral: Alna, Bjerke, Frogner og Stovner. Bydel Gamle Oslo, Grorud og Søndre Nordstrand planlegger å opprette sentral i 2012.

Seksuell helse Handlingsplan for forebygging av uønsket svangerskap og abort 2010 -2015

Alle kommuner/bydeler har etablert helsestasjon for ungdom, der de bl.a. gir rådgiving/veiledning i seksuell helse. Helsestasjonene samarbeider med skolehelsetjenesten både i ungdoms- og videregående skole. 14 kommuner, 6 bydeler, studenthelsetjenester, samt private organisasjoner søkte om tilskuddsmidler for til sammen kr. 1.8 millioner til ulike tiltak innen området seksuell helse.

Fylkesmannens helseavdeling koordinerer et nettverk for personell ved helsestasjonene for ungdom og skolehelsetjenesten, der det gis faglig påfyll og erfaringsutveksling innen tema seksuell helse. I Oslo organiseres ”nettverket helsestasjon for ungdom” av helse- og velferdsetaten.

I samarbeid med Helsedirektoratet og Helse- og velferdsetaten i Oslo kommune arrangerte fylkesmannen et seminar for målgruppen med til sammen 120 deltakere. Temaet var ”Hovedstrategier for seksuell helse og forebygging av uønskede svangerskap, fremtidens hormonelle prevensjonsmetoder, samt forskningsprosjekt om lett tilgjengelig prevensjon til unge kvinner”.

83.6 Smittevern

Det er ikke blitt avholdt regelmessige møter med kommunene rundt dette tema i 2011.

Helseavdelingen har deltatt i samarbeidsmøter med Oslo kommune angående HIV-problematikk.

Det ble avholdt smittevernkonferanse for helsepersonell i Oslo og Akershus februar 2011. Hovedtemaene var HIV-situasjon og forebygging, andre seksuelt smittsomme sykdommer, influensavaksinasjon, tuberkuloseoppsporing, MRSA-problematikk, ME, overvåking av infeksjoner og antibiotikabruk i sykehjem, IHR-forskriften, samt kasuistikker rundt smittevern.

Resultatområde 84 Primærhelsetjeneste

84.1 Allmennlegetjenesten inkludert fastlegeordningen

Det ble søkt opprettet 12 nye fastlegehjemler fordelt på 5 bydeler i Oslo og 9 nye hjemler fordelt på 5 kommuner i Akershus. Behov for nye hjemler sees som følge av kraftig befolkningstilvekst i flere kommuner, men det har også vært fokus på kommende utfordringer i primærhelsetjenesten i samsvar med samhandlingsreformen. Antall innbyggere pr fastlegeårsverk varierer betydelig. I Oslo er det en variasjon i legedekning som ikke uten videre reflekterer behovet for fastleger vurdert på basis av helseindikatorer og befolkningsprofilen i de ulike bydelene. Dette antas å speile en uheldig kapasitetsforskjell som bør tas i betraktning ved opprettelse av nye fastlegehjemler i Oslo.

Det har ikke innkommet søknader om suspensasjon fra Fastlegeforskriften § 17.

84.2 Turnustjeneste

Fylkesmannen administrerer tildeling av turnusplasser for turnusleger i kommunehelsetjenesten. Oslo og Akershus hadde våren og høsten 2011 totalt 43 turnusleger for begge periodene i kommunehelsetjenesten.

Fylkesmannen gjennomfører gruppeveiledning for turnuslegene i kommunehelsetjenesten. Dette er et supplement til individuell veiledning tilknyttet arbeidsstedet. Oppgaven løses gjennom en stillingsbrøk på 60% fordelt på to leger. I tillegg arrangeres det hver halvår akuttmedisinsk kurs i samarbeid med Akershus universitetssykehus HF og Oslo kommunale legevakt. I samarbeid med Helfo gjennomføres introduksjonsseminar om oppgjøresordninger og riktig takstbruk. Fylkesmannen holder egne halvårige kurs for turnuskandidatene med vekt på helsejuss og offentlig helseforvaltning.

Fylkesmannen har ansvar for å fremskaffe tilstrekkelig antall turnusplasser for fysioterapeuter i region sør-øst, som består av 10 fylker. Turnusstart 15.08.2011 påbegynte 132 kandidater ett års turnustjeneste, hvorav 15 turnusplasser var lokalisert i region nord. I tillegg gjennomførte 12 turnusfysioterapeuter kun seks måneders tjeneste i turnusåret 2011/2012 grunnet utsatt studieprogresjon eller resttjeneste. Fylkesmannen må hvert år anmode Statens autorisasjonskontor for helsepersonell å pålegge kommuner og helseforetak mottak av turnusfysioterapeut. Det er særlig vanskelig å opprette nok turnusplasser i spesialisthelsetjenesten.

Fylkesmannen har også ansvar for å administrere veiledning av veiledere av turnusfysioterapeuter i samarbeid med Norsk Fysioterapeutforbund (NFF). Fylkesmannen har den praktiske tilrettelegging, og NFF står for det faglige innhold og stiller med kursledere.

84.3 Klagesaksbehandling etter lov om helsetjenesten i kommunene, pasientrettighetsloven og lov om sosiale tjenester

Vi fikk inn 6 klagesaker etter kommunehelsetjenesteloven. Vi avgjorde 8 saker og har 3 saker i restanse ved årsskiftet.

84.4 Helsetjenesten til innsatte i fengsel

Ingen spesielle aktiviteter i 2011.

84.5 Helsetjenestetilbud til asylsøkere, flyktninger, familiegjennforente og direktebosatte overføringsflyktninger

Se punkt 84.10

Konferanse mot kjønnslemlestelse 17.06.2011.

Kjønnslemlestelse. Opplæring for leger, helsesøstre, jordmødre og annet helsepersonell 02.02 og 11.02 2011.

Rundskriv 1-5/2009 gjennomgått og utdelt ved konferansene.

Veileder IS- 1022 utdelt ved konferanser og ved fagmøter.

Kartlegging i henhold til oppdrag oversendes Helsedirektoratet.

84.6 Helse- og omsorgstjenester i et flerkulturelt samfunn

Vurdering av kommunenes ivaretagelse av helse- og omsorgstilbudet til urbefolkningen og andre minoritetsgrupper

Fylkesmannen har gjennomført en kartlegging av helsetjenestetilbudet for asylsøkere, flykninger og familiegjenforente i 2011. Mye er bra i kommunenes og bydelenes helsetjenestetilbudet til målgruppen, selv om det på ulike områder er behov for bedre rutiner og prosedyrer for tilrettelegging og gjennomføring. Det er også viktig at det er nok personellressurser til å ta hånd om denne gruppen beboere.

Det er flere transittmottak i våre fylker. Den viktigste utfordringen for helsevesenet den korte tiden de oppholder seg der, er at alle blir undersøkt for smittsomme sykdommer, spesielt den lovpålagte screening for tuberkulose. Det er også viktig å fange opp andre behandlingstrengende sykdommer, og om de har behov for å komme til et tilrettelagt mottak. Helsetjenesten de blir tilbudt her synes å virke tilfredsstillende. De fleste mottak har helsepersonell tilgjengelig. Det er imidlertid også meldt fra kommuner om at samarbeidet mellom kommunens helsetjeneste og mottaket kunne vært bedre.

Det er også utfordringer knyttet til smitte av tuberkulose og andre behandlingstrengende sykdommer i den første fasen av oppholdet. De som er smittet av tuberkulose men som ikke er umiddelbart behandlingstrengende, blir ofte værende i transittmottaket i mangel på nok kapasitet i forsterkede mottak. Dette representerer en potensiell smittefare for andre som er på mottaket. Andre med behandlingstrengende sykdommer blir heller ikke i tilstrekkelig grad overført til egnet oppholdssted eller direkte overført til kommunene i tilfeller der det er f.eks. ekstra pleie- og omsorgsbehov. Det synes som kapasiteten ved forsterkede mottak og andre mottakssteder er for liten, i alle fall i perioder med stor pågang.

I ordinære mottak meldes det at beboerne får helse- og legekonsultasjon innen tidsperspektivet som er anbefalt i retningslinjer og veileder for helsetjenester. Det er imidlertid ofte problematisk å få tildelt D-nummer innen rimelig tid og derved få tilgang til lege, trygde- økonomitjenester. Ved behov for legekonsultasjon benyttes Helsetjenesten for flyktninger ved Ullevål universitetssykehus, legevakter og fastleger som tar imot til tross for at manglende D-nummer.

Ved bosetting i kommunene har denne gruppen beboere tilgang til de kommunale helsetjenester. Her kan det også være ventetid på D-nummer og personnummer, spesielt for overføringsflykninger. Inntrykket er at det har vært en økning av personalressurser i kommuner og bydeler som arbeider med innvandrere, spesielt innen smittevern og i tilknytning til Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (2003).

Det er en overvekt av både fysiske og psykiske sykdommer i disse gruppene sammenlignet med normalbefolkningen. Tuberkulose, diabetes, og tannhelseproblemer er utbredt, samt depresjon, søvnvansker og skader etter tortur og langvarig feilernæring. Det registreres langt flere flykninger enn tidligere med psykiske lidelser og plager. De psykiske sykdommene setter store krav til det kommunale behandlingsapparatet. Flere kommunalt ansatte inkludert fastleger bekrefter at de ønsker mer samarbeid med og forsterket innsats av det psykologiske/psykiatriske behandlingstilbudet til disse beboerne.

Innvandrere skal ha likeverdig helsetjenestetilbud med befolkningen forøvrig. Språkbarrierer skaper kommunikasjonsproblemer og hindrer likeverdig behandling. En godt tilrettelagt tolketjeneste er derfor av fundamental betydning for kvaliteten av helse- og omsorgstilbudet. Veileder om kommunikasjon via tolk, IS-1924 - utgitt 2011, er et viktig hjelpemiddel for å lage gode prosedyrer. Det er mange kommuner og bydeler som ikke kjenner den nye veilederen, og som melder at de ikke har utarbeidet gode nok retningslinjer for tilrettelegging, bestilling, betaling og bruk av tolk.

84.7 Helsetjenestetilbud til personer utsatt for seksuelle overgrep eller vold i nære relasjoner

Mange kommuner i Akershus og de fleste bydeler i Oslo har utarbeidet handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. Mange har utarbeidet gode prosedyrer og rutiner for arbeid med saksfeltet, og det opplyses at handlingsplanene er et viktig verktøy i arbeidet med barn og unge. I Oslo har en bydel meldt at de ikke har en slik

plan, mens tre bydeler ikke har gitt oss tilbakemelding.

6 kommuner i Akershus oppgir å ha utarbeidet handlingsplan, mens 7 kommuner ikke har det. 9 kommuner har ikke gitt tilbakemelding. Noen har opplyst at de kjenner veilederen, og at dette har vært tema bl.a. på ledermøter, men at en plan enda ikke er utarbeidet.

Alle kommuner deltar i ordningen med overgrepsmottak. Oslo kommune og alle kommuner i Akershus unntatt Asker, Bærum og Vestby er knyttet til overgrepsmottaket ved Oslo kommunale legevakt. Asker og Bærum er tilknyttet overgrepsmottaket ved legevakten i Asker og Bærum. Vestby er knyttet til Fredrikstad (Østfold).

Begge overgrepsmottakene holder et høyt faglig nivå. De ansatte holder seg faglig oppdatert ved deltagelse ved opplæring organisert av Kompetansesenteret for legevaksmedisin. Overgrepsmottakene har styrket sine personalressurser det siste året. Asker og Bærum legevakt har fått en ekstra legestilling som er faglig og administrativt tilknyttet mottaket. Overgrepsmottaket i Oslo har styrket sin legebemanning med en 1/2 stilling. Overgrepsmottaket i Oslo har det siste året også hatt økt fokus på forebyggende arbeid. Ved Asker og Bærum arbeides det med å utvide tilbudet til å gjelde vold i alle nære relasjoner, ikke bare seksuell vold. Begge disse mottakene tar imot menn på lik linje med kvinner. Overgrep mot barn under 14 år henvises til Ullevål universitetssykehus fra begge fylkene.

84.8 Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Nye faglige retningslinjer

Nasjonale faglige retningslinjer for forebygging, utredning og behandling av overvekt og fedme i primærhelsetjenesten for barn og unge, samt Nasjonale faglige retningslinjer for veiing og måling i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, er i Akershus blitt belyst gjennom ulike møter med målgruppene i samarbeid med Helsedirektoratet. I Oslo er implementering av retningslinjene gjennomført av Helse- og velferdsetaten. Begge fylker melder at gjennomføringen av retningslinjene for overvektige barn i liten grad har startet opp. I de kommuner som er kommet i gang, har helsestasjons- og skolehelsetjenesten fått til et godt samarbeid med Frisklivscentralene. I Oslo er det etablert et godt samarbeid med Ullevål universitetssykehus på området, men bydelene gir uttrykk for å ha for få ressurser til rådighet for disse oppgavene, til tross for store utfordringer i en multietnisk befolkning. Når det gjelder de faglige retningslinjene for veiing og måling, er det i Oslo god oppslutning om disse. I Akershus har noen kommuner det under planlegging, mens andre rapporter at de ikke har kapasitet til å gjennomføre dette.

Kapasiteten i helsestasjonsvirksomheten og skolehelsetjenesten

Intensjonene i Samhandlingsreformen er at helsestasjonsvirksomheten, inkludert svangerskapsomsorgen og skolehelsetjenesten skal styrkes, og dette er blitt tatt opp med bydeler/kommuner i flere sammenhenger. Fylkesmannen gjennomførte en kartlegging over nevnte tjenesteområder i kommunene i Akershus i desember 2011, og Helse- og velferdsetaten har gjennomført en lignende undersøkelse i Oslo kommune.

Kartleggingene viser at kapasiteten i helsestasjonsvirksomheten er for lav. Det er flere bydeler/kommuner som ikke følger de Nasjonale anbefalingene med hensyn til hvilke helsekontroller som skal gjennomføres, eller de utelater lege på enkelte kontroller. De fleste bydeler/kommuner tilbyr hjemmebesøk til førstegangs fødende, men ikke til flergangsfødende.

Kapasiteten i skolehelsetjenesten er ulik, og mange bydeler/kommuner følger ikke de Nasjonale anbefalingene for helseundersøkelser. De fleste nedprioriterer barneskolene og mange steder er tilgjengeligheten dårlig. Skolehelsetjenesten i videregående skole i Akershus er imidlertid blitt betydelig styrket, da Fylkestinget i Akershus har bevilget ekstra midler til denne tjenesten. Det er opprettet 18 nye stillinger i fylket og skolehelsetjenesten er bemannet 4-5 dager i uken. Ekstraressursene skal særlig prioritere psykisk helse og elever som dropper ut av skolen. I 2011 ble skolehelsetjenesten i videregående skole i Oslo styrket med 5.5 millioner kroner, men fortsatt er det store forskjeller i ressursfordelingen mellom bydelene. I de siste årene har 3 kommuner og 5 bydeler fått tildelt ekstra midler via statsbudsjettet til styrking av skolehelsetjenesten, etter prioritering fra Fylkesmannen og Helsedirektoratet. Kriteriene for tildelingen var bl.a. lav tilgjengelighet i skolehelsetjenesten, andel innbyggere fra land med risiko for kjønnslemlestelse, og utfordringer i forhold til minoritetsgrupper.

84.9 Svangerskapsomsorgen

Alle kommuner/bydeler tilbyr svangerskapskontroll ved helsestasjonen, men det er store variasjoner i tilbudet og tilgjengelighet til jordmortjeneste. To kommuner oppgir at det er mellom 4-6 uker ventetid og i 2 bydeler må de gravide vente mellom 6-8 uker for å komme til jordmor. Tidlig utskriving av mor/barn etter fødsel øker behovet for jordmortjeneste, og stiller samtidig krav til gode rutiner mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene. Noen bydeler/kommuner rapporterer at de ikke har jordmorressurser til å følge opp mor/barn etter fødsel, mens andre arrangerer barseltreff, hjemmebesøk og ammeveiledning. Noen få bydeler/kommuner arrangerer egne svangerskaps/foreldre -forberedende kurs.

84.10 Kjønnsløstelse

Helseavdelingen har i samarbeid med Familie- og sosialavdelingen, Barne-ungdoms- og familieetaten region øst, Oslo kommune v/ Helse- og velferdsetaten og Barne- og familieetaten samt Regionalt ressurscenter mot vold og traumatisk stress(RVTS) arrangert tverrfaglig konferanse mot kjønnsløstelse med fokus på praksis og holdningsendring.

Vi har i samarbeid med RVTS og Oslo kommune, Helse- og velferdsetaten, arrangert 2 konferansedager for helsepersonell i tilknytning til implementering av tilbud om samtaler og frivillige underlivsundersøkelser for grupper som står i fare for å bli kjønnsløstet.

Fylkesmannen har i tilknytning til tiltak 22 i Handlingsplan mot kjønnsløstelse 2008-2011 delt ut øremerkede midler til informasjons- og holdningsskapende arbeid som skal utføres i regi av Helsestasjons- og skolehelsetjenesten. For Oslo og Akershus er det delt ut kr. 257 700 i 2011. Flere helsestasjons- og skolehelsetjenester er kommet langt i dette arbeidet.

84.11 Tannhelse

Fylkesmannen tildelte i 2010 midler til et tannhelseprosjekt i regi av Utviklingssenteret for hjemmetjenester i Oslo. Prosjektrapporten ble ferdigstilt våren 2011. Gjennom prosjektet ble det kartlagt hvorfor brukere i hjemmesykepleien i liten grad benytter seg av det offentlige vederlagsfrie tannhelsetilbudet. Svikt i forhold til informasjon, transport og følgetjeneste var noen av årsakene til dette.

Fylkesmannen har gjennom folkehelse/partnerskap med Fylkeskommunen, hatt samarbeid med tannhelsetjenesten på områdene tobakksforebyggende arbeid og sunn kost. Målgruppene har vært barn, unge og innvandrere.

I Oslo er det et godt samarbeid mellom tannhelsetjenesten og kommunen. Det er inngått forpliktende samarbeidsavtaler mellom tannhelsetjenesten og sykehjem, hjemmesykepleien og helsestasjoner. Avtalene fornyes årlig. Videre deltar tannhelsetjenesten i to samarbeidsprosjekt innenfor Partnerskap i folkehelse; Et prosjekt mellom tannhelsetjenesten og Helse- og velferdsetaten som gjelder kompetanseheving innen ernæring og tannhelse for helsesøstre, barnevernsansatte og tannpleiere, et prosjekt mellom tannhelsetjenesten, Rusmiddelstaten og Helse- og velferdsetaten som gjelder mat og tannhelse for rusmiddelavhengige.

Resultatområde 85 Spesialhelsetjenesten

85.2 Sterilisering

7 steriliseringsøknader er nemndsbehandlet og rapportert til Steriliseringsrådet; en søknad fra Oslo og seks søknader fra Akershus. Søknadsprosessen trekker ofte ut i tid langt over 4 ukers grensen pga at søknadene ikke er tilstrekkelig opplyst. Helseavdelingen må i de fleste tilfeller innhente ytterligere opplysninger i saken fra søkers

behandlende lege. I tillegg til de sju søknader som er nemndbehandlet, er tre søknader mottatt, hvor etterspurte tilleggsopplysninger ikke er mottatt innenfor fastsatt svarfrist. Disse søknadene har dermed ikke kunnet forberedes for framlegg til nemndbehandling.

Det er ikke mottatt noen søknader om godkjenning til å utføre steriliseringsinngrep i 2011.

85.3 Lov om transplantasjon

Antall saker

Embeter	Antall
FMOA	0
Sum	0

85.4 Tillatelse til å rekvirere sentralstimulerende legemidler

1209 vedtak er fattet i saker der leger har søkt om spesiell rekvireringsrett til navgitte pasienter. Noen av sakene knytter seg til endring av forskrivende lege. Mange av vedtakene gjelder forlengelse av rekvireringsretten, grunnet pågående arbeid med ny narkotikaforskrift og overgangsordning fastsatt av Helsedirektoratet.

76 vedtak er fattet i saker der leger har søkt om generell rekvireringsrett. Av disse er 9 avslag. Noen av sakene knytter seg til forlengelse av rekvireringsretten, jfr. ovennevnte overgangsordning. Pr. 31.12.2011 har totalt 473 leger rekvireringstillatelse for sentralstimulerende legemidler, langt de fleste til pasienter med diagnosen ADHD.

Tillatelser til å rekvirere sentralstimulerende legemidler. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	1285	
Sum	1285	

85.5 Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep

Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	0	
Sum	0	

Resultatområde 86 Omsorgstjenester

86.1 Omsorgsplan 2015

For å understøtte kommunenes innsats i forhold til Omsorgsplan 2015, arrangerte Fylkesmannen 2 to-dagers samlinger med kommunene i Akershus høsten 2011. Tilsammen 70 ledere eller ansvarspersoner innen kommunenes pleie- og omsorgstjenester deltok. Demenskoordinatorer var spesielt invitert der det er opprettet slike stillinger i kommunen.

På samlingene rettes fokus mot alle de 5 hovedstrategiene i Omsorgsplanen. Vi er nå halvveis i planperioden og bidragsyttere fra Helsedirektoratet redegjorde for status innen ulike tiltak og delprogrammer. Nye helseover og andre virkemidler i Samhandlingsreformen ble også viet plass. På høstens samlinger ble etisk kompetanseheving og verktøy for kommunalt arbeid med kompetanseplaner vektlagt. Både gjennom egne bidrag og gruppearbeid

oppfordres deltakerne til erfaringsutveksling, denne gangen knyttet spesielt til strategien Aktiv omsorg.

86.2 Demensplan 2015

I januar 2011 bidro Fylkesmannen til å innhente og kvalitetssikre data i forbindelse med en nasjonal kartlegging av tjenestetilbudet til personer med demens. Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse har gitt tilbakemeldinger om at dataene fra Oslo var mer fullstendige enn ved tidligere kartlegginger. Fylkesmannen har i etterkant fått oversendt data på bydelsnivå, noe som gir bedre grunnlag for å vurdere tjenestetilbudet i Oslo. I forbindelse med høstens omsorgsplansamlinger er resultatene fra kartleggingen lagt frem for kommunene i Akershus.

I kartleggingen kommer det frem at 13 av 15 bydeler har ett eller flere dagsentere tilrettelagt for personer med demens. Dette gjaldt 14 av 22 kommuner i Akershus. 11 bydeler oppgir å ha demenskoordinator, mens 1 bydel har demensteam. I Akershus oppgir 7 kommuner å ha demenskoordinator, mens 5 har demensteam. 7 bydeler og 13 Akershuskommuner har tilbud om pårørendeskole. Oslo har dessuten en byomfattende pårørendeskole lokalisert ved Engelsborg ressursenter for eldre og pårørende, drevet av Kirkens Bymisjon. 6 bydeler og 5 kommuner driver andre kurstilbud. 9 bydeler og 11 kommuner driver samtalegrupper for pårørende. Når det gjelder systematisk informasjons- og opplysningsarbeid om demens og tilbud til personer med demens og deres pårørende, er det 12 av 50 sykehjem og 5 av 15 bydeler i Oslo som oppgir at de tilbyr dette. Det samme gjelder 10 av 22 kommuner i Akershus.

Fylkesmannen inviterte høsten 2011 til et møte for samarbeidspartnere innen Demensomsorgens ABC på initiativ fra Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse. Det ble lagt frem statistikk som viser at deltakelsen på ABC-kursene er lav i vårt område. Dette kan ha flere årsaker; bl.a. alternative kurstilbud i vårt område. Opplæringstilbudet er tatt opp som tema på samlinger med kommunene, og det gis støtte til tiltaket gjennom Kompetanseløftet.

Høsten 2011 arrangerte Fylkesmannen og Helsetilsynet i Oslo og Akershus en erfarings- og temakonferanse om gode tiltak for personer med demens. Programmet var utarbeidet med utgangspunkt i demensprosjekter Fylkesmannen gav stimuleringsmidler til i 2010. Demensutredning/demensteam, miljøbehandling og dagtilbud var 3 hovedtema på konferansen. Arbeidet med å opprette demensteam er kommet i gang både i Oslo og Akershus. Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse redegjorde for revidert utredningsverktøy, og Helsetilsynet la frem erfaringer fra tilsyn med tjenestetilbudet høsten 2010.

86.3 Kompetanseløftet 2015

Resultatrapporter for Kompetanseløftet ble sammenfattet og sendt Helsedirektoratet innen fristen.

86.4 Investeringsstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger

Husbanken oversender forespørsler/ søknader fra kommunene om investeringsstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger til Fylkesmannen som vurderer om prosjektene er innarbeidet i kommunens budsjett og økonomiplan og om det er fattet politisk vedtak i saken. I 2011 har Fylkesmannen vurdert 7 omsorgsboligprosjekter og ett sykehjemsprosjekt for Oslo kommune og 10 omsorgsboligprosjekter og ett sykehjemsprosjekt for kommunene i Akershus.

Husbanken har arrangert en samling for kommunene med morgendagens sykehjem og omsorgsboliger som emne. Fylkesmannen informerer om investeringsstilskudds- ordningen på konferanser og ved annen kontakt med kommunene der det er naturlig.

86.5 Kvalitet i helse- og omsorgstjenesten

2011-tall fra Sykehjemsetaten i Oslo viser at dekningsgraden for sykehjemmene i Oslo sett under ett ligger på 0,44. Opplysninger fra 12 av 22 Akershus-kommuner viser en variasjon i legedekningen fra 0,18 til 0,45, dvs. en gjennomsnittlig dekning på 0,35 timer pr. beboer pr. uke.

På Fylkesmannens omsorgsplansamling med kommunene i Akershus la Helsedirektoratet frem statistikk som viste del kommunale variasjonene i legedekning på sykehjemmene, og det positive utslaget det gir når kommunen har valgt å ansette en lege i fast stilling ved sykehjemmene.

KS har ved flere anledninger i 2011 veiledet og informert aktuelle målgrupper om opplæringsmateriell for etisk kompetanseheving i kommunale tjenester. Dette gjort både på fylkesmannens omsorgsplansamlinger og på den årlige Kvalitetskonferansen som dette året hadde Etikk som hovedtema. Her bidro KS under overskriften "Etikk og ledelse". Fylkesmannen deltok også på Utviklingssenterets sluttsamling for etikk-satsing i Bærum, som har vært en av ressurskommunene i etikk-prosjektet.

Fylkesmannen gav i 2010 stimuleringsmidler til et prosjekt om ernæring i regi av Utviklingssenteret for hjemmetjenester i Oslo. Prosjektet ble ferdigstilt i 2011. Med utgangspunkt i retningslinjene ble det utarbeidet et undervisningsopplegg med forslag til rutiner for kartlegging av ernæringsstatus hos pasienter med vedtak om hjemmesykepleie. Utviklingssenteret har spredd resultatene til flere bydeler.

For aktiviteter knyttet til IPLOS, se pkt 86.10

86.6 Utviklingssentre for sykehjem og hjemmetjenester/Lindrende behandling

I Oslo og Akershus har bydel Bjerke og Bærum kommune funksjonen som utviklingssentre for hjemmetjenester, mens Utviklingssentre for sykehjem ligger til henholdsvis Lørenskog og Abildsø sykehjem. Fylkesmannen har i 2011 deltatt på tilsammen 14 fag- og samarbeidsråd i regi av Utviklingssentrene. I rådene sitter dessuten representanter fra høyskoler, universitet, tjenestene, byråd og helseforetakene. Fylkesmannen bidrar med råd og veiledning i tilknytning til ulike prosjekter utviklingssentrene driver, og informerer om aktuelle aktiviteter og føringer fra sentrale myndigheter. I 2011 har Fylkesmannen tildelt stimuleringsmidler til samarbeidsprosjekter mellom Utviklingssentrene. Tema for prosjektene er implementering av opplæringsprogrammet Alert i kommunehelsetjenesten (Akershus), og kartlegging av frivillig omsorg til kommunehelsetjenestens mottakere (Oslo). Gjennom prosjektene ønsker Fylkesmannen å bidra til at kunnskap og kompetanse spres i et større nettverk. Utviklingssentrene er bidragsytere både i planlegging og gjennomføringen av Fylkesmannens omsorgsplansamlinger, hvor de også gis mulighet til å dele sine erfaringer og kunnskap med kommunene.

Fylkesmannen vurderte våren 2011 søknader fra hele region øst, om midler til kompetansehevende tiltak til lindrende behandling og omsorg i helse- og omsorgstjenesten, på vegne av Helsedirektoratet og i samarbeid med det regionale Kompetansesentrene for lindrende behandling (OUS for region øst). Det kom inn til sammen 23 søknader fra region øst, hvorav 19 ble anbefalt. Helsedirektoratet fulgte Fylkesmannens innstilling ved tildeling av midler.

86.7 Økt forvaltningskompetanse. Saksbehandling i helse- og omsorgstjenesten

Fylkesmannen har avholdt en dagskonferanse for kommunale ledere/saksbehandlere der erfaringer fra vårt tilsynsarbeid med kommunene / kommunens forvaltningsarbeid ble presentert. Det er videre avholdt 2 dagsseminarer for hhv Oslo og Akershus om behandling av saker om egenbetalig/vederlagsbetalig for tjenester og opphold i institusjoner. Dagssamling for overordnede faglig ansvarlige for lovens kap 4A i sosialtjenesteloven er også avholdt. Det er videre gjennomført tilsynskonferanse for Oslo og Akershus med målgruppe ledere innen sosial- og omsorgssektoren.

86.8 Aktiv omsorg/Partnerskap med familie og lokalsamfunn

Aktiv omsorg og partnerskap med familie og lokalsamfunn utgjør to av fem hovedstrategier i Omsorgsplan 2015. I 2011 har Fylkesmannen hatt et spesielt fokus på de to strategiene som ikke har blitt tillagt like stor vekt i Omsorgsplansatsningen til nå. Med utgangspunkt i de nasjonale føringer som er gitt blant annet i Rundskriv I-6/2009 ble det satt av tid til innspill og samtale rundt temaet "aktiv omsorg" da kommunale ledere var samlet på Fylkesmannens Omsorgsplansamlinger. Hensikten var en bevisstgjøring knyttet til selve begrepet, hva kommunene i dag har av tjenester og aktiviteter på området, samt hva de ønsker å jobbe videre med for å utvikle nye tiltak.

Det er naturlig å se strategien "partnerskap med familie og lokalsamfunn" i lys av aktiv omsorg, da frivillighet i stor grad vil bidra til mer aktiv omsorg i tjenestene. Gjennom tildeling av stimuleringsmidler til Prosjektet Frivillighet - aktiv omsorg i regi av utviklingssentrene i Oslo, ønsket Fylkesmannen i 2011 å fokusere på aktiv omsorg i regi av frivillighet i vårt område, både mht omfang og mht hvordan dette kan organiseres og systematiseres gjennom samarbeidsavtaler og spredning av gode modeller.

Høsten 2011 utlyste Fylkesmannen dessuten midler til lokale tiltak innen de to strategiene i Omsorgsplanen. 7 prosjekter er tildelt midler, blant annet til oppretting av Inn på tunet - tiltak, som dagtilbud til personer med

demens.

Det har ikke vært spesielle aktiviteter i forhold til å gjøre kjent Rundskriv I-6/2009 om rett til egen tros- og livssynsutøvelse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten i 2011.

86.9 Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning

Fylkesmannen behandlet 183 vedtak, hvorav 8 ikke ble godkjent. Antall saker er økende. Det er utført 31 stedlige tilsyn med vedtak om bruk av tvang og makt. Det har også vært avholdt en dagssamling for alle overordnede faglige ansvarlige/fagpersoner. Det gis løpende veiledning og råd pr telefon på daglig basis.

Det vises forøvrig til rapporteringen til Statens helsetilsyn.

86.10 IPLOS - individbasert pleie- og omsorgsstatistikk

Det har ikke vært igangsatt spesielle aktivitet overfor kommunene i forhold til IPLOS. I forbindelse med en kartlegging av bestillerkontorenes rutiner ved tildeling av sykehjemsplass i 2010, etterspurte imidlertid Fylkesmannen ved Helsetilsynet hvilken betydning registreringer i IPLOS hadde for vurderingen og for tildelingen. 66 prosent svarte at IPLOS-registreringen "i noen grad" hadde betydning. 7 prosent svarte at den ikke hadde noen betydning, mens 27 prosent svarte at den "i stor grad" hadde betydning. Kommunale tjenesteytere har ulike erfaringer med bruk av IPLOS. Fylkesmannen deltok våren 2011 på en sluttsamling i regi av Byrådet for eldre og sosiale tjenester i Oslo, som har foretatt en lignende kartlegging av tildelingsrutinene for sykehjemsplass. FAFO-rapporten som sammenfatter byrådets kartlegging bekrefter usikkerhet knyttet til IPLOS-registrering, blant annet ved at tjenesteytere vurderer samme pasients funksjonsnivå ulikt.

Resultatområde 87 Psykisk helse

87.7 Videre utvikling av det psykiske helsearbeidet i kommunene

Rapporteringskjemaet "Kommunale tiltak innen psykisk helsearbeid" er mottatt fra samtlige kommuner i Akershus og fra Oslo kommune. Rapporteringen er kvalitetssikret og sammenstilt i Helseavdelingen og oversendt til Helsedirektoratet. Tilleggsspørsmål fra SINTEF vedrørende noen tall i rapportene er besvart. Rapporteringen er dermed gjennomført i følge IS-24/2010.

Sammenstilling av opplysninger om utviklingen i den enkelte kommunen er gjennomført. Fylkesmannen kan ikke se at det er foretatt kutt av særlig betydning i 2011-budsjettene.

Både i Oslo og i Akershus er det etablert nettverk - psykisk helsearbeid - hvor ledere for psykisk helsearbeid, NAPHA, spesialisthelsetjenesten og brukerorganisasjonene møtes. I Oslo koordineres nettverket av Helse- og velferdsetaten, i Akershus koordineres nettverket av Fylkesmannen v/Helseavdelingen. I Akershus er det høsten 2011 etablert en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Mental Helse Akershus, NAPHA, NAV Akershus - arbeid og psykisk helse, ledere innen psykisk helsearbeid/rus i fire kommuner i fylket og Fylkesmannen v/Helseavdelingen som skal planlegge nettverksmøtene. Nettverksmøtene arrangeres to ganger per år.

87.10 Gjennomføring av tvungent psykisk helsevern for personer som ikke har bosted i riket

23 saker vedrørende hjemsendelse er behandlet i 2011. Av disse har 14 resultert i hjemsendelse. 7 norske statsborgere er hentet hjem og 7 utenlandske er sendt ut. Av de 9 øvrige er 2 saker ennå ikke avklart, mens 7 saker ved nærmere gjennomgang viser seg ikke å oppfylle oppsatte krav/rettigheter jf. veileder til gjennomføring av hjemtransport.

I utgangspunktet er disse sakene hastesaker, og blir umiddelbart tatt fatt i. I en "kurant" henvendelse blir hjemsendelsen avklart fra én dag til neste, med en saksbehandlingstid på 3-8 timer. De saker hvor man finner at rettigheter/krav ikke er oppfylt, blir mer tidkrevende, og kan gå over dager og uker. Ytterligere en type saker er de

hvor vedkommende er lagt inn på sykehus i utlandet under tvang, og prognosen for tilfriskning og evt. samtykke til hjemsendelse er usikker. I disse saker er det jevnlig kontakt mellom pasientens behandlende lege i Norge, sykehuset i utlandet, Fylkesmannen, UDs operative senter og ambassaden i utlandet. Disse sakene kan gå over lang tid, måneder.

Det er et godt samarbeid mellom UDs operative senter, helseforetakene og Fylkesmannen. Helseforetakene følger prosedyrene for kontakt med behandlingsapparatet i det gjeldende land, og bidrar til at hjemreisen blir gjennomført raskt og på en god måte.

Antall saker

Embeter	Antall
FMOA	23
Sum	23

Resultatområde 88 Rusområdet

88.1 Alkoholoven

Vi mottok 13 nye saker (5 inndragning av bevilling og 8 avslag) i 2011. 7 av disse ble ferdigbehandlet, kommunens vedtak ble stadfestet i 6 saker og opphevet i 1. Vi hadde 1 sak i restanse fra 2010, som også ble behandlet (vedtak stadfestet). Totalt behandlet vi mao 8 klagesaker i 2011, og hadde 6 saker i restanse pr. 01.01.2012.

Det ble ikke gjennomført kompetansehevende tiltak overfor kommunene i regi av fylkesmannen i 2011.

Statlige bevillinger. På vegne av Fylkesmannen foretok Næringsetaten i Oslo kommune en kontroll av statlig skjenkebevilling ombord på hver av skipene M/S Color Fantasy og M/S Color Magic. Det ble ikke avdekket brudd på alkoholoven.

Antall saker

Embeter	Antall
FMOA	13
Sum	13

88.2 Rusmiddelarbeid

AKTIVITETSPLAN 2011

Plan for aktiviteter og tiltak i 2011 ble oversendt helsedirektoraet i hht fristen. Planen er laget med utgangspunkt i oppdragsbrev samt Opptrappingsplan for rusfeltet.

ØREMERKEDE TILSKUDD TIL KOMMUNALT RUSARBEID:

I Oslo er det utbetalt tilskudd til 45 ulike tiltak fordelt på alle bydeler, Rusmiddeletaten og Oslo legevakt.

I Akershus har 62 prosjekter/tiltak fordelt på 18 (av 22) kommuner mottatt tilskudd.

ØREMERKET TILSKUDD TIL ETTER-OG VIDEREUTDANNING INNEN RUSPROBLEMATIKK

6 ansatte i Oslo kommune og 7 ansatte i KIF fikk tilskudd i 2011. Rusmiddeletaten i Oslo har fått midler til å utvikle studier i dualproblematikk - 2 trinn, i samarbeid med Høgskolen i Østfold. I underkant av 30 personer gjennomfører dette studiet. Det er fremdeles liten etterspørsel etter dette tilbudet/tilskuddet blant KIF og kommunene.

I Akershus har 5 kommuner mottatt tilskudd til dekning av utgifter til 8 personer, 7 ansatte i Kif fikk tilskudd til

etter- og videreutdanning.

Tilskuddsmottagere har vært fulgt opp gjennom telefon/mail og møter.

OPPFØLGING AV TILLITSPERSONFORSØKET

Det er arrangert en 2 dagers felles samling for de 4 KTP prosjektene som er etablert i vår region. Metodeutvikling og dokumentasjon var hovedtema for disse dagene.

RÅD OG VEILEDNING OG SAMARBEID MED ANDRE

Egne rusrådgivere hos Fylkesmannen er blitt godt kjent ute i kommunene, hjelpeapparatet og andre. Fylkesmannen opplever jevn pågang ved telefoner/mail fra kommuner og bydeler.

Det er løpende kontakt med sentrale kommunale aktører som Rusmiddeletaten og Kompetansenter Rus Oslo både ved deltakelse i deres arrangementer og egne aktiviteter/arrangementer.

Akershus er delt inn i tre regioner hvor det avholdes regulære møter i arbeidsgrupper og nettverksgrupper. I hver av regionene har det vært avholdt 7 samlinger. Både spesialisthelsetjenesten og brukerorganisasjoner har vært representert i disse nettverkene.

IP og brukermedvirkning er i fokus i det meste av kontakten med kommunene. Vi har videre hatt samlinger hvor opplæring i IP har vært sentralt. Viktigheten av brukermedvirkning fremheves i de fleste fora fylkesmannen er representert.

SAMARBEID MED KoRus

Fylkesmannen har regelmessige møter med både KoRus Oslo og KoRus region Øst for å samordne aktiviteter og gi bidrag til hverandres planlagte tiltak og innsats.

Tiltak rettet mot kommunenes innsats på rusfeltet.

Det er avholdt 3 større fagseminarer i Oslo i samarbeid med KoRus Oslo. Temaene har vært erfaringsutveksling, informasjon om statlige veiledere/retningslinjer og implementering av disse, bydelsovergripende rustiltak i Rusmiddeletaten og tillitspersonforsøket.

Alle bydeler, samt de sentrale aktørene, har vært representert på samlingene. Det er videre arrangert 7 seminarer sammen med ideelle organisasjoner, KoRus og Rusmiddeletaten. Seminarene har hatt temaer som: Ungdom og Cannabis, Lavterskeltjenester, Rus og bolig, Prosjektledelse og motiverende intervju. Totalt ca 670 deltagerer har deltatt på disse.

I Akershus er alle større seminarer planlagt og gjennomført i samarbeid med KoRus. 3 større fagsamlinger har vært arrangert. Tilsammen ca 360 deltakere har vært tilstede. Det har vært fokus på barn som pårørende, hjelperollen, faglig standard i arbeidet som utføres, familier og pårørende i kriser, erfaringsutveksling og informasjon.

Intern samordning:

Fylkesmannens rådgivere har løpende kontakt om de ulike satsingsområder som rus, boligsosialt arbeid og barnefattigdom. Tilskuddsarbeidet har vært drøftet og samordnet i fht søknader og innstillinger. Rådgivere for psykisk helse og forlkehelse har hatt interne møter om de respektive satsinger og aktivitetene rettet mot bydeler og kommuner.

Det er vanskelig å måle effekten av de ulike tiltakene rettet mot kommunene. Det vi kan konstatere er at kunnskapsnivået er økt blant utøverne i det kommunale rusfeltet.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
81 Tilsyn og klagesaksbeh. etter sosialtj. loven	kr 5 537 943,31	kr 736 960,04

82 Tilsyn og klagesaksbeh. etter helsetj. loven	kr 12 162 295,65	kr 1 145 011,35
83 Folkehelsearbeid	kr 1 242 576,96	kr 152 658,31
84 og 85 Primærhelsetj. og Spesialhelsetj.	kr 5 027 579,12	kr 639 936,18
86 og 75 Omsorgstj, Habilitering og Rehabilitering	kr 1 667 453,37	kr 1 838 282,12
87 og 88 Psykisk helse og Rusområdet	kr 2 496 507,96	kr 8 045 463,91
76 og 77 Kvalitet og samhandling og Andre oppdrag	kr 0,00	kr 0,00
Andre oppgaver under HOD	kr 1 540 220,19	kr 9 773,89
Sum:	kr 29 674 576,00	kr 12 568 085,00

Samferdselsdepartementet

Resultatområde 91 Oppdrag for Samferdselsdepartementet

91.1 Avkjørselssaker etter vegloven

i 2011 behandlet vi en klagesak etter veiloven; avkjørsel fra riksvei. Avslag på søknaden ble opprettholdt.

Kulturdepartementet

Resultatområde 95 Tros- og livssynssamfunn

I 2011 ble det utbetalt totalt kr 147 524 840,- til 152 trossamfunn og 2 livssynssamfunn med tilsammen 358 070 medlemmer. Det ble registrert 3 nye trossamfunn, 1 registreringsmelding ble avslått. 22 nye forstandere ble godkjent.

Resultatområde 96 Gravferdsloven

Det kom inn 86 saker etter gravferdsloven. 4 av sakene ble oversendt andre embeter og 7 søknader ble avslått pga. stedsvalg. 13 søknader om askespredning i marka og 32 søknader om askespredning i havet ble innvilget. Det ble videre gitt 30 forhåndstillatelser om askespredning.

Resultatområde 97 Lov om helligdager og helligdagsfred

Det ble behandlet 11 søknader om dispensasjon fra Lov om helligdager og helligdagsfred. 6 søknader ble avslått og 5 søknader innvilget. 2 av søknadene om dispensasjon var begrunnet med ønske om søndagsåpne forretninger i forbindelse med ski-VM i Oslo. Disse ble innvilget.

Det ble ikke behandlet søknader om å få fastsatt forskrift om at et område skal regnes som typisk turiststed.

Resultatområde 98 Oppdrag på det administrative området

Fylkesmannen har utført oppgavene i tråd med tildelingsbrev og embetsoppdrag. Det administrative området ivaretar personalfunksjonen, økonomi, arkiv, it og fellesfunksjoner for hele embetet.

98.1 Rekruttere og beholde medarbeidere

Tilsatte med innvandrerbakgrunn

Embete	Antall 2010	% 2010	Antall 2011	% 2011
FMOA	10	3,7	11	4
Sum	10	0	11	4

98.2 Kompetanseutvikling

Kompetansemidlene er fordelt på de ulike avdelingene og ansvaret for at medarbeidere skal kunne delta på eksterne og interne kompetansetiltak tilligger avdelingsdirektørene. Det gis tilskudd til lengre kompetansegivende tiltak etter søknad.

Det gis egen opplæring for nytilsatte.

Embetet hadde en lærling ved årsskiftet.

Fordeling menn/kvinner i lederstillinger

Embete	Kunngjorte lederstillinger	% tilsatte kvinner	% tilsatte menn	Antall kvinnelige ledere	Antall mannlige ledere
FMOA	1	100	0	7	2

Fordeling av kompetansemidler

Embete	% kompetanse kvinner	% kompetanse menn	% under 50 år	% over 50 år
FMOA	55	45		

98.3 Medvirkning

Fylkesmannen ivaretar medbestemmelse i tråd med hovedavtalens intensjoner.

Det er etablert samarbeidsutvalg SAMU og AMU hvor ledelsen og tillitsvalgte deltar. Månedlige møter.

Det er utarbeidet en felles lønnspolitikk i samarbeid med organisasjonene.

Alle relevante dokumenter m.m ligger tilgjengelig på intranettet.

Samarbeidet fungerer godt.

98.4 Likestilling og likeverd

Embetet har overvekt av kvinner på alle nivåer. Lønnsnivået mellom menn og kvinner er tilnærmet likt. Vi har noe større sykefravær blant kvinner enn blant menn.

Legemeldt fravær 2010:

Prosent (skjemalagt arbeid) mann	3,74%
Prosent (skjemalagt arbeid) kvinne	5,68%

2011

Prosent (skjemalagt arbeid) mann	5,67%
Prosent (skjemalagt arbeid) kvinne	5,21%

Lønnsfordeling menn/kvinner

Tabell 1		Kjønnsbalanse		Lønn	

		m%	k%	Totalt (N)	m (kr/%)	k/m (kr/%)
Totalt i virksomheten	2011					
	2010					
Embetsledelse, avdelingsdirektører	2011	23 %	77 %	11	100 %	94,02 %
	2010					
Seksjonssjef/ ass.dir	2011	27 %	73 %	22	100 %	109,68 %
	2010					
Saksbehandler I	2011	44 %	56 %	48	100 %	99,18 %
	2010					
Saksbehandler II	2011	24 %	76 %	197	100 %	98,33 %
	2010					
Læringer	2011	0 %	100 %	1	100 %	100,00 %
	2010					

Øvrige aktiviteter i henhold til aktivitetsplan

- * alle stillingsopplysninger har oppfordring til alle grupper om å søke.
- * det kalles alltid inn søkere med ulik etnisk bakgrunn
- * det legges tilrette for funksjonshemmede med tiltak på arbeidsplassen
- * Likestilling ivaretas i lønnspolitikken

Deltidsansatte

2010	K	M
	34	11
2011	K	M
	41	13

Foreldrepermisjon

2010	K	M
	16	1
2011	K	M
	21	2

Midlertidig ansatte

2010	K	M
	39	14
2011	K	M
	38	10

98.5 Føringer på IKT-området

Embetet hadde 314 microsoftlisenser i 2011

Embetet følger IKT-strategien utviklet av FAD som gjelder for alle embedene.

Status Gis strategien

GIS-strategiens punkt 3.5 g)

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har utarbeidet en ny Geodataplan for 2012-2015.

Det er behov for å få på plass en løsning for å få tilgang til Matrikkeldata. Dette er data som vi har rettigheter til i og med medlemskapet i Norge digitalt, men en teknisk god løsning er foreløpig ikke tatt i bruk, selv om leverandøren av våre GIS-verktøy tilbyr en løsning. Det er ønskelig at FAD ser på mulighetene for å anskaffe dette for alle embed.

GIS-strategiens punkt 3.5 h)

I forbindelse med utarbeiding av ny geodataplan ble ulike samarbeidskonstellasjoner i forhold til ny kartinnsynsløsning vurdert. Samtaler med Fylkesmannen i Østfold og Fylkesmannen i Vestfold har "beredt

grunnen" for et "Oslofjord-GIS"-samarbeid. En prosjektbeskrivelse for et slikt samarbeid vil bli utarbeidet tidlig i 2012. Prosjektets intensjon er å legge grunnlaget for et langsiktig samarbeid.

En 3-dagers ROS- og Geodataanalyse-workshop for kommunene, samt et ROS-seminar ble gjennomført i regi av Plan- og temadatautvalget i Oslo og Akershus. (FMOA har leder-rollen i utvalget.)

For rapportering om Geovekst og Norge Digitalt vises det til resultatområde 26.2.

Sak-i-kart tjenestene ble installert allerede i 2007. Da gikk tjenesten mellom ephorte og Geodata-web-klient (også kalt KartInAkershus, en samarbeidsløsning mellom FMOA og AFK).

Senere har Sak-i-kart tjenesten blitt installert på test-ePhorte serveren hos oss ved slutten av 2010. IT fikk lagt inn geoport som kartklient, istedenfor KartInAkershus. Det har blitt foretatt en del endringer i forbindelse med installasjon og konfigurering av Sak-i-kart siden vi installerte for første gang. Geoport ble ikke tatt i bruk som kartløsning ved embetet. KartInAkershus har vært den operative web-kart-løsningen. Problemet har vært at ePhorte versjon 2010.1.12 ikke lenger klarte å hente ut WFS-informasjonen fra Statens kartverk, og dermed ikke har lagt nye saker ut på kartløsningen via en ftp-server hos Akershus fylkeskommune.

Det tok noe tid før vi fikk oppgradert til ny versjon på grunn av testing og retting i en spesialtilpasset modul knyttet til ePhorte, "SepSkil-modulen", og først i november oppgraderte embetet til ePhorte 2010.1.15.

98.9 Drift av ePhorte helpdesk og ePhorte testsenter for fylkesmannsembetene

Embetet har driftet ePhorte testsenteret i hele 2011 og har fortsatt ansvaret for driften. Den skal imidlertid overføres til et annet embete i løpet av 2012.

Resultatområde 99 Partistøtteordningen

All informasjon samordnes og distribueres fra FMSF

Andre

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
Andre faglige oppg. på oppd. for statlige virk.	kr 703 393,61	kr 0,00
Andre faglige oppgaver for ikke-statlige virk.	kr 0,00	kr 0,00
Ressursbruk knyttet til adm/felles oppg./drift	kr 71 501 701,87	kr 0,00
Sum:	kr 72 205 095,00	kr 0,00